

Официален вестник

С 172

на Европейския съюз

Година 51

Издание на български език

Информация и известия

5 юли 2008 г.

Известие №	Съдържание	Страница
III	Подготвителни актове	
	КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ	
	74-та пленарна сесия 9-10 април 2008 г.	
2008/С 172/01	Становище по собствена инициатива на Комитета на регионите „Да реформираме бюджета, да променим Европа“	1
2008/С 172/02	Становище на Комитета на регионите относно „Стратегия за най-отдалечените региони: Постижения и перспективи“	7
2008/С 172/03	Становище на Комитета на регионите относно „Електронното включване“	12
2008/С 172/04	Становище на Комитета на регионите относно „Зелена книга за градския транспорт“	17
2008/С 172/05	Становище на Комитета на регионите относно „Бъдещата обща европейска система за убежище“	24
2008/С 172/06	Становище на Комитета на регионите относно „Европейска пристанищна политика“	29
2008/С 172/07	Становище на Комитета на регионите относно „Интегрирана морска политика за Европейския съюз“	34
2008/С 172/08	Становище на Комитета на регионите относно „Бяла книга — Заедно за здраве: Стратегически подход за ЕС 2008-2013 г.“	41
2008/С 172/09	Становище на Комитета на регионите относно „Стратегията за разширяването и основните предизвикателства за 2007-2008 г. — Страни кандидатки“	45
2008/С 172/10	Становище на Комитета на регионите „Посрещане на предизвикателствата, свързани с недостига на вода и сушите в Европейския съюз“	49

Цена:
18 EUR

(Продължава на вътрешната корица)

2008/С 172/11	Становище на Комитета на регионите относно „Европейски пазари на електроенергия и природен газ: Трети законодателен пакет“	55
2008/С 172/12	Становище на Комитета на регионите относно „Стратегия в областта на разширяването и основни предизвикателства 2007-2008 г. потенциални страни кандидатки“	60
2008/С 172/13	Становище на Комитета на регионите „Пълноценното участие на младите хора в обществото“	65

III

(Подготвителни актове)

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

74-ТА ПЛЕНАРНА СЕСИЯ 9-10 АПРИЛ 2008 Г.

Становище по собствена инициатива на Комитета на регионите „Да реформираме бюджета, да променим Европа“

(2008/C 172/01)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- смята, че е наложително да се поддържа една силна политическа рамка, обезпечена с достатъчно средства в краткосрочен и дългосрочен план, за да се изразява колективната воля чрез общите политики;
- смята, че бъдещият бюджет на Общността трябва да се състави въз основа на определените в Договора от Лисабон правомощия и принципа на субсидиарност и да отразява разширената правна база на Договора и отхвърля предположението за съществуваща конкуренция между създадените по-рано политики, от една страна, и новите области на европейска дейност или новите политики, породени от новите глобални предизвикателства, от друга страна;
- призовава развитието на бюджета да се разглежда в съответствие с нарастващия темп на интеграция, като се предвидят действия на Общността от експериментален характер и приканва за решително разграничаване от съществуващата тенденция, свързана с размера на европейския бюджет;
- изисква целта за използване на пълния потенциал на многостепенното управление да заеме централно място в стратегията за реформа на европейския бюджет и припомня, че проектирането, програмирането, съвместното финансиране и осъществяването на европейските политики могат да спечелят значително от приноса на регионалните и местни власти;
- изразява особена загриженост, че евентуалната повторна национализация на финансираните от Европейския съюз политики, може единствено да доведе до недостатъчни и неефективни и несъгласувани реакции на ниво Европейски съюз или до загуба на ефекта на лоста на общностните интервенции;
- отново изразява мнението си, че една стабилна многогодишна финансова рамка, която да обхваща значително по-дълъг от 5 години период, е необходимо условие за гарантиране на ефикасността на действието на Европейския съюз и поради това предлага да се удължи програмният период на 10 години, като се предостави пълният размер на финансирането само за първите 5 години и като се преразпределят сумите от резерва, например в размер на 25 %, за новите нужди в контекста на истинска ревизия в средата на периода; това решение ще позволи да се осигури съгласуваност с европейския демократичен график;
- смята, че новата система за финансиране на бюджета на Общността трябва да се основава на прозрачност и на собствени ресурси, които да гарантират равнопоставеност и солидарност, стабилност, видимост, яснота, точност и простота и в максимална степен не трябва да предвижда изключения.

Докладчици: Michel DELEBARRE — кмет на гр. Дюнкерк (FR/ПЕС)

Luc VAN DEN BRANDE — член на фламандския парламент (BE/ЕНП)

Отправен документ

SEC(2007) 1188 окончателен — Съобщение на Комисията „Да реформираме бюджета, да променим Европа“ — „Документ за обществено допитване с оглед на прегледа на бюджета през 2008/2009 г.“

Политически препоръки

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Да реформираме бюджета на Общността, да направим Европа по-силна

1. смята, че за да отговори в максимална степен на очакванията на европейците, реформата на европейския бюджет трябва да послужи преди всичко за засилване на демократичния пакт на доверие, което свързва гражданите и Европейския съюз, като едновременно с това поднови партньорството между институциите, отговарящи за политиките на различните териториални нива;

2. припомня, че Европейският съюз се стреми да представлява световен модел на благополучие и сближаване, в който европейският политически замисъл се съчетава със запазването на идентичността, насърчаването на участието и демокрацията на местно и регионално ниво;

3. е убеден, че добавената стойност на Европейския съюз се състои в мира, закрилата и стабилността, които гарантира на своите граждани; във възможността, която предлага на европейците да развият в пълна степен личния си потенциал отвъд националните граници и на европейско ниво при изграждането на европейско съзнание и солидарност между граждани от различна националност и култура чрез насърчаване на икономическото, социалното и териториалното сближаване, при създаването на пространство, което позволява на европейците да търгуват помежду си в рамките на единен пазар и при прилагането на общи подходи за посрещане на предизвикателствата на 21-ви век;

4. счита, че предизвикателството на прегледа на бюджета се състои именно в постигането на положителното развитие на този икономически и социален модел, като се предотврати разпадането на неговите основи и се извлече в още по-голяма степен полза от териториалното богатство на Европа и от нейното многообразие — по-специално културно, в интерес на сближаването й;

5. смята, че е наложително да се поддържа силна политическа рамка, обезпечена с достатъчно средства в краткосрочен и дългосрочен план, за да се изразява колективната воля, насочена към осъществяването на набелязаните цели;

6. припомня цялата стойност на бюджета на Общността, която, основана на принципите на солидарност, на стабилност на многогодишната си финансова рамка и на условията, свързани с ползите от него, представлява елемент от съществено значение за осигуряване на ефективността и непрекъснатостта във времето и пространството на действието на целия Европейския съюз;

7. е убеден, че многогодишната финансова рамка на европейския бюджет гарантира дългосрочна стратегическа приемственост на основните насоки на европейската политика и сигурност на инвестициите на местно ниво;

8. в тази връзка заявява отново подкрепата си за новия Договор, който представлява напредък в процеса на европейската интеграция, със засилването, актуализирането, а дори и предопределянето на политики, които вече са в центъра на изграждането на ЕС, и с включването на други важни политики сред политиките на Общността;

9. смята, че бъдещият бюджет на Общността трябва да се състави въз основа на определените в Договора от Лисабон правомощия и принципа на субсидиарност и да отразява, доколкото е необходимо, разширената правна база на Договора и отхвърля предположението за съществуваща конкуренция между създадените по-рано политики, чиито цели са все още актуални, от една страна, и новите области на европейска дейност или новите политики, породени от новите глобални предизвикателства, от друга страна;

10. призовава развитието на бюджета да се разглежда също така и в съответствие с нарастващия темп на интеграция въз основа на изпълнението на мерки, насърчаващи социалното, икономическото и териториалното сближаване;

11. поради това желае бъдещият европейски бюджет да е в състояние да обхване действията на Общността от експериментален характер;

12. е твърдо убеден в необходимостта от приемането на обща концепция за интервенциите и публичните финанси в общия контекст на бюджетните ограничения на европейско и национално ниво, както и на ниво местни и регионални власти. Целесъобразно е да се предвидят методи на финансиране, различни от самите субсидии, включително прилагането на данъчни мерки, както и да се отчитат приносите на другите финансови партньори като Европейската инвестиционна банка;

13. смята, че целта на реформата на европейския бюджет е ясна: да се предоставят на Европейския съюз финансови инструменти, които да отговорят на неговите политически, икономически, социални и териториални задачи и перспективи, определени в договорите, както и проста и прозрачна система, чрез която гражданите ясно разбират европейската добавена стойност;

14. смята, че Европа трябва да се възползва от тази възможност, за да се превърне в по-обединена политическа структура, към която нашите съграждани ще бъдат горди, че принадлежат и която ще им вдъхва доверие в бъдещето и в отношенията им с останалата част от света.

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Регионалните и местни власти — партньори за промяна на Европа по места

15. подчертава факта, че новият договор представлява значителен напредък в постигането на европейско многостепенно управление, с разширяването на принципа на субсидиарност до местното и регионалното ниво и включването на териториалното измерение на сближаването. Тази перспектива засилва връзката между Европейския съюз и неговите граждани и позволява да се осъществи напредък в зачитането на идентичността и многообразието;

16. подчертава, че партньорството между европейските институции, държавите-членки и местните и регионални власти представлява на практика модел на управление, който е по-подходящ за нашата епоха, в която възможностите и предизвикателствата често са на местно ниво, докато последиците от тях се разпространяват в по-голям мащаб;

17. припомня, че проектирането, програмирането, съвместното финансиране и осъществяването на европейските политики могат да спечелят значително от приноса на регионалните и местни власти и по-конкретно от техния транснационален, междуинституционален и междусекторен опит;

18. поради това, призовава за реалистичен бюджет, който да позволи да се преследват големите европейски цели в съответствие със специфичните потребности, обусловени от различните териториални дадености;

19. в тази връзка насочва вниманието върху факта, че местните и регионални власти придобиват все повече правомощия или отговорности, които са от съществено значение за наместата им в най-засегнатите от големите предизвикателства на Европа сектори, в резултат на една по-обща тенденция за прехвърляне на отговорности и правомощия или на децентрализация в редица държави-членки;

20. отбелязва освен това, че регионите и градовете са се превърнали в първостепенни фактори на публичните финанси, върху които европейският бюджет може да упражнява значителен ефект на лоста както в количествено, така и в качествено отношение. През 2004 г. те контролираха повече от 60 % от общия размер на публичните инвестиции в разширена Европа;

21. споделя констатацията на Европейската комисия, съдържаща се в нейния Четвърти доклад за икономическото и социално сближаване, че в множество държави-членки местните или регионални власти отговарят в по-голяма степен за публичните инвестиции, отколкото централното правителство. Те също притежават правомощия по отношение на инвестициите в образованието, жилищата, научноизследователската и развойна дейност, транспорта, инфраструктурите за колективно ползване и опазването на околната среда. Тази тенденция се засили през последните десет години;

22. отбелязва, че предвид необходимостта от интегрирано и гъвкаво осъществяване на европейските политики, регионалните и местни власти могат да приложат договорените на европейско ниво стратегически ориентации чрез конкретни действия, като работят съвместно с европейските и национални институции;

23. посочва, че често регионите и градовете трябва да осигуряват съгласуваност между различните национални и европейски политики, като комбинират съответните секторни политики в регионален и градски мащаб;

24. подчертава необходимостта да се изпълни целта за социално, икономическо и териториално сближаване, като се отделят необходимите финансови средства, въз основа на принципите на солидарност, интеграция и многостепенно управление и на териториално сътрудничество, вече приложени в Европа и като се черпи от вече натрупания опит в областта на разширеното институционално партньорство;

25. смята, че новата цел на Договора, свързана с териториалното сближаване, дава допълнителен импулс за проектирането и осъществяването на всички политики на Европейския съюз на териториална основа. Той ни подтиква, от една страна да оценим многообразието на нашите региони и, от друга — да търсим решения, за да намалим различията, които продължават да съществуват на отделни нива на управление в Европейския съюз;

26. изисква целта за използване на пълния потенциал на многостепенното управление и приноса на регионалните и местни власти да заеме централно място в стратегията за реформа на европейския бюджет.

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Ефект на лоста на бюджета на Общността

27. смята, че Европейският съюз като разширена и същевременно в процес на разширяване общност и като основен фактор на световната сцена понастоящем преминава през период на дълбоки социално-икономически промени и че той трябва също да посрещне значими екологични, демографски, технологични предизвикателства и такива, свързани със сигурността;

28. констатира, че предвид тези промени и предизвикателства държавите-членки не винаги са в състояние самостоятелно да реагират адекватно;

29. отбелязва, че в по-голямата част от секторите „отвореният метод на координация“ все още не е доказал своята ефективност за отстраняване на тези недостатъци, дори когато се използва като допълнителен метод;

30. припомня, че общите или общностните политики и „общостният метод“ представляват резултатното средство за постигането на колективна политическа цел;

31. изразява особена загриженост от факта, че евентуалната частична или пълна повторна национализация на финансираните от Европейския съюз политики може единствено да доведе до недостатъчни, неефективни и несъгласувани реакции на ниво Европейски съюз или дори до забавяне на връзката между извършваните се глобални промени и разпокъсаните действия по места;

32. освен това привлича вниманието върху факта, че повторната национализация на общностните политики би довела до загуба на ефекта на лоста, създаван от финансовата интервенция на Европейския съюз, като се умножават благоприятните ефекти от финансирането на осъществяваните конкретни действия;

33. припомня, че в крайна сметка повторната национализация би затруднила координираното развитие на трансграничните действия;

34. отново посочва, че ефектът на лоста на финансовата интервенция на Европейския съюз далеч надхвърля финансовата мултипликация, за която обикновено се осигуряват средства чрез публично съвместно финансиране. Ефектът на лоста от оперативна и финансова гледна точка също се изразява в улесняването на установяването на публично-частни партньорства;

35. подчертава освен това, че лостът на общностното финансиране поддържа стратегическата насока на другите, осъществявани на местно ниво, политики на публични инвестиции. Той допринася за чувствителното повишаване на капацитета за програмиране и управление на публичните администрации и частните оператори и представлява важен елемент на процеса на интеграция на Общността и на неговото възприемане от гражданите ни;

36. призовава за оценка на добавената стойност, при която да се вземат под внимание различните нива на управление — европейско, национално и регионално и местно,

37. припомня, че добавената стойност на европейската финансова интервенция може също да се създава от действия, които не се разглеждат непременно като актуални или приоритетни на национално или субнационално ниво, като например трансграничното сътрудничество;

38. смята, че добавената стойност е тясно свързана с прилагането на принципа на допълняемост, съгласно който интервенцията на Общността не трябва да бъде претекст за прекратяване на финансирането на национално ниво. Пример в това отношение е политиката на сближаване;

39. накрая приканва да се оцени общият стимулиращ характер на една интервенция на бюджета на Общността, която, като насърчава най-изоставащите страни или региони да достигнат останалите и да се модернизират, създава ползи за цялата европейска социално-икономическа система.

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Бюджет, който да отразява ценностите на Европа, да отговаря на големите предизвикателства и да гарантира териториално сближаване

40. признава, че Европа следва да се изправи пред големи предизвикателства, като сближаването и конкурентоспособността в условията на иновации, подобряване на качеството и на нивото на човешките ресурси и на заетостта, изменението на климата, модернизацията на нашия енергиен модел, демографския дисбаланс и миграционния натиск, сигурността в света и на европейския континент;

41. въпреки това подчертава, че мисията на Европейския съюз не може да се свежда до реакцията на нови предизвикателства, а трябва да преследва своята цел за постигане на интеграция;

42. смята, че от съществено значение е Европейският съюз да продължи да работи за окончателното изграждане на вътрешния

пазар в духа на устойчивото развитие, справедливостта и включването, като се възползва в по-голяма степен от териториалното богатство и културното многообразие на Европа;

43. за да популяризира ценностите си и да постигне политическите си цели, призовава Европейският съюз да работи за повишаване на демокрацията на политическия живот в Европейския съюз, като стимулира развитието на местната и регионална автономност, както и на гражданското общество;

44. отбелязва, че новите предизвикателства в тяхната цялост изискват от една страна да се контролира глобализацията, а от друга — да се осигури териториалното сближаване във вътрешността на Европейския съюз и по неговите граници;

45. подчертава факта, че освен социално-икономическите различия, местните и регионални власти в Европа трябва и да се изправят пред същите предизвикателства, като се отчитат специфичните форми, чрез които се проявяват в различните територии;

46. признава, че в този процес, който следва непременно да се основава на система на многостепенно управление, местните и регионални власти могат да намерят също възможности за разработване на неизползвания им потенциал;

47. смята, че новата бюджетна рамка на Общността трябва да може да осигури:

- a. най-слабо развитите европейски региони, както и специфичните териториални единици с трайни неблагоприятни географски условия да могат да затвърдят пътя си на конвергенция, като подобри конкурентоспособността им и гарантира по-балансирано икономическо, социално и териториално развитие на целия Европейски съюз;
- б. Когато един регион престане да отговаря на условията за предоставяне на помощ, трябва обаче да се предвидят подходящи и справедливи преходни правила, за да не се поставят отново под въпрос постигнатите благодарение на политиката на сближаване успехи. Едновременно с това би трябвало да се гарантира равнопоставеността в европейски мащаб на съответните страни и засегнатите региони, независимо от това, в кои държави-членки се намират;
- в. Тези региони трябва и напред да получават целева подкрепа за развитието на компетенциите им, особено в областта на иновациите, тъй като те вече и днес имат важен принос за конкурентоспособността на ЕС в един глобализиран свят;
- г. приоритет на европейска политика за устойчив регионален растеж и устойчива регионална конкурентоспособност, в която участват всички региони. Чрез такава политика всички местни и регионални власти могат да намерят стратегически насоки и достатъчни финансови средства за осъществяване на иновационните инвестиции, необходими за насърчаване адаптирането на техните общини към структурните промени в икономиката, обществото и технологиите, както и да се използват специфичните условия и потенциал на техните територии в глобален контекст и по-специално на системата на МСП и клъстерите, като гръбнак на европейската икономика;

- д. установяването на политика, основана на солидарност, за да се гарантират равните възможности на всички граждани по отношение на достъпа до инфраструктури и услуги, свързани с образование, професионална квалификация, както и за да се гарантира на всички таланти хора възможността да се възползват от най-големите изследователски постижения. Необходимо е местните и регионални, националните и европейски власти да могат да обединяват усилията си, за да улеснят срещата на местно ниво на представители на академичните, научните и деловите среди, както и за да се насърчи свързването им в мрежа на европейско и глобално ниво;
- е. свободата на движение, която се основава на проект за европейска интеграция, да намери нов импулс чрез увеличаване на инвестициите в транспортните трансевропейски мрежи. Политиката следва да насърчава устойчивите видове транспорт, връзките между отделните транспортни системи, както и една взаимосвързана трансевропейска железопътна мрежа, чрез която могат да се намалят емисиите от въглероден диоксид и да се намали времето за транспорт и разходите както за пътниците, така и за стоките. Следва да се насърчава също така и развитието на устойчив морски транспорт;
- ж. всички европейски територии да са еднакво добре подготвени, за да отговорят на изменението на климата, като разполагат със средства за предотвратяване на причините и за адаптиране към последиците от изменението, особено за най-засегнатите хора и икономически участници. Необходимо е да се инвестира в модели за устойчиво развитие, които отчитат в максимална степен както възможностите, така и ограниченията на местно ниво;
- з. Европейският съюз да разполага с енергийна общностна политика, която да е основана на солидарността между държавите-членки, сигурността на доставките, устойчивостта на моделите за производство, транспорта и потреблението и да съблюдава свободата на държавите-членки да избират енергийните си източници. На местно и регионално ниво са най-добрите възможности за осигуряване на иновации и дълбоки промени в поведението на потребителите;
- и. управлението на миграционните потоци да получи европейски отговор, като се използват вече изпитани на местно и регионално ниво решения. Необходимо е тези, които в ежедневието са изправени пред решаване на спешни проблеми на местно ниво, да могат да разчитат на европейска солидарност и сътрудничество;
- й. да бъде призната ключовата роля на местните и регионални власти при прилагането на механизми за адаптиране към последиците от демографските промени;
- к. Европа да може да разчита на съвременно, конкурентоспособно, диверсифицирано, устойчиво селско стопанство, което да гарантира безопасност и преференция на европейските храни и което да поддържа присъствието си в световната търговия, без да се пренебрегва понятието за преференция на Общността. На селското стопанство следва да му се предостави необходимата подкрепа, за да се превърне в инструмент, който да повиши качеството на живота ни, да запази това на идните поколения и да даде своя принос в борбата срещу затоплянето на климата, в запазването на околната среда, на биоразнообразието и на качеството на нашия ландшафт;
- л. Европа да може да продължи политиката си на съседство и да осъществява проект съвместно с по-далечни партньори. На практика е необходимо външните отношения на

Европейския съюз да могат да разчитат във все по-голяма степен на приноса от осъществяването от местните и регионални власти трансгранично и децентрализирано сътрудничество; ударението следва да се постави върху трансграничното сътрудничество предвид неговото значение като средство за укрепване на мира, за идентифициране и определяне на общите цели и ценности, и за насърчаване на териториалното сближаване.

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Реагиращ, ефикасен, ефективен и прозрачен бюджет

48. смята, че Договорът от Лисабон предоставя на Европейския съюз по-ефективен метод за вземане на решения, свързани с определяне структурата на бюджета;

49. посочва отново, че една стабилна многогодишна финансова рамка, която да обхваща значително по-дълъг от 5 години период, е необходимо условие за гарантиране на ефикасността на действието на Европейския съюз и за да позволи на различните участници да планират дългосрочно инвестициите си и успешно да осъществят проектите за териториално развитие;

50. поради това предлага да се удължи програмният период на многогодишната финансова рамка на 10 години, без да се разпределят веднага всички средства. За да се осигури съгласуваност с графика за изборите за европейските институции, напредък в тази посока би могло да бъде разделянето на периода на две: може да се предостави пълният размер на сумите за първите 5 години и след това да се направи ревизия в средата на периода, за да се преразпределят сумите от резерва, например 25 %, за нови разходи, с цел да се започнат нови инициативи или да се засилят тези политики, които се нуждаят най-много от средства;

51. смята, че гъвкавостта предлага ефективни начини за максимизиране на влиянието на разходите на Общността и е полезна за адаптирането към евентуалните промени в условията, но и че съдържа риска, ако не се управлява правилно, да отвори пътя на една Европа с различни скорости;

52. смята, че целевите механизми, като тези, експериментирани за политиката на сближаване за периода 2007-2013 г., могат да улеснят по-добрата координация на главните политически цели чрез различни бюджетни редове;

53. изисква бъдещият бюджет на Общността да включва процент, който да е предназначен за подкрепа на експериментирането, и който да е различен от целевите ресурси за мерки от общ характер;

54. призовава за изясняване на механизмите за контрол и при необходимост, за по-пряко и ефикасно прилагане на санкции;

55. отново посочва необходимостта от прилагането на практика на принципа на партньорство, както по време на планирането, така и по време на изпълнението на бюджета на Общността;

56. припомня, че Европейската комисия лансира и разви идеята за тристранните договори и споразумения относно целите; припомня предложението си за преразглеждане на тези инструменти и на ясната база на резултатите, получени от експерименталната фаза, инициирана от Европейската комисия относно тристранните споразумения, предлага въвеждането на Европейски териториални пактове;

57. подчертава факта, че е невъзможно да се осъществи реално партньорство без финансовото участие на всяка страна по споразумението; предлага обсъждането на въпроса за финансирането на Европейските териториални пактове да се фокусира върху възможното взаимодействие (и добавената стойност, която то може да създаде), от една страна на европейско ниво, където са налице бюджетни редове в съответните области и Структурните фондове, а от друга страна — за местните, регионални и национални нива, където са предоставени съответните бюджетни редове; и това без да се създава допълнителен финансов инструмент за регионалната политика на Общността, нито да се търсят допълнителни финансови средства за тази цел;

58. смята, че европейският бюджет следва да се стреми към по-голяма прозрачност, като се укрепи партньорството по места и се положат повече усилия за комуникация на местно и регионално ниво, и на европейско ниво.

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Нова система за финансиране на бюджета на Общността

59. споделя концепцията, че Европа следва да преориентира рамката си за политическо действие и финансовите ресурси, като поставя цели за достатъчно дълъг период, между 2020 г. и 2030 г.;

60. отбелязва, че договореният таван на собствените ресурси понастоящем е определен на 1,24 % от брутния национален доход на Европейския съюз;

61. отбелязва, че бюджетът на Европейския съюз:

а. значително намалява през целия предходен и настоящ програмнен период;

б. ще доведе в края на програмния период 2007-2013 г. до спадане под 1 % от брутния национален доход на Европейския съюз;

62. изразява съжаление, че продължава да се увеличава разликата между действително предоставените средства на бюджета и договорения таван на собствените ресурси;

63. привлича вниманието върху факта, че изчисляването на „справедливата тежест“ постепенно е хванала държавите-членки в

капана на логика, която е твърде отдалечена от европейския идеал и интересите на гражданите;

64. отхвърля засилването на тези нагласи от името на представителите на местните и регионални власти, които са основните двигатели на създаването на национално богатство и които в редица случаи са също преки институционални участници в изготвянето на данъчните системи на национално ниво;

65. смята, че един качествен скок в системата на финансиране на бюджета на Общността е станал наложителен, за да се даде възможност на различните заинтересовани институции да споделят ориентиранията към бъдещето концепция на същия този бюджет;

66. смята, че новата система за финансиране на бюджета на Общността трябва да се основава на прозрачност и на собствени ресурси, които да гарантират равнопоставеност и солидарност, стабилност, откритост, яснота, точност и простота;

67. изисква от институциите с бюджетни правомощия да изготвят и да използват нова формула за финансиране, която да допуска възможно най-малко изключения и която да е насочена към постигането на поставените цели във връзка с насърчаването на икономическия и социален модел;

68. обявява, че възнамерява да продължи да участва активно в разискванията и в европейския дебат за реформата на бюджета, по-конкретно във връзка с разглеждането на предложението на Европейската комисия за преразглеждане;

69. смята, че реформата на бюджета на Общността и на неговите източници на финансиране трябва да се придружава от силна и прозрачна комуникационна политика, насочена към широката общественост и към най-заинтересованите институционални и социалноикономически участници. По този начин гражданите ще бъдат по-добре осведомени за начина, по който се използват техните пари, което би ги доближило до отговорните за управлението на програмите и проектите на Общността институции, Комитетът е готов да участва с другите институции в тази демократична дейност.

Брюксел, 9 април 2008 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

Становище на Комитета на регионите относно „Стратегия за най-отдалечените региони: Постижения и перспективи“

(2008/C 172/02)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- смята, че стратегията за НОР остава напълно валидна и следва да бъде продължена, надградена и актуализирана;
- подкрепя намерението на Комисията да започне дебат в четири тематични области — изменението на климата, демографските промени и управлението на миграционните потоци, морската политика и селското стопанство;
- изразява убеждението си, че Комисията трябва да оцени въздействието на тези четири тематични области върху трите стратегически цели на стратегията относно НОР от 2004 г., които са все още актуални — подобряване на вътрешната и външната достъпност, повишаване на конкурентоспособността на местната икономическа база и укрепване на регионалната интеграция;
- подчертава, че НОР зависят изцяло от въздушния транспорт и призовава Комисията да отчете специфичните особености на НОР и да приеме мерки за компенсиране на отрицателните въздействия от включването на въздушния транспорт в схемата за търговия на емисии;
- изразява убеждението си, че корените на неблагоприятните условия, от които са засегнати НОР, независимо от нивото на доходите в тях, са свързани със сложна структурна ситуация, поради което Комисията следва да предложи по-конкретни мерки за намаляване на недостатъчната достъпност и подобряване конкурентоспособността на НОР.

Докладчик: Г-н Paulino RIVERO BAUTE (ES/АЛДЕ), министър-председател на автономна област Канарски острови

Отправен документ

„Съобщение на Европейската комисия до Съвета, Европейския парламент, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: Стратегия за най-отдалечените региони: Постигания и перспективи“

COM(2007) 507 окончателен

Политически препоръки

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

1. Седемте най-отдалечени региона — Азорските острови, Канарските острови, о-в Гваделупа, Френска Гвиана, Мадейра, о-в Мартиника и о-в Реюнион — са пълноправна част от Европейския съюз, но едновременно с това притежават уникални специфични особености, по които се различават от останалите територии на Общността.

2. Тези специфични особености се характеризират с натрупването на поредица от константни фактори, в частност голямата им отдалеченост, малката площ и слабата диверсификация на производството, които са причината за изолацията и уязвимостта, от които страдат тези региони, както се признава и в член 299, параграф 2 на Договора за създаване на Европейската общност.

3. Това води до допълнителни разходи и до особени пречки пред икономическия растеж, сближаването и устойчивостта в тези региони, което възпрепятства пълноценното им участие в динамиката на вътрешен пазар, ограничава възможностите на техните жители и намалява конкурентоспособността на техните предприятия.

4. Най-отдалечените региони са и предимство за Европейския съюз. Поради географското си положение те могат да се превърнат в стратегически платформи за развитието на ролята, към която се стреми ЕС в световен мащаб.

5. Тези характеристики обосновават напълно по-специално отношение при прилагането на политиките на Общността с оглед задоволяване на конкретните нужди на тези региони и повишаване на капацитета им за ендогенно развитие.

6. Ето защо е необходимо да се подкрепи подходът на най-отдалечените региони и техните власти по отношение на консолидирането, обогатяването, надграждането и актуализирането на глобалната и последователна стратегия за НОР, с оглед на превръщането ѝ в истинска общностна политика в подкрепа на най-отдалечените региони.

Позиция на Комитета на регионите

Специалното отношение към най-отдалечените региони: глобална и последователна стратегия за развитие на най-отдалечените региони: положителни, но недоведени до край резултати

7. Приветства факта, че от 1986 г. насам Европейската комисия поема инициативата за създаване на подходяща рамка за

прилагането на правото на Общността и на общите политики в тези региони въз основа на Програмите за опции, специфични за отдалечените и островните региони (POSEI).

8. Припомня, че включването на конкретен член в Договора — член 299, параграф 2 — адаптиран към регионалните реалности в най-отдалечените региони на ЕС, беше направено с оглед постигане на поредица от конкретни цели, а именно:

— да се потвърди уникалният характер на НОР и необходимостта да се интегрира тази концепция във всички политики на ЕС, по-специално чрез запазване на приоритетната помощ, отпускана в рамките на структурната политика за икономическо и социално сближаване;

— да се адаптират политиките на Общността към регионалните реалности чрез прилагане на конкретни мерки и определяне на специални условия за прилагане на Договора, когато същите са необходими за развитието на тези региони;

— да се вземе предвид специфичното географско положение на НОР в контекста на отношенията между ЕС и съседните на НОР трети страни.

9. Припомня в този смисъл изразеното от Комитета задоволство от приемането на доклада на Европейската комисия от 14 март 2000 г. относно мерките за прилагането на член 299, параграф 2 от Договора, който имаше за цел да осигури „качествен скок“ в подхода на Общността към НОР и който трябваше да постави началото на нов решителен етап в определянето на глобална и последователна стратегия за устойчиво развитие на НОР.

10. Припомня, че в заключенията на Европейския съвет от Севиля от м. юни 2002 г. се определя необходимостта от разширяване на прилагането на параграф 2 от член 299 на Договора и от представянето на подходящи предложения, така че специфичните нужди на НОР да бъдат отчети в различните общи политики (в частност транспортната политика) и в реформирането на някои от тези политики (в частност регионалната политика); би желал да използва случая, за да отбележи също и ангажмента на Комисията да представи нов доклад за тези региони, основаващ се на глобален и последователен подход към техните специфични особености и мерките за тяхното решаване.

11. Ето защо припомня своето задоволство от приемането на съобщението на Комисията „Засилено партньорство за най-отдалечените региони“ от 26 май 2004 г. и на доклада на Комисията „Засилено партньорство за най-отдалечените региони:

резултати и перспективи“ от 6 август 2004 г. Отбелязва признаването на уникалното положение на НОР, което напълно обосновава специално отношение в различните политики на Общността, въпреки че предложението на Комисията дава само частичен, и следователно недостатъчен отговор на мандата, възложен от Европейския съвет от Севиля и заявленията от регионите и техните държави нужди.

12. Изразява своето задоволство от желанието на Комисията да представи отчет за стратегията си в подкрепа на НОР и за нейните бъдещи перспективи чрез съобщението си „Стратегия за най-отдалечените региони: постижения и перспективи“ (COM (2007) 507 окончателен) и приложения към него работен документ „Еволюция и резултати от стратегията за най-отдалечените региони“ (SEC (2007) 1112).

13. Смята, че гореспоменатата стратегия остава изцяло в сила, че далеч не е изчерпана и трябва да бъде продължена, надградена и актуализирана, както това е видно от консолидирането на член 299 в наскоро приетия Договор от Лисабон.

Към дългосрочна консолидация на глобалната и последователна стратегия за развитие на най-отдалечените региони: разширяване и актуализиране на стратегията

14. Поздравява преди всичко Комисията, тъй като новото ѝ съобщение потвърждава чувствителността ѝ по отношение на НОР, като подчертава необходимостта от признаване на специфичните особености на тези региони и изразява ангажимент това специално отношение да продължи и в бъдеще.

15. Поздравява Комисията за това, че наред с признаването на необходимостта от отчитане на специфичните особености на НОР в различните политики на Общността, тя признава и добавената стойност и възможностите, които тези региони предлагат на ЕС в световен мащаб.

16. Отбелязва, че равнотежът от мерките за развитието на стратегията от 2004 г. е положителен, и че начинът, по който бяха преразгледани и преформулирани ключовите политики за развитие на НОР, като цяло е задоволителен.

17. Отбелязва, че неблагоприятните условия, от които са засегнати НОР, са дълготрайни и общи за всички тях, независимо от нивото на доходите, и припомня, че проблемите на най-отдалечените региони не се свеждат до дохода, а са част от сложна структурна ситуация, която оказва дълбоко въздействие върху жителите на тези региони и конкурентоспособността на техните предприятия.

18. Поздравява Комисията за желанието ѝ да разшири всички аспекти на стратегията на Общността в подкрепа на тези региони чрез въвеждане на допълнителни мерки, както и за желанието ѝ да актуализира и обогатява въпросната стратегия, като я адаптира към бъдещите глобални предизвикателства. Настоява Комисията да осигури необходимата съгласуваност на предложенията си в тези области.

19. Смята, че мерките, които Комисията предлага да се разрабатват в краткосрочен план за подобряване на достъпността и

повишаване на конкурентоспособността на НОР, са като цяло твърде неясни или се ограничават само до предоставяне на насоки за по-ефективно използване на вече предоставените на НОР ресурси.

20. Отбелязва, че предлаганите мерки за регионална интеграция са по-конкретни и интересни, въпреки че са недостатъчни и трябва да бъдат допълнени с други, които да гарантират реалното постигане на целта за регионална интеграция на НОР в техния географски контекст.

21. Припомня, че НОР са изправени пред двойното предизвикателство да се интегрират както във вътрешния пазар, така и в своето географско обкръжение. Геостратегическото им местоположение представлява огромен потенциал за ЕС и превръща тези региони в ключови платформи, на които ЕС може да основава външните си действия в тези региони.

22. Поздравява Комисията за стартирането на работата за изпълване със съдържание на Плана за действие за разширено съседство, обявен в съобщението ѝ от 2004 г. Отбелязва, обаче, че е необходимо усилията да продължат, в частност по отношение по-добрата координация между Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) и Европейския фонд за развитие (ЕФР), за да бъде постигната на практика целта за регионалната интеграция на НОР в обкръжаващата ги географска среда.

23. Поздравява Комисията за информацията, предоставена на НОР в рамките на подготовката на споразуменията за икономическо партньорство между ЕС и страните от АКТЬ; отбелязва обаче, че на сегашния етап от преговорите въпросните споразумения предполагат непосредствени заплахи за НОР, а възможностите, които предоставят, са дългосрочни и дори несигурни.

24. Изразява съжаление, че Комисията не е включила конкретни предложения за действия за насърчаване на МСП от НОР да инвестират навън — каквито Комисията бе заявила, че ще включи — тъй като това би спомогнало за по-добра интеграция на тези региони в географската им среда.

25. Отбелязва, че въпросите, открити от Комисията като предизвикателства за бъдещето на ЕС и НОР, и по които Комисията започна дебат посредством своето съобщение — изменението на климата, демографските промени и управлението на миграционните потоци, морската политика и селското стопанство — са въпроси от огромно значение, приоритети на европейския и световен дневен ред и оказват значително въздействие върху различните територии на ЕС.

26. Подчертава, че това въздействие може да бъде още по-важно за НОР, които поради своята специфика са особено крехки и уязвими.

27. Припомня обаче, че стратегията на Общността относно НОР, определена от Комисията в съобщението ѝ от м. май 2004 г., се основава на глобален и последователен подход, насочен към интегриране в политиките на Общността на трите цели на стратегията — подобряване на вътрешната и външната достъпност, укрепване конкурентоспособността на местната икономическа база и регионална интеграция на НОР в обкръжаващата ги географска среда.

28. Приветства и е съгласен с констатацията на Комисията, че действията на Общността по отношение на НОР клонят към все по-хоризонтална насока на стратегията и че за развитието на тези региони и тяхната интеграция във вътрешния пазар е необходим приносът на всички политики на Общността.

29. Отново подчертава приложимостта и актуалността на горепосочените три стратегически оси, които остават основните цели на стратегията на Общността относно НОР и изтъква, че развитието на различните политики на Общността трябва да отчита икономическата ситуация в момента и да се адаптира към нея.

30. Смята, че появата на тези нови предизвикателства и приоритети в европейския дневен ред, както и преразглеждането на ключовите политики, като например общата селскостопанска политика, изисква оценка на въздействието им върху трите оси на стратегията на Общността относно НОР, с оглед осигуряване на конкретен анализ, предоставящ възможност за интегриране на спецификата на НОР в общото обсъждане на начините, по които ЕС трябва да отговори на тези предизвикателства.

31. Подчертава, че Комисията следва да използва гореспомения метод за оценка на въздействието на четирите тематични области върху трите оси на стратегията и в частност изразява съжаление, че Комисията не е взела предвид в достатъчна степен това въздействие по един толкова важен и актуален за НОР въпрос, какъвто е въздушният транспорт, и не е предложила по-конкретен подход за тези региони в рамките на предложението си за директива относно включването на въздушния транспорт в схемата за търговия с емисии.

32. Смята, че НОР могат да допринесат много по тези четири области, тъй като поради специфичните им особености тези теми са особено важни за тях.

33. Припомня, че НОР имат изключително морско измерение, което предоставя на ЕС несравними възможности в областта на иновациите, научноизследователската дейност, околната среда и биоразнообразието.

34. Подчертава още веднъж необходимостта от цялостен подход към увеличаващата се миграция, която засяга особено силно НОР в качеството им на активни граници на Европейския съюз. Припомня в този смисъл заключенията от конференцията „Ролята на регионите и градовете в управлението на миграционните потоци“, която се проведе на 30 октомври 2007 г. в Adeje (Тенерифе, Испания), и по-специално необходимостта от по-широко включване на националните и европейските власти в управлението на това явление, в споделянето на финансовата тежест и в оценката на въздействието на миграцията върху икономическото и социалното сближаване на НОР.

35. По отношение на управлението на миграционните потоци Комитетът изразява убеждеността си в първостепенната необходимост от укрепване на диалога и сътрудничеството със страните на произход и транзитно преминаване; припомня също така, че местните и регионални власти на НОР имат важна роля в насърчаването на това сътрудничество, тъй като могат да действат като платформи за сътрудничество с трети съседни страни, използвайки за тази цел програмите на Европейската комисия; в частност Комитетът приветства пилотната инициатива за съгласувано

планиране за териториално сътрудничество между НОР и трети съседни страни.

36. Счита, че трябва да се въздейства върху причините за незаконната имиграция чрез изработването на ефикасна политика за законна имиграция, борба срещу сивата икономика и работа с потока непридружени непълнолетни имигранти при източника, чрез насърчаване на образованието и професионалната реализация.

37. Изразява съгласие с Комисията относно необходимостта да се намери отговор на тези огромни предизвикателства, произтичащи от демографския натиск в малки и разпокъсани региони, и подчертава необходимостта от насърчаване, във възможно най-кратък срок, на изготвянето на проучвания за анализ на последствията за териториалното устройство, пазара на труда, нуждите в областта на образованието и обучението и обществените услуги в тези региони, като при необходимост се предлагат целесъобразни мерки.

38. Изразява съгласие с Комисията, че борбата срещу изменението на климата и адаптирането към въздействията от него са значително предизвикателство за НОР, предвид тяхното географско положение и тяхната уязвимост, и призовава конкретните мерки, които ще бъдат приети в тази област за избягване на отрицателни въздействия върху достъпността, икономиката и жителите на НОР, да бъдат практически и ефективни.

39. Присъединява се към позицията на Комисията, че селското стопанство е ключов фактор за икономиката на НОР, които изпитват затруднения поради неблагоприятни географски и климатични фактори. Ето защо Комитетът смята, че е от съществено значение да се разработи стратегия за бъдещото развитие на селското стопанство в тези региони, така че те да могат да се справят с предизвикателствата, породени от по-голямата конкуренция в световен мащаб.

40. Смята, че тъй като политиката за икономическо и социално сближаване е основният инструмент в подкрепа на стратегията на Общността относно НОР, е изключително важно да бъде направена оценка за евентуалното въздействие, което поставените за обсъждане теми биха могли да окажат върху икономическото и социалното сближаване на тези региони.

41. Смята, че резултатите от такава оценка биха могли да бъдат от полза при преразглеждането на политиката на Общността относно сближаването след 2013 г. Освен това те могат да допринесат и за Зелената книга относно териториалното сближаване, която Комисията възнамерява да приеме през 2008 г.

42. Ето защо смята, че новият етап в развитието на стратегията на Общността относно НОР, на който Комисията ще даде начало след приключването на консултациите, без да се ограничава до темите, които са предмет на обсъждането, трябва да ги включи в стратегията, с цел нейното продължаване, обогатяване и актуализиране.

43. Смята, че партньорството между НОР, техните държави и Комисията трябва да продължи да играе ключова роля в разработването на дългосрочната стратегия на Общността за тези региони.

44. Изразява твърдото си убеждение, че НОР продължават да се нуждаят от подкрепата на всички политики на Общността, за да подобрят своята конкурентоспособност и да поддържат процеса на конвергенция по отношение на икономическото развитие и на равните възможности за техните жители спрямо жителите на останалите региони в Европа.

45. Изразява, в заключение, подкрепата си за Европейския съвет, който трябва да препотвърди и поднови на най-високо равнище политическия ангажимент към НОР и нуждата от бързо постигане на напредък по отношение стратегията на Общността за тези региони.

Заклучения и препоръки

46. Призовава Комисията да продължи да задълбочава стратегията за НОР от 2004 г., като осъществява на практика обявените в съобщението ѝ мерки и като насърчава по-голяма последователност и по-добра координация между различните политики на Общността, така че новият етап на тази стратегия да бъде наистина глобален и последователен.

47. Призовава Комисията да извърши средносрочен преглед, който да даде възможност за оценка на въздействието на стратегията върху икономическото развитие на онези НОР, които са вече извън целта „конвергенция“, от една страна, и на въздействието от използването на европейските фондове върху процеса на реалната конвергенция на останалите НОР от друга.

48. Призовава Комисията, след като оцени въздействието на реформите на POSEI, които ще осъществи през 2009 г., да предложи адекватни мерки за гарантиране на подходяща подкрепа за традиционните сектори в НОР, които са от основно значение за тяхната икономическа жизненост.

49. Призовава Комисията да вземе предвид специфичните особености на НОР в контекста на предстоящата „здравна картина“ на ОСП и реформите, които ще бъдат предприети в бъдеще, като запази както изключенията за тях по отношение на отделянето на помощите и модулацията, така и подходящото ниво на бюджетните ресурси в подкрепа на тяхното селско стопанство.

50. Настоява Комисията да осигури по-голяма защита за селскостопанските продукти от най-отдалечените региони предвид сериозните заплахи, дължащи се на постепенната либерализация на вноса в ЕС, като приеме подходящи мерки за избягване на дестабилизация на селското стопанство в тези региони поради отварянето на пазара на Общността.

51. Призовава Комисията през предстоящите програмни периоди на програмиране да разработи специфични политики за развитие на селските райони в НОР, осигурени с достатъчно бюджетни ресурси.

52. Призовава Комисията още отсега да отчете специфичните особености на НОР в текущите инициативи, във връзка с четирите въпроса, отворени за обсъждане чрез съобщението.

53. Припомня, че НОР придават световно морско значение на Европейския съюз, като същевременно са истински естествени лаборатории за изучаване на морските науки. Ето защо Комитетът счита, че трябва бързо да бъдат предприети приоритетни действия в тези региони за защита и оползотворяване на този потенциал.

54. Призовава Комисията спешно да приеме мерки за компенсиране на отрицателните въздействия от включването на въздушния транспорт в схемата за търговия на емисии, с цел отчитане на специфичните особености на НОР.

55. Подчертава отново, че НОР зависят изцяло от въздушния транспорт, както за връзка с външния свят, така и за връзка между различните острови, тъй като други алтернативи не съществуват и че общото количество на емисиите въглероден диоксид по маршрутите, обслужващи НОР, е незначително в сравнение с общото количество на емисиите в ЕС.

56. Призовава Комисията да разглежда поотделно проблемите, които се отнасят до демографските промени и тези, свързани с управлението на миграционните потоци. Подчертава, че става дума за два различни и сложни проблема, които засягат НОР особено силно, поради което всеки от тях се нуждае в еднаква степен от максимално внимание.

57. Настоява за спешни целенасочени мерки за справяне с трагичното положение, породено от пристигането на непридружени непълнолетни имигранти, като за целта приканва регионалните, националните и европейски власти да поемат отговорността си за управлението на този проблем и разпределението на свързаната с това финансова тежест.

58. Отправя искане към Комисията да извърши оценка на въздействието на гореспоменатите четири теми, свързани с трите цели на стратегията на Общността за НОР.

59. Призовава Комисията да оцени евентуалното въздействие на въпросните четири теми върху икономическото и социалното сближаване на НОР, като има предвид, че политиката за икономическо и социално сближаване е основният инструмент в подкрепа на стратегията на Общността за НОР.

Брюксел, 9 април 2008 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

Становище на Комитета на регионите относно „Електронното включване“

(2008/C 172/03)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- изразява убеждението си, че продължаващото „цифрово разделение“ създава социално и икономическо изключване. Постигането на равни възможности в електронната област е необходимо от социална гледна точка; същевременно то предлага неизползван досега икономически потенциал. Важно е ИКТ да се използва като нов „социален инструмент“, свързващ стратегиите в тази област със социалната политика на Общността;
- призовава държавите-членки да увеличат усилията си в областта на електронното включване и да изготвят конкретни програми с определени срокове във времето и подлежащи на лесна оценка; подчертава участието на местно и регионално равнище в националните и общностните инициативи за електронно включване и счита, че е важно да се изтъкне, че местните и регионални власти трябва да съставят конкретни планове за популяризиране на информационното общество на местно ниво;
- обявява се в подкрепа на усилията за повишаване на информираността на обществото, за разширяване на обмена на опит между заинтересованите страни и за осигуряване на активно сътрудничество на местно и регионално ниво, включващо сектора на ИКТ, публичните власти, доставчиците на услуги от обществеността и частния сектор, организациите на крайните потребители и социалните организации с цел да се гарантира възможно най-голямо въздействие;
- подчертава ключовата роля и отговорност на местните и регионални власти, които могат да допринесат за осигуряване на високоскоростен интернет в регионите, където пазарните механизми се оказват недостатъчни за изграждането му, да бъдат водещи при осъществяването на пилотни проекти за преодоляване на пропастта пред електронния достъп и при разработване на нов подход, чрез който обществените онлайн услуги да се насочат към гражданите;
- подчертава значението на обучение и образование, съобразени с нуждите, произтичащи от непрекъснатата цифрова еволюция на обществото като цяло и специално насочени към уязвимите групи като например възрастните хора, лицата, които не извършват стопанска дейност, ниско квалифицираните лица, както и лицата, които не са придобили необходимите знания в областта на цифровите технологии, за да могат да развият в пълна степен своите способности за работа с цифрови технологии в професионалната си дейност;
- призовава Комисията да използва показатели за разпространението и използването на ИКТ в регионите, така че да се направят текущи заключения, които биха били полезни и необходими с цел приемане на мерки за икономическа, социална и технологична конвергенция на регионите.

Докладчик: András SZALAY (HU/АЛДЕ), общински съветник във Veszprém

Отправен документ

Съобщение на Комисията относно „Европейска инициатива i2010 за електронно включване. Да бъдем част от информационното общество“

COM (2007) 694 окончателен

Политически препоръки

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

1. призован да насърчава и осъществява устойчиво социално и икономическо регионално сближаване, приветства съобщението на Комисията озаглавено „Европейска инициатива i2010 за електронно включване. Да бъдем част от информационното общество“, което активизира и насърчава електронното включване. Когато липсват информационни и комуникационни технологии (ИКТ) и когато не се прилагат, употребяват и развиват, се предизвиква „ефект на разпространението“ (*spillover effect*): „цифровото разделение“ се разширява и задълбочава още повече;

2. оценява сбятия и ясен характер на анализа, изложен в съобщението на Комисията и вдъхновената от него стратегическа рамка за действие. Комитетът на регионите подкрепя волята да се избере европейски подход по този въпрос ⁽¹⁾;

3. присъединява се към мнението, че електронното включване е от основно значение за осъществяване на целите на инициативата „i2010 за информационно общество на растежа и трудовата заетост“ ⁽²⁾ и оттам на целите за социално и икономическо развитие на Лисабонската стратегия;

4. споделя виждането, че инвестициите в ИКТ са съществен механизъм за заинтересованите страни на местно и регионално ниво и за общините, тъй като спомагат за разрешаване на проблема за гарантиране на равни възможности, пред който тези заинтересовани лица се изправят в различни области. КР обръща внимание на необходимостта регионите, местните и регионални власти да се включат активно в изготвянето на стратегии и програми за отпускане и използване на общински средства. В действителност тези власти са най-близо до гражданите, те се съблъскват пряко с нуждите на място и са наясно с необходимостта за в бъдеще;

5. изразява съгласие с това, че разглежданият документ ангажира различните лица, заинтересовани от електронното включване — частните потребители, сектора на ИКТ, доставчиците на услуги, властите и НПО — да предприемат определени мерки по някои точки и им възлага конкретни задачи в тази област;

6. отбелязва, че инициативата подкрепя препоръките, направени в предишни становища на КР относно практическите мерки за изграждане на равнопоставено информационно

общество, що се отнася до остаряването в информационното общество ⁽³⁾, електронното управление и внедряване на ширококоловия достъп ⁽⁴⁾, демографското бъдеще на Европа ⁽⁵⁾, научните изследвания в областта на ИКТ ⁽⁶⁾ и положението на хората с увреждания ⁽⁷⁾;

7. признава, че според настоящите показатели не е сигурно, че целите от Рига ще бъдат постигнати до 2010 г. Усилията на държавите-членки са разпокъсани и липсва сътрудничество. По тази причина КР обръща внимание на държавите-членки върху необходимостта да увеличат усилията си и да изготвят в близките години конкретни програми с определени срокове във времето и подлежащи на лесна оценка;

8. смята, че е от основно значение да настоява за участие на местно и регионално равнище в националните и общностните инициативи за електронно включване. В действителност точно на това равнище може да се осъществи електронното общество за всички, чрез най-новаторски и добре насочени мерки;

9. смята, че е от важно значение да се наблегне на факта, че местните и регионалните власти изготвят специални програми за насърчаване на информационното общество и на развитието на цифровите технологии на местно равнище чрез прилагане на „Местни цифрови програми“.

10. призовава Европейската комисия да включи КР пълноценно в инициативите за преразглеждане на изготвената и изпълнена стратегия;

11. би желал да бъде информиран навреме за резултатите и заключенията на доклада за оценка в средносрочен план на изпълнението на стратегията i2010 и да изрази позицията си по този въпрос;

12. приветства кампанията на тема „Електронно включване, бъди част от него!“, която Европейската комисия ще осъществява през 2008 г. Семинарът на тема „Насърчаване на електронното включване на местно и регионално равнище в ЕС“, организиран от КР в Lahti, Финландия, през м. декември 2007 г., даде своя съществен първоначален принос. КР изразява желание да сътрудничи в кампанията през 2008 г. и подкрепя възможно най-широкото участие в общественото допитване. В този контекст той подчертава своята роля за насърчаване на изготвянето на местни и регионални кампании, стратегии и програми;

⁽³⁾ CdR 84/2007 fin.

⁽⁴⁾ CdR 272/2006 fin.

⁽⁵⁾ CdR 341/2006 fin.

⁽⁶⁾ CdR 155/2005 и CdR 150/2005 fin.

⁽⁷⁾ CdR 312/2003 fin.

⁽¹⁾ CdR 252/2005 fin.

⁽²⁾ COM(2005) 229 окончателен.

13. приветства провеждането на конференция на министрите в края на 2008 г. по въпросите на електронното включване и присъждането по този повод на награда за европейското електронно включване. Изразява желание да участва активно в организацията на тази конференция и по-специално в избора на номинирани за наградата;

14. изразява убеждението си, че продължаващото „цифрово разделение“ пречи на развитието, на социалното сближаване и благополучието, създавайки социално и икономическо изключване. Инициативата i2010 ще помогне за подобряване на качеството на живот на гражданите и, в по-общ план, на обществото;

15. споделя мнението, че постигането на равни възможности в електронната област е необходимо от социална гледна точка. Счита, че същевременно то предлага огромен неизползван досега икономически потенциал;

Преодоляване на пропастта при широколентовите услуги

16. призовава Комисията да обърне специално внимание на най-слабо развитите региони, за да могат да се възползват от възможностите, които предлагат ИКТ и да постигнат конвергенция на практика, като избегнат риска от изключване;

17. потвърждава намерението и ангажмента си да включи в плановите за регионално сътрудничество целите на информационното общество за всички и да участва активно в мрежите, създадени в рамките на инициативата „Региони за икономическа промяна“⁽⁸⁾;

18. изразява съгласие с Европейската комисия, че структурните фондове на ЕС и фондовете за развитие на селските райони спомагат, особено в отдалечените и селските райони, за развитие на широколентовите връзки, както и на електронни услуги и приложения за гражданите и по този начин намаляват различията в развитието между градовете и селата;

19. смята, че наличието на широколентов достъп на разумни цени в целия ЕС е жизненоважно за осигуряването на качествени обществени услуги, регионална конкурентоспособност и производителност в засенатите региони и позволява по-широко развитие на обществото на информацията и знанията;

20. подчертава ключовата роля и отговорността на местните власти, произтичаща от ролята им на гарант за предоставянето на различни услуги и възможности за обучение най-близо до гражданите. Те могат на практика да допринесат за осигуряване на високоскоростен интернет в регионите, където пазарните механизми се оказват недостатъчни за изграждането му. Публичните власти могат да се намесят, за да подпомогнат развитието на възможностите за цифрова грамотност, на благоприятна среда за предприятията от сектора на ИКТ и на научните изследвания в тази област и така могат да дадат пример за онлайн административни решения, насочени към потребителя;

21. подчертава, че една от основните насоки на целта за икономическо осъвременяване на европейската политика за сближаване за периода 2007-2013 г. е за увеличаване на притегателната сила на държавите-членки, регионите и градовете чрез

осигуряване на достъпност и услуги на съвременно ниво и качество. Комитетът счита, че този подход подкрепя развитието на обществените онлайн услуги и растежа на икономиката на знанието чрез активизиране на научните изследвания и новаторските идеи;

22. припомня, че ИКТ са основен фактор за подобряване на координацията и сътрудничеството в различните сектори между местните, регионални, национални и общностни администрации и между институциите и европейските граждани;

Преодоляване на пропастта пред електронния достъп

23. като се позовава на Договора от Амстердам, който забранява каквато и да било дискриминация въз основа на физически увреждания, настоява за достъпност на обществените страници в интернет и подчертава, че по последни данни поставената цел остава още далече. КР обръща внимание на факта, че регионите и общините могат да допринесат за подобряване на това положение, не само като придобиват, развиват и предоставят необходимите продукти и услуги, а също и като насърчават създаването на благоприятна икономическа среда за по-широк достъп на предприятията до по-големи пазари; затова може да е необходимо местните и регионални власти, също така и в метрополните региони, да инвестират в разширяването на ИКТ и инфраструктурата;

24. счита, както и Комисията, че местните и регионални власти би трябвало също да осъществяват пилотни проекти;

25. споделя виждането, че за изпълнение на мерките от плана за действие е необходимо да се предвидят нови програми за придобиване на практически умения, също и за лицата, отговорни за управлението на обществените услуги;

Преодоляване на различията при цифровата грамотност

26. счита, че пропастта в областта на цифровата грамотност е все още значителна. Рисквите групи са възрастните хора, ниско квалифицираните лица и тези, които не извършват стопанска дейност, както и лицата, които не са придобили необходимите знания в областта на цифровите технологии, за да могат да развият в пълна степен своите способности за работа с цифрови технологии в професионалната си дейност;

27. приветства проекта на Комисията за 2008 г. за осъществяване на общоевропейски преглед на цифровата компетентност и намерението ѝ до края на 2008 г. да предостави насоки относно политиката за цифровите умения на уязвимите групи;

28. подчертава значението на обучението и образованието, подходящи за нуждите, произтичащи от непрекъснатата цифрова еволюция на обществото като цяло и специално насочени към хората в неравностойно положение;

29. споделя виждането на Комисията за ролята и отговорността на властите от всички нива за гарантиране на цифровите умения. Комитетът подкрепя също активното участие и сътрудничество на промишлеността и социалните организации за осъществяване на тази цел;

⁽⁸⁾ COM(2006) 675 окончателен.

Модерни онлайн услуги

30. ИКТ предлагат изключително големи възможности за подобряване на качеството на обществените услуги. КР споделя мнението, че развитието и разпространението на ИКТ предоставя възможност на европейските градове да утвърдят ролята си на двигатели на развитието, центрове на познанието и истински инкубатори на новаторски услуги и свързаните с тях познания;

31. счита, че за да се съчетае изцяло развитието на ИКТ с утвърждаване на ролята на европейските градове, е необходимо преди всичко да се укрепи позицията на местните и регионални публични администрации, които да изпълняват стратегии за защита и насърчаване на конкурентоспособността;

32. подчертава, че е важно да се избере нов подход, чрез който обществените онлайн услуги да се насочат към гражданите и набляга на ролята на местните и регионални власти, отговорни за изработването му. Подходът е от особен интерес за отдалечените, най-отдалечените и селските региони, както и за островните общности. В действителност социалните и икономически ползи от развитието на ИКТ са жизненоважни за изравняване нивото на развитие на тези региони и могат да произведат голяма добавена стойност;

33. признава, че насърчаването на електронното включване на местно и регионално ниво може да подобри качеството на живот на гражданите, да активизира участието в местния обществен живот, да стимулира конкурентоспособността, създаването на нови предприятия и развитието на по-добри и по-ефективни обществени и частни услуги, с по-голяма индивидуална насоченост;

34. призовава да се подсилят и да се даде нов импулс на предотвратяването, управлението и разрешаването на проблемите с мрежовата и информационна сигурност на ранен етап — задача, която е възложена на Европейската агенция за мрежова и информационна сигурност (ЕАМИС);

Основани на ИКТ решения за лицата в неравностойно социално положение и групите, изложени на риск от изключване

35. изпреварвайки демографските изменения, счита, че е желателно и необходимо да се създадат условия за дистанционно здравно наблюдение⁽⁹⁾, което ще подобри нивото на здравеопазване, ще насърчи независимостта на възрастните хора, ще подобри качеството им на живот и ще укрепи социалното им включване. Това ще им позволи да предоставят опита и познанията, които са натрупали, в услуга на развитието на обществото. От друга страна по-интензивното използване на информационните и комуникационни технологии би могло да допринесе за подобряване на здравните системи въз основа на съществуващите ИКТ. Могат да се създадат нови продукти и услуги въз основа на тези технологии, които да подобрят здравето на населението, да улеснят достъпа до услугите на общественото здравеопазване и да съкратят трайно разходите на социалните служби;

36. подчертава, че е от значение да се създадат достъпни продукти и услуги, приспособени към действителните нужди на заинтересованите лица, като се отчетат интересите на пазара. Предвид на гореизложеното, КР подчертава необходимостта да се сближат различните законодателни системи, а по отношение на технологиите — да се изберат решения в съответствие с основната тенденция;

37. препоръчва да се разшири значението на услугите чрез ИКТ за възрастните хора в рамките на инициативата „Региони за икономическа промяна“;

38. приветства факта, че научноизследователските програми на ЕС (Седма рамкова програма, програмата за подкрепа на политиката за информационните и комуникационни технологии) отдават необходимото значение на електронното включване като средство за въздействие по въпросите на остаряването и уврежданията;

39. подчертава, че е необходимо да се зачита културното и езиковото разнообразие;

40. отбелязва, че е необходимо да се цифровизира европейското писмено наследство, за да се запази за идните поколения, като тази операция трябва да се извърши за всички европейски езици, региони и държави⁽¹⁰⁾;

Обединяване на действията по електронното включване с цел оптимизация на дългосрочното въздействие

41. поставя отчетливо ударение върху професионалното сътрудничество и близко партньорство между заинтересованите страни;

42. подчертава необходимостта от съгласувано и последователно премахване на законодателните, технически и други пречки пред осъществяването на електронното включване, за да се постигне пълна устойчивост и ефикасност;

43. подчертава, че е необходимо местните власти да бъдат включени не само в етапа на изпълнение, но и в етапа на изготвяне на стратегията. Това ще помогне за укрепване на връзките и комуникацията между заинтересованите страни и за повишаване на ефективността на програмите;

44. силно подкрепя препоръчания от Европейската комисия подход за увеличаване обема и качеството на изследванията в областта на ИКТ в Европа. Освен развитието на изследванията, трябва да се акцентира върху механизмите, улесняващи разпространението на резултатите от изследванията сред европейската промишленост като цяло;

45. приветства значението, отдадено на богатството на цифровото съдържание, оперативната съвместимост и сигурността на обмена на информация в рамките на програмите за изследвания;

46. споделя становището на Комисията относно значението, което има използването на ИКТ като нов „социален инструмент“. За тази цел е наложително да се установи връзка между стратегиите в тази област и социалната политика на Общността;

⁽⁹⁾ CdR 256/2004 fin.

⁽¹⁰⁾ CdR 32/2006 fin.

47. подчертава необходимостта от развитие на първостепенни действия, отговарящи на хоризонтални приоритети в полза на равните възможности (например да се осигури универсална достъпност на всички публични страници в интернет или да се изградят широколентови инфраструктури). Намесата на публичните власти е абсолютно необходима за постигане на тази цел;

48. признава добавената стойност, която би могла да произведе една европейска политика за електронно включване (координация, сътрудничество, форуми, партньорство, предлагане на финансови средства). КР споделя мнението, че е важно да се подобри прозрачността и да се осъзнае по-добре социалната отговорност;

49. обявява се в подкрепа на широк и траен обмен на информация, споделяне на добри практики и обмен на опит между заинтересованите страни, информираност на общественото мнение и активно сътрудничество на местно и регионално ниво между сектора на ЕКТ, публичните власти, доставчиците на услуги от обществения и частния сектор и организациите на

крайните потребители, с цел да се гарантира възможно най-голяма ефективност;

50. счита също така, че е важно да се създаде мрежа на регионите на европейско равнище, която би спомогнала за увеличаване и подобряване на възможностите, предоставени на регионите да участват в проекти за сътрудничество. Едно информационно общество за всички отваря широки търговски възможности за сектора на ИКТ;

51. обръща внимание на задаващата се тройна възможност. На практика от нея ще се възползват секторът на ИКТ, потребителите и обществото като цяло;

52. препоръчва на Европейската комисия да работи за създаване и употреба на показатели, които да дават представа и възможност за сравнителна оценка на разпространението и използването на ИКТ в регионите, така че да се направят полезни заключения, необходими с цел приемане на мерки за икономическа, социална и технологична конвергенция на регионите.

Брюксел, 9 април 2008 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

Становище на Комитета на регионите относно „Зелена книга за градския транспорт“

(2008/C 172/04)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- призовава да се предприемат координирани действия за разрешаване на проблема със задръстванията и замърсяването, пред които са изправени всички европейски градове, основани на интегриран подход към тези проблеми, при който ЕС ще играе важна роля, като остави на местните и регионални власти конкретните решения, които трябва да се вземат;
- приканва ЕС да насърчава местните и регионални власти да разработят програми за мобилност в дългосрочен план, основаващи се на партньорство между градовете и техните агломерации, за да се намерят адаптирани към местните условия решения (паркинги на входа на градовете, разработване на по-чисти видове транспорт, оптимизиране на обществения транспорт и т.н.). Тези планове за мобилност биха могли да интегрират „спокойните зони“ (т.е. онези страни от задръстване и замърсяванията), като по този начин се даде приоритет на съответните инвестиции;
- съзнавайки значението на необходимите финансови средства, предлага тези планове да се основават на по-широк кръг от партньорства, които включват по-специално частния сектор, и приканва ЕС, в сътрудничество с ЕИБ да разработи иновационни инструменти за финансиране, способни да финансират необходимите инфраструктури, както и „по-чисти“ технологии;
- призовава да се създаде механизъм за „докладване“ на европейско ниво, който позволява да се отчете постигнатият напредък. Този процес би следвало да започне със сравнително проучване, финансирано от ЕС, в което се разглежда ситуацията в европейските градове и подходите, които те прилагат, за да отговорят на тези предизвикателства.

Докладчик: Сър Albert BORE, член на Градския съвет на Birmingham, (UK/ПЕС)

Отправен документ

Зелена книга: Към нова култура за градска мобилност

COM(2007) 551 окончателен

Политически препоръки

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Основни послания

1. приветства ангажимента на ЕС за продължаване на усилията, насочени към повишаване на конкурентоспособността на европейската икономика, както и в подкрепа на устойчивото развитие и борбата с изменението на климата. Тези ключови въпроси, както бяха официално потвърдени в Лисабонската програма, Протокола от Гьотеборг и плана за действие относно изменението на климата, са от решаващо значение за бъдещето на Съюза. Политическите приоритети на КР признават жизнено-важното значение на конкурентоспособността за икономическия растеж, по-специално в градските центрове, както се посочва в целите от Лисабон, редом с приноса ѝ за териториалното сближаване;

2. отбелязва, че разпределението на правомощията между местните, регионалните и националните власти в отделните държави-членки е различно. Важно е включените от Комисията в плана за действие мерки да не предполагат определени организационни решения;

3. подчертава, че градовете са изправени ежедневно пред проблеми, свързани с растежа и околната среда. Нарастващите проблеми, свързани с околната среда, обаче ще възпрепятстват растежа. Градовете и градските райони предлагат потенциал за повишаване на конкурентоспособността и за борба с изменението на климата. За да се постигне това, градовете и големите градски райони трябва да предприемат мерки за подобряване на достъпността и за решаване на проблемите на околната среда. Възможността за значително отделяне на растежа от негативното му отражение върху изменението на климата може да се реализира на първо място в градските региони, тъй като алтернативните транспортни средства са бързо приложими преди всичко в гъсто населените градски райони;

4. призовава за координирани действия за ефективно решаване на сериозните проблеми, свързани със задръстванията в транспорта и с околната среда, които се отразяват върху градовете, така че да се постигне декарбонизация на автомобилния транспорт до 2050 г. В отделни градове действията бяха успешни. Нужна е по-всеобхватна стратегия при спазване на принципите на субсидиарност и пропорционалност;

5. признава основната роля, която играят местните и регионални власти при планирането и прилагането на градската транспортна политика и изразява съгласие с позицията на Комисията, че преосмислянето на градската мобилност включва организиране на „интермодалност“ между всички видове обществен и личен транспорт с оглед на преход към екологосъобразни видове транспорт;

6. приканва ЕС да води интегрирана политика, насочена към околната среда, териториалното устройство и мобилността, в

чиито рамки централно място на ниво ЕС би трябвало да заемат следните мерки:

1. За подобряване на качеството на въздуха и намаляване на шумовото замърсяване ЕС следва да води по-твърда политика по отношение на трафика, която да търси решение на проблема при източника му. По-ефективни технологии и почистващи горива ще помогнат за създаването на по-малко замърсяващи, по-тихи и по-икономични превозни средства.
2. ЕС би следвало да стимулира развитието на автомобилните технологии с оглед подобряването на безопасността на движението.
3. Европейският съюз трябва да подкрепя тарифната политика на местно и регионално ниво, като насърчава разработването на необходимите за тази цел технологии.
4. ЕС би следвало да насърчава свързването на градските зони с високоскоростните железопътни и трамвайни линии и мрежи.
5. ЕС би трябвало да се стреми към хармонизиране на пътната сигнализация, свързана със създаването на екологични зони, като предоставя на градовете голяма свобода на действие за създаването на екологични зони;
6. ЕС следва да насърчава изграждането на пешеходни алеи и алеи за велосипедисти. По този начин се създават предпоставки за безопасно придвижване пеша или с велосипед и за използване на други алтернативни и екологосъобразни транспортни средства.
7. приканва ЕС да насърчи регионите и по-специално градовете да потърсят отговор на проблемите, като разработят цялостни дългосрочни планове за мобилност, за да се справят със задръстванията и да смекчат ефекта на изменението на климата, като развият алтернативни видове транспорт и предоставят на пътниците възможност за избор, с цел да се коригира балансът между различните видове транспорт в посока на по-устойчивите от тях. В рамките на тези планове следва да се насърчават „спокойните зони“ — новоопределени райони с ниски нива на замърсяване и по-слабо задръстване (за разлика от „зелените зони“ — райони само с ниски нива на замърсяване) — чрез предоставянето на статут на „спокойна зона“ и като се дава приоритет на инвестициите за тази цел;
8. признава, че намирането на инвестициите, необходими за подпомагане на такива „спокойни зони“, може да се окаже сериозен проблем за някои държави-членки. ЕС има задачата, в тясно сътрудничество с Европейската инвестиционна банка, да разработи иновативни финансови инструменти за финансиране на необходимата инфраструктура за устойчива мобилност и за инвестиции в автомобили с ниски емисии на въглероден диоксид. Това може да се направи и като продължение на програмата CIVITAS или след приключването на програмата CIVITAS през 2009 г., да стане част от следващи програми, финансирани от ЕС;

9. призовава за създаването на механизъм на ниво ЕС, за да може да бъде представен доклад относно напредъка в областта на градския транспорт и изпитани процедури, които могат да послужат за пример на други. Този процес трябва да започне с финансирано от ЕС сравнително проучване, в което да бъдат разгледани градовете в ЕС и техните подходи за намаляване на задръстванията, подобряване на околната среда и осигуряване на по-устойчиви видове транспорт. В годишния доклад за напредъка по отношение на целите от Лисабон, представян ежегодно на заседанията на пролетния Европейски съвет, би могло да се определи график за докладване относно напредъка;

10. препоръчва Комисията да издаде насоки под формата на общи стандарти по отношение на методологиите за изчисляване на общите разходи и ползи от отделните видове транспорт (като бъдат взети предвид външни фактори като задръствания, вредите върху околната среда, социалното включване и ефекта върху заетостта и социалната жизнеспособност на центровете на градовете) като основа за насърчаване на интермодалността, а също така и създаването на адаптирани към нуждите на потребителите екологични стандарти за автомобилите, отразяващи общите им разходи, свързани с вредите върху околната среда през целия срок на експлоатационна годност на автомобила;

11. призовава Комисията да подкрепи и отличи създаването на мрежи за разпространяване на най-добри практики (в което трябва да бъде привлечен и КР), така че да насърчи възприемането им в области като комбинирани решения, които предлагат алтернатива на притежанието на личен автомобил и неговото активно използване, както и чрез разширяването на инициативи като „демонстрационните градове“, въвеждането на иновационни механизми за ценообразуване и създаването на „спокойни зони“;

12. насърчава Комисията да извлече полза от натрупания опит в рамките на механизмите за отличаване с награди, когато се признава, че съществува нужда от финансиране на демонстрирането на извлечения опит, чрез използване на наградите като маркетингов инструмент за съответните градски региони и като цел, към която трябва да се стремят другите градски региони;

13. призовава ЕС чрез разпространяването на най-добрите практики и образцовите градове да илюстрира в рамките на Европа и по света как търси и прилага иновационни и комплексни решения на сегашните ни проблеми и възможности и призовава градските региони да изготвят планове относно мобилността най-малко за период от 20 г. Плановите биха могли да обхващат нуждите от финансиране, новите технологии, които трябва да бъдат проучени и тествани, нуждите в областта на инфраструктурата, иновационни форми на обществени поръчки за стимулиране на иновациите и т.н. Като възприема планов подход към всички градове в ЕС посредством значително разширена програма Civitas или евентуално една нова програма и като се основава на образцовите градове и „демонстрационните градове“, ЕС би могъл да покаже в Европа и в света, с помощта на конкретни примери, как търси и осъществява нови и свързани с предизвикателства решения с оглед на сегашните проблеми и възможности;

14. призовава органите на властта на всички нива на управление и администрация да насърчават действия за улесняване възлагането на съвместни договори за обществени поръчки (публично-публични или публично-частни), с цел насърчаване на „спокойните зони“, в случай че възлагането на подобни съвместни обществени поръчки не противоречи на интересите на широката общественост). Съвместните обществени поръчки създават пазар за производителите, инвестиращи в нови

технологии, и стимулират иновациите. ЕС би могъл да подкрепи тези действия, като насърчи мрежите за разпространяване на най-добри практики при „зелените“ обществени поръчки и за стимулиране на иновациите в областта на транспортните технологии, опиращи се върху градовете и регионите, активно участващи в създаването на транспортни технологии, в изследванията и подкрепата за свързаните с тях разработки. Тези две действия ще насърчат търсенето и предлагането на нови технологии от полза за градовете;

15. подчертава, че е необходимо да се постигне по-добро разбиране за ролята на частния сектор в бъдещото осигуряване на алтернативни видове транспорт и отделянето на подобрения достъп от увеличаването на пробег на превозните средства и че следователно един от елементите на споменатото по-горе сравнително проучване следва да бъде ролята на частните фондове и предприятия в сегашните иновационни решения и въпросът какви стимули могат да бъдат предоставени за най-пълно използване на ефективната им роля;

16. посочва, че Зелената книга е навременна, тъй като ще бъдат необходими допълнителни ресурси на всички нива за намиране на отговор на тези проблеми. ЕС вече отделя значителни ресурси за мобилността и транспорта чрез трансевропейските транспортни мрежи (TEN-T), а също така и за градските райони чрез структурните фондове, по линията на цел „Конвергенция“. Градовете са съществени и неразделни елементи на транспортните мрежи, тъй като представляват транспортни възли, в които се пресичат различни видове транспорт и обикновено са начални и крайни точки на транспортните процеси. Поради това на градския транспорт следва да се отдели също толкова внимание, колкото и на транспортните мрежи. Необходимо е да се правят по-дългосрочни предвиждания и да се спазват разработените дългосрочни планове. Вместо да чакат проблемите да се проявят изцяло, желателно е регионите и градовете да възприемат проактивен подход. Поради тази причина при разпределението на ресурсите на всички нива би следвало не само да се предвиждат мерки, целящи решаването на вече появилите се проблеми, но също така да се предоставят допълнителни средства на регионите и градовете, които са решили да предприемат стъпки за разрешаването на бъдещи проблеми в съвсем ранен стадий;

17. подчертава значението на насърчаването на градската мобилност в рамките на новите оперативни програми в полза на регионите по цел „Конвергенция“. В този случай въпросните градове и региони ще трябва да покажат, че финансираните от ЕС техни действия са насочени към решаване на основните проблеми;

Лесно придвижване в градовете

Относно въпрос 1 — Трябва ли да се предвиди схема за оценяване („label“), за да се признаят усилията на градовете-пионери в борбата със задръстванията и за подобряване на условията на живот?

18. ЕС следва да комбинира оценяването по подобие на програмата „син флаг“ в ЕС, като оценката се дава на базата на специфични показатели с въвеждането на „системата за спокойни зони“ — с ниски нива на замърсяване и слабо задръстване. Могат да се финансират проекти в „демонстрационни градове“, обхващащи градове с различен брой на населението и историческо наследство, което евентуално да се свърже с перспективата за разширяване на програмата CIVITAS в посока на по-мощни действия (вж. въпрос 21).

19. Ежегоден доклад за реализираните добри практики би могъл да съпътства годишния доклад за напредъка в осъществяването на целите от Лисабон, представян всяка година на пролетния Европейски съвет.

Относно въпрос 2 — Какви мерки могат да се вземат за стимулиране на ходенето пеш и използването на велосипед като истински алтернативи на автомобила?

20. Единствената възможност да се насърчи ходенето пеша и придвижването с велосипед като истински алтернативи на използването на автомобил е в последователното създаване и разширяване на широкообхватни, качествени, свободни от бариери мрежи от пътеки и велосипедни алеи, за които да отговорят местните власти, за да се гарантира много по-широко от сегашното използване на велосипеда като вид транспорт в рамките на ЕС. Това може да се осъществи преди всичко чрез реализиране на концепцията за „компактния град“. Един функционален подход при планиране изграждането на нови селища може да допринесе за намаляване на разстоянията, изминавани от пешеходците и велосипедистите. Развиването на „спокойни зони“ в града, обхващащо строги мерки за борба със задръстванията и замърсяването на въздуха, значително ще подобри средата за пешеходците и велосипедистите. Вече съществуват много примери за добри практики по отношение на кампаниите за насърчаване в училищата и общностите и ЕС може да играе роля при подкрепата за професионални мрежи, представяне на образцовия опит и възнаграждаване на успеха. Европа следва да се опира на успеха на програмата TAPESTRY ⁽¹⁾.

Относно въпрос 3 — Какво може да се направи за насърчаване на прехвърлянето към друг вид по-устойчив транспорт в градовете?

21. Постигането на прехвърлянето към други видове транспорт изисква интегриран подход за подобряването на условията за пътуване при устойчивите видове транспорт, за да станат те по-привлекателни, като същевременно се предприемат действия в посока намаляване на привлекателността на неустойчивите видове транспорт. Този интегриран подход следва да бъде прилаган и при планирането на мерки за опазване на чистотата на въздуха и мерки против шумовото замърсяване, както и при плановите за (развитието на) транспорта. При предстоящото преразглеждане на съответните директиви на ЕС следва да се включи субсидиарността и да се вземе под внимание интегрираният подход на планиране. Това създава правна сигурност за местните власти, които следват подобни интегрирани подходи на планиране. Недиференцираното прилагане на общностното право, особено в областта на държавните помощи и възлагането на обществени поръчки, често има нежелани и непредвидими последици. По какъв начин ще бъдат предоставяни транспортните услуги — дали чрез възлагане на обществени поръчки или от самите местни или регионални власти, е въпрос, който и в бъдеще трябва да може да се решава на регионално и местно ниво.

⁽¹⁾ TAPESTRY — Travel Awareness, Publicity and Education supporting a Sustainable Transport strategy in Europe (Дейности за повишаване на съзнанието, информираността и образованието в подкрепа на стратегията за устойчив транспорт в Европа). TAPESTRY представляваше тригодишен научноизследователски и демонстрационен проект, финансиран от Европейската комисия (Генерална дирекция „Енергетика и транспорт“) в рамките на Петата рамкова програма за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности.

Относно Въпрос 4 — Как да се увеличи допълнително използването на чисти и енергийноэффективни технологии в градския транспорт?

22. Подкрепят се представените в Зелената книга предложения да продължи определянето на все по-амбициозни цели чрез все по-ограничаващи стандарти за емисиите, като се насърчава мащабното развитие на градски „зелени зони“ с общи стандарти. Освен това е възможно да се определят европейски цели, които могат да бъдат свързани с отстъпки за вноските, в зависимост от дела на обществени поръчки, отговарящи на определен „еко-рейтинг“. Възможно е също така да се насърчават отговарящи на екологични стандарти поръчки от големи организации в частния сектор, като се използват различните бизнес мрежи на ЕС.

Относно въпрос 6: Трябва ли да се определят критерии или насоки за дефинирането на „зелените зони“ и техните ограничителни мерки? Как най-добре да се съвместят с лесното придвижване в градовете? Съществува ли проблем с транграничното прилагане на местните разпоредби, уреждащи „зелените зони“?

23. Изготвянето на насоки на ЕС (но не на указания на ЕС) за определяне на „зелените зони“ би било полезен принос за постигане на яснота и логика, особено с оглед на определянето на общопризнати категории за превозните средства, в зависимост от техния разход на енергия и коефициент на емисии. Може да е необходимо да се създаде общоевропейски уебсайт, който да включва данни за градовете в ЕС в стандартен формат и да предлага препратки към конкретна информация за съответните градски райони. Единното маркиране на превозните средства, влизайщи в зелените зони, в съответствие с нивото на техните емисии на вредни вещества, би било улеснение както за водачите на превозни средства, така и за функционирането на зелените зони в градовете, при условие че в Европа действат еднакви критерии за маркировка на превозните средства.

24. Необходимо е да се изготвят европейски насоки по въпросите на правилника за движение по пътищата. Държавите-членки би трябвало да бъдат насърчавани да включват тези насоки в техните национални правилници за движение по пътищата, като по този начин се гарантира повече яснота и единство в Европейския съюз.

25. Много градове и региони понастоящем въвеждат свое собствено екологично зонирание, при което използват собствена система с пътни табели и знаци. За да се избегне объркване за международните превозвачи и за туристите, би било целесъобразно ЕС да разработи единна система за пътни знаци. Що се отнася до въвеждането на екологично зонирание, местните и регионалните власти би следвало да запазят възможно най-голяма свобода на действие.

26. Трансграничното прилагане на местни разпоредби вече е възможно (Рамково решение 2005/214/ПВР на Съвета от 24 февруари 2005 г. относно прилагането на принципа за взаимно признаване на финансови санкции).

27. КР изразява безпокойство от факта, че през м. декември Европейската комисия, без да изчака резултата от консултациите, представи напълно преработено предложение за насърчаване на чисти и енергийноэффективни пътни превозни средства (COM[2007] 817).

Относно въпрос 5 — Как да се насърчат съвместните поръчки на екологично чисти технологии?

28. Могат да се извлекат допълнителни ползи от програмата STEER ⁽²⁾, като бъде обвързана с новите европейски екологични стандарти, въз основа на посочените в Зелената книга принципи за изчисляване на социалните разходи за превозните средства през целия срок на експлоатационна годност. На ниво ЕС бихме могли да насърчим работата в партньорство с доставчици, разпространението чрез мрежите на доставчиците, на концепцията за остойностяване на целия срок на експлоатационна годност на превозните средства и да улесним въвеждането на общи стандарти и нагласи, както и превръщането на резултатите от академичните изследвания в тази сфера в иновационни продукти с търговско приложение.

Относно въпрос 7 — Как да се насърчи по-нататък екологичното управление на превозни средства?

29. Социалната и финансовата стойност на екологичното управление на автомобил може да бъде насърчавана и включена в курсовете за обучение на водачи на МПС. Целта е да се постигне промяна в поведението и в начина на управление на автомобила. Това умение би следвало да бъде включено в националните изпити за получаване на свидетелство за управление на МПС, чрез определянето на правила за добро и внимателно управление. ЕС може да играе роля при споделянето на най-добри практики относно посланията, които трябва да бъдат разпространявани в кампаниите за насърчаване и използването на маркетинговия микс, като се възползва от успешната инициатива TAPESTRY на ЕС. Друга мярка, която би могла да насърчи екологичен начин на управление на автомобил, е да се стимулира монтирането в купето на автомобила на уреди за измерване на разхода на гориво.

Към по-организиран градски транспорт

Относно въпрос 8 — Трябва ли да се развиват и насърчават по-добри информационни услуги за пътниците?

30. По-добрите информационни услуги за пътниците както преди, така и по време на пътуването, могат да допринесат значително за устойчивостта. В европейските градове вече съществуват много примери за добри практики. ЕС може да играе роля при насърчаването на разширяването и съвместимостта на съществуващите системи чрез създаване на общи системи и символи. ЕС може да играе роля при насърчаването на образцови системи. В тази връзка от основно значение е сателитната навигационна система „Галилео“.

31. Следва да се разработят и подобрят информационните услуги за пътниците в обществения транспорт. Информацията в реално време и информацията за нарушаване на графика, предадена чрез интернет и мобилен телефон и адаптирана към индивидуалните нужди от информация на пътниците, би трябвало да допринесе значително за увеличаване на привлекателността и конкурентоспособността на обществения транспорт, в сравнение с по-малко устойчивите видове транспорт. Спътниковата система „Галилео“ ще играе важна роля за развитието на нови информационни услуги и поради това ЕС следва да се застъпи за изграждането, колкото се може по-скоро, на „Галилео“.

⁽²⁾ STEER е инструмент с вертикално действие в рамките на европейската програма „Интелигентна енергия“, насочен към алтернативни превозни средства и горива, мерки по политиките за ефективно използване на енергията в транспорта и укрепване на знанията на местните енергийни агенции в сферата на транспорта.

32. Необходимо е преди всичко да се подкрепят проектите, имащи за цел създаването на служби за информация, които да засилят ефекта от свързването на обществения транспорт в мрежи; става въпрос за информационни системи, които предлагат пълни данни за връзките и за ситуацията в цялата мрежа на интегрираната транспортна система на дадена градска агломерация и в по-широки рамки (на региона, кантона, държавата).

Относно въпрос 9 — Необходими ли са по-нататъшни действия, за да се осигури стандартизацията на интерфейсите и взаимната съвместимост на приложенията на ИТС в градовете? Кои приложения ще бъдат приоритетни при предприемането на действия?

33. Предприетите досега действия за осигуряване на оперативна съвместимост се оказаха полезни при създаването на технически стандарти и ЕС може да има постоянна роля в тази област. Може да се предприемат допълнителни стъпки за стимулирането на общи подходи от страна на групи градове и държави-членки, например чрез системи за онлайн мониторинг и информация за предотвратяване на сериозни задръствания.

34. Подобно на системите за предоставяне на информация на ползвателите, е целесъобразно да се разработят, в рамките на възможното, общи системи на европейско равнище, които да осигуряват например мониторинг въз основа на ВАСТ ⁽³⁾ за осигуряване на статистически данни за целите на транспорта и планирането.

Към по-достъпен градски транспорт

Относно въпрос 11 — Как да се подобри качеството на обществения транспорт в европейските градове?

35. ЕС следва да поощрява развитието на оборудване и инфраструктура, отговарящи на съвременните стандарти, основаващи се на научноизследователската и развойна дейност, насочени към постоянно подобрене на качеството на услугите. Възможността за отговаряне на търсенето може да се стимулира чрез обвързване на публичното финансиране с повишените нива на удовлетвореност на потребителите.

36. В това отношение ще помогнат също и мерки, които да отразяват преките и непреките разходи, като балансират факторите за вземането на решение за избор на вида транспорт.

Относно въпрос 12 — Трябва ли да се насърчи създаването на специални ленти за движение на обществения транспорт?

37. Ние считаме, че следва да се насърчават специални ленти за движение за обществения транспорт, заедно с интелигентните транспортни системи. ЕС може да играе роля за подкрепяне на проекти за изграждането на запазени коридори за автобуси и тролейбуси или за трамваи, които се движат по запазени за тях ленти в независима субструктура или в общ коридор с пешеходни и велосипедни трасета, както и в разработването на общи пътни знаци и означения. Добър начин за повишаване безпрепятственото движение на обществения транспорт може да бъде определянето на ленти, запазени за градския транспорт. В случаите, в които се изисква да бъде намален броят на лентите за автомобилния транспорт, това може да доведе и до намаляване на автомобилния трафик, като едновременно с това се увеличи и гъстотата на останалия трафик. Понякога е трудно да се постигне разбиране за подобни мерки и те да бъдат осъществени. В тази

⁽³⁾ Best Available Control Technology (най-добрите налични технологии за контрол).

случай ЕС и националното ниво могат да подкрепят лицата, отговорни за вземане на решения на местно ниво чрез информация и мерки за повишаване на съзнанието. Други възможности предвиждат също така да се развият в интернет услуги за съвместно ползване на автомобил и модели, при които да се предлага съвместно ползване на автомобил с най-малко три пътника в автомобил и в определено време на деня да се ползват лентите, запазени за градския транспорт.

Относно въпрос 13 — Има ли нужда от Европейска харта за правата и задълженията на пътниците, използващи обществен транспорт?

38. Ние бихме подкрепили разширяване на обхвата на Хартата на основните права на ЕС по отношение на правата и задълженията на пътниците, използващи обществен транспорт, за да се подобри достъпът, особено на лица с намалена подвижност.

Относно въпрос 14 — Какви мерки да се предприемат за по-добро интегриране на пътническия и товарен транспорт в проучването и планирането на градската мобилност?

39. Интеграцията би могла да бъде стимулирана чрез критерии за финансиране на научни изследвания и демонстрационни проекти, особено такива, свързани с въвеждането на енергийно-ефективни и екологични превозни средства, пригодени за градска среда. Следва да се обмисли установяването на специфични критерии за намаляване на емисиите в градовете, свързани със схемата за оценяване, спомената в параграф 18 (въпрос 1).

Относно въпрос 15 — Как да се постигне по-добра координация на градския и междуградския транспорт с планираното териториално устройство? Какъв вид организационна структура би била подходяща?

40. Ние подкрепяме използването на доброволно изготвени планове за мобилност, включващи по-широки агломерации. Важно е да се направят подходящи усилия за пренасочване на тежкотоварния транспорт, така че той да не преминава през централните части на градовете. Не съществува едно единствено оптимално решение, но агломерациите следва да разработят решения на местно ниво, насочени към препоръчаните и насърчавани от ЕС резултати. Тези планове биха могли да представят база за сключването на споразумения относно мобилността между основните заинтересовани партньори.

41. Комитетът на регионите счита, че за да се облекчи движението по входните артерии към големите градове, трябва да се изградят, в сътрудничество с общинските власти на периферните общини и, ако е необходимо, с компаниите за градски транспорт, големи пунктове за връзка с градския транспорт на входовете на градовете, които да разполагат с достатъчен брой паркоместа (буферен паркинг), за да може хората, които идват с кола до града, да я оставят там и след това да продължат с обществен транспорт, без да губят време. Смятаме, че е подходящо да се насърчи създаването на интегрирани транспортни системи, паралелно със създаването на консорциуми на местни власти или подобни структури, които да управляват тези системи, съобразени с естествените граници на градските агломерации и с маршрутите на придвижване на техните жители.

42. При всички положения е необходимо териториалното устройство на всички нива — на общинско и на по-високи нива на управление, както и планирането на мобилността да се извършват едновременно и да бъдат взаимосвързани, за да се постигне оптимизиране на тези две области на действие от екологична, енергийна и функционална гледна точка, тъй като те са тясно взаимосвързани.

За сигурен и безопасен градски транспорт

Относно въпрос 16 — Какви по-нататъшни действия да бъдат предприети, за да могат градовете да се справят с предизвикателствата, свързани с безопасността по пътищата и личната сигурност в градския транспорт?

43. Пешеходците и велосипедистите са особено уязвими в градските райони и непрекъснатите подобрения на пътната безопасност са от решаващо значение, за да се насърчат тези видове транспорт. По-нататъшните действия биха могли да включват демонстрационни проекти, свързани с нови начини за предоставяне на предимство на пешеходците и велосипедистите пред моторизирания транспорт, и насърчаване на възприемането на ранен етап на технологии за повишаване на безопасността. Местните власти трябва да бъдат насърчени да инициират доброволно сътрудничество с частните предприятия, за да разрешат посочените проблеми — вече съществуват многобройни решения, основаващи се на най-добри практики.

Относно въпрос 17 — Как да се информират по-добре гражданите и операторите относно потенциала по отношение на безопасността, на усъвършенстваните технологии за управление на инфраструктурата и на превозните средства?

44. Ние считаме, че добре популяризираните демонстрационни проекти са най-добрият механизъм за представяне на потенциала на тези разработки. Бихме желали да похвалим работата на Европейската обсерватория за пътна безопасност за даване на гласност на нови развития в тази област и да привлечем вниманието към съществуващите примери за най-добри практики на ниво европейски региони.

Относно въпрос 18 — Трябва ли да се разработят автоматични радарни устройства, приспособени към градска среда и да се насърчи използването им?

45. ЕС следва да насърчава развитието на нови технологии. ЕС би могъл да играе съществена роля при насърчаването на по-нататъшни изпитания в цяла Европа, за да се постигне по-добро разбиране за съответните разходи и ползи.

Създаване на нова култура за градска мобилност

Относно въпрос 20 — Трябва ли всички заинтересовани страни да си сътрудничат за създаването на нова култура на градската мобилност в Европа? Дали една обсерватория за градска мобилност по подобие на Европейската обсерватория за пътна безопасност би била полезна инициатива за подкрепа на това сътрудничество?

46. Смятаме, че това би бил полезен за следване модел, като се има предвид успехът в намаляване на броя на пътнотранспортните произшествия в Европа. Създаването на Европейска обсерватория на градската мобилност може да бъде подкрепено, само ако предлага истинска добавена стойност. Ние считаме също, че моделът на целите тип „каскада“, обвързани с финансирането, е допринесъл значително за намаляването на пътнотранспортните произшествия. Европейска обсерватория за градска мобилност би могла да съдейства за насърчаване на добрите практики, за предоставянето на статута на „спокойна зона“ и за общностен механизъм за изготвяне на годишен доклад във връзка с пролетните Европейски съвети.

Финансови ресурси

Относно въпрос 21 — Как да се използват съществуващите финансови инструменти като структурните и кохезионните фондове по по-съгласуван начин за подпомагане на интегриран и устойчив градски транспорт?

47. Вече са изразходвани значителни ресурси за мерки, свързани с мобилността, по линия на различни програми, по-специално програмата TEN-T, структурните фондове, в рамките на програмите, предназначени за регионите, включени в цел „конвергенция“ и „Civitas“. Разбира се, в регионите, финансирани по линията на цел „Конвергенция“, където средствата на ЕС са предназначени за градски условия, те би следвало да съответстват на целите на настоящата Зелена книга. Мерките, финансирани по линия на програмите за конвергенция, трябва да се стремят да постигнат балансиран подход по отношение на видовете транспорт въз основа на съответното им въздействие върху замърсяването и климата. Тези средства за конвергенция и средствата по други програми не са достатъчни, за да стимулират радикалната промяна, необходима в цяла Европа. Освен това тези средства по принцип не са насочени към районите, които наистина се нуждаят от тях — големите градски зони, подложени на натиска на растежа, където екологичните въпроси възпрепятстват конкурентоспособността. Зелената книга показва необходимостта от действия. ЕС трябва да изиграе своята роля, като възприеме подход, основаващ се на разширен в значителна степен обхват на програмата „Civitas Plus Plus“ или на съвсем нова програма, като и в двата случая акцентът трябва да се постави върху насърчаване на постигането на тази коренна промяна. Тези средства следва да подкрепят развитието и финансирането на „спокойни зони“ и преминаването към по-балансиран подход по отношение на видовете транспорт, както се посочва в настоящото становище. Това би спомогнало също и за привличането на средства от частния сектор и от националните програми.

Относно въпрос 23 — Как изследователските дейности могат да спомогнат в по-голяма степен за интегриране на ограниченията, налагани от градските условия и развитието на движението в градовете?

48. Основните въпроси включват системи за управление на дейностите, свързани с трафика и контрола във връзка с развитието на гъстотата на застрояване по протежение на страте-

гически коридори за обществения транспорт. В частност, градското развитие трябва да съответства много точно на развитието на мрежата на комуникационна инфраструктура и на други инфраструктурни системи, за да се избегне необходимостта от интегрирането им на по-късен етап. Този подход ще позволи най-вече да се постигне критичният праг по отношение на търсенето за предоставяне и управление на обществения транспорт.

Относно въпрос 24 — Трябва ли да се поощрява въвеждането на градски такси в градовете? Нужни ли са обща рамка и/или насоки за въвеждане на такси в градовете? Трябва ли приходите от градските такси да са предназначени за подобряване на градския обществен транспорт? Трябва ли външните разходи да се интернализират?

49. Въвеждането на градски такси би могло да бъде инструмент, който да се използва от градските власти. Би било полезно ЕС да насърчава разработването на модели на най-добри практики и да се поучи от вече създадените схеми. Обща рамка и/или насоки биха били от полза. Стандартизацията би била желателна, но трудна за постигане. За да могат местните и регионалните власти да решат проблемите, свързани със задръстванията и с околната среда, те трябва да разполагат с ефикасни инструменти. Таксите срещу задръстванията могат да бъдат такъв високоефективен инструмент. Затова местните и регионалните власти трябва да могат сами да вземат решения относно въвеждането на подобни такси и използването на приходите от тях. В много държави-членки обаче те нямат такава възможност, тъй като тези въпроси се решават на национално равнище. Би било полезно ЕС да насърчи разработването на модели за добри практики и изучаването на вече съществуващите системи. КР смята, че чрез разясняване и повишаване на информираността Комисията може да допринесе в голяма степен за улесняването на въвеждането на подобни такси от страна на местните и регионалните власти.

Относно въпрос 25 — Каква добавена стойност може да създаде в дългосрочен план целенасочената европейска подкрепа за финансиране на чист и енергийно ефективен транспорт?

50. Целенасочената подкрепа би могла доведе до подобрена ефективност от гледна точка на целите за намаляване на емисиите на CO₂, по-бързо внедряване на технологични решения и по-широко разпространение и възприемане на най-добри практики. Това на свой ред би могло да намали икономическата цена на задръстванията за ЕС и да му осигури водеща позиция на световния пазар за технологии и методи за устойчиво развитие, както и по отношение на съчетаването на икономическия растеж с устойчивия градски транспорт.

51. ЕС може да създаде допълнителна добавена стойност като използва споразуменията относно мобилността, за да улесни създаването на мощни сдружения на заинтересованите страни, които да могат да поемат риска, свързан с високите нива на кредитиране, необходими за широкото разпространение на устойчива транспортна инфраструктура. За да се постигне този резултат, е необходимо тясно сътрудничество с ЕИБ.

Брюксел, 9 април 2008 г.

Председател

на Комитета на регионите

Luc VAN DEN BRANDE

Становище на Комитета на регионите относно „Бъдещата обща европейска система за убежище“

(2008/C 172/05)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- подчертава, че местните и регионални власти първи ще приложат европейското законодателство в областта на общата европейска система за убежище и счита че една обща система за убежище, която да предвижда солидарното и отговорно участие на всяка държава-членка, би улеснила работата на местните и регионални власти;
- препоръчва, при необходимост, на национално равнище да се създаде механизъм за консултации между централните, регионални и местни институции с цел да се постигне интегрирано многостепенно управление;
- препоръчва да се приеме европейски регламент, който да регулира следните аспекти: взаимно признаване на предоставяната закрила; процедурите, свързани с трансфера и с унифициран статут за бежанците и лицата, ползващи субсидиарна закрила;
- счита, че разширяването на обхвата на разпоредбите на Директива 2003/109/ЕО до лицата, ползващи се с определена форма на международна закрила, е мярка от съществено значение за премахването на всички възможни рискове от дискриминация, както и инструмент, който допълва общностния процес на хармонизиране в областта на политиката за предоставяне на убежище;
- препоръчва да се определят, с широкото участие на местните власти, общи насоки за предприемане на мерки, които да улесняват достъпа на търсещите убежище и на бежанците до социални и здравни услуги и до жилищно настаняване, като същевременно се разработят програми за участие в местните общности; да се определят точни и ясни стандарти за признаване на документите за завършено образование, професионалната преквалификация и удостоверяването на квалификациите, да се предвидят финансови средства за насърчаване заетостта на бежанците и/или за развитие на техните управленски умения;
- счита, че за успешното интегриране на бежанците е необходимо те да чувстват, че участват в живота на квартала, града, държавата, Европейския съюз, където живеят. Участието в политическия живот по места, като се започне от активното и пасивното изборително право на местните избори, има не само символично, но и много голямо практическо значение;
- препоръчва планиране на финансиране и тръжни процедури с оглед засилване на правомощията на националните и местните участници, като се наблегне по-специално на психологическата и социалната сфера, регулирането и управлението на ситуациите на уязвимост.

Докладчик: Г-н Savino Antonio SANTARELLA (IT/СЕН-ЕА), кмет на Candela

Отправни документи

Зелена книга за бъдещата обща европейска система за убежище

COM(2007) 301 окончателен

Предложение за директива на Съвета относно изменение на Директива 2003/109/ЕО за разширяване на обхвата ѝ до лица, ползващи се с международна закрила

COM(2007) 298 окончателен

Политически препоръки

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Ролята на местните и регионални власти

1. подчертава, че местните и регионални власти първи ще приложат европейското законодателство в областта на общата европейска система за убежище. На тяхна територия всеки ден пристигат смесени потоци от мигранти, част от които са търсещи убежище и често се налага те да оказват медицинска и психологическа помощ на лица, жертви на физическо и психическо насилие, включително и на изтезание. Този вид услуги, които обикновено не се предоставят от местните и регионални власти и техните служби, се нуждаят от значителна подкрепа за изграждане на подходящите умения и структури;

2. изтъква, че една обща система за убежище, която да предвижда солидарното и отговорно участие на всяка държава-членка, би улеснила работата на местните и регионални власти. В днешно време местните и регионални власти в определени страни са натоварени с непропорционално голяма отговорност, отчасти и поради факта, че липсва обща система за убежище;

3. обръща внимание върху факта, че при липса на проекти за прием и интеграция и за стабилна заетост дори и лицата, признати за търсещи убежище, могат да станат жертви на престъпността и експлоатацията, като това би довело до проблеми по отношение на сигурността и социалното сближаване. Чрез възможността да работят срещу заплащане докато трае процедурата по кандидатстване за убежище, рискът и вероятността да попаднат в мрежите на престъпността и експлоатацията могат да бъдат намалени;

4. препоръчва във всяка държава-членка да се изгради мрежа от местни органи на управление, които да предприемат мерки, насочени към социално сближаване, с цел съзнателно интегриране на бежанците чрез реализацията на проекти на местно равнище, насърчавани от самите местни органи. В държавите-членки, в които подобна мрежа от служби вече е изпробвана, дейността на териториалните комисии позволи да се съкрати срока за разглеждане на молбите за убежище и да се подобрят условията за живот на търсещите убежище, улеснявайки тяхната интеграция в приемните местни общности. Това се отрази благоприятно и на сигурността и качеството на живот;

5. ето защо препоръчва различните европейски, национални, регионални и местни ресурси да се допълват взаимно, оказвайки реална подкрепа на тези мрежи от служби във всяка държава-членка, с цел разрешаване на проблемите, свързани с интеграцията на търсещите убежище и на бежанците;

6. препоръчва, при необходимост, на национално равнище да се създаде механизъм за консултации между централните, регио-

нални и местни институции с цел да се постигне интегрирано многостепенно управление;

7. препоръчва участието в системата от мрежи да бъде на доброволен принцип и да се сключат партньорства с цел споделяне на решения и отговорности от различните публични или частни участници на местно равнище така, че да се позволи планирането на действия за прием и интеграция въз основа на съществуващия потенциал. Такива партньорства могат да допринесат за разширяването на познанията и оттам за съзнателното включване на участници, които до този момент не са били свързани с областта на убежището, или пък се колебаят да поемат отговорности в този сектор;

8. потвърждава, че този подход може да позволи на институциите, предприятията, синдикатите, асоциациите от третия сектор, професионалните училища и, разбира се, на местните и регионални власти, да намерят своето място в тази система така, че обществото като цяло да се запознае по-добре с проблемите на миграцията и всички участници да могат да играят своята роля. Това, разбира се, ще допринесе за смекчаване или за премахване на евентуални напрежения;

Законодателни инструменти

Разглеждане на молбите за убежище

9. счита, че при прилагането на процедурата за признаване на статут на международна закрила, Европейският съюз следва да отговори на две различни изисквания, които не трябва да бъдат противопоставяни:

— ефективна защита на лицата, търсещи убежище;

— контрол на външните граници;

10. предлага процедурите за идентифициране, приемане на територията и достъп до процедурата за убежище да бъдат хармонизирани на ниво ЕС;

11. изисква да бъдат предвидени и изпробвани общи процедури за идентифициране на мигрантите, които могат да бъдат прилагани в определени срокове, съпроводени от ясни и конкретни мерки, при зачитане на основните права на човека и човешкото достойнство;

12. счита, че е особено важно по отношение на процедурите за разглеждане на молбите за предоставяне на международна закрила да се определят общи инструменти, които могат да гарантират хармонизирана оценка в различните държави-членки, давайки възможност за оперативно прилагане на предвидените в европейските директиви разпоредби (по-специално в Директива 2005/85/ЕО);

13. предлага освен това да се организират редовно дейности за обучение, за повишаване на квалификацията и контрол, както и срещи, обмен и диалог между органите, натоварени с разглеждането на молбите за международна закрила;

14. препоръчва разработването на европейска програма за обучение и повишаване на квалификацията, предназначена за звената на граничната охрана или за граничната полиция;

15. препоръчва към граничните контролно-пропускателни пунктове (летищни, морски и сухоземни) и във входните пунктове да се предвиди създаване и подкрепа на служби за подпомагане и насочване за граждани на трети страни, които търсят международна закрила;

Условия за прием на търсещите убежище

16. счита, че по отношение на задържането на търсещите убежище, е добре да се заяви отново, че те могат да бъдат задържани единствено с цел да бъде разгледана тяхната молба. Ако е необходимо, ограничаването на свободното движение трябва да се сведе до времето, необходимо за процедурите по идентифициране, които следва да бъдат хармонизирани впоследствие;

17. призовава Европейския съюз да изработи харта, която да урежда положението на лицата, които търсят международна закрила и чието свободно движение е ограничено;

18. счита, че вторичните движения в Европейския съюз се обуславят главно от различната икономическа ситуация в държавите-членки и съответното преобладаващо отношение към кандидатите за убежище;

19. ето защо счита, че е необходимо да се направи проучване, което да обедини придобития през последните години във всички държави-членки опит, най-вече в областта на професионалното и социално интегриране и жилищното настаняване;

20. възнамерява да добави към настоящото становище приложение, което съдържа най-добрите практики в тези области, осъществени в сътрудничество с европейските местни и регионални власти;

21. препоръчва, във връзка с предоставяните от местните и регионални власти услуги, да се премине от понятието „материално подпомагане“ към „интегрирано подпомагане“ (което обхваща услугите за подпомагане и насочване на лицата и първите стъпки към социално-икономическо интегриране);

Предоставяне на закрила

22. припомня, че понятието „международна закрила“ е все още тясно свързано с точната дефиниция на термина „бежанец“, по смисъла на чл. 1 на Женевската конвенция, въпреки че от 1951 г. насам международният контекст коренно се промени, а с него и профилът на онези, които търсят закрила и бягат все по-малко от лично преследване, отколкото от ситуации на широко разпространено насилие и въоръжени конфликти. От друга страна, условията на живот и на средата играят все по-голяма роля в това отношение;

23. констатира, че в така очертания контекст, безрезервно следва да бъдат одобрени разпоредбите на Директива

2004/83/ЕО, доколкото те описват и хармонизират субсидиарната закрила, която трябва да се предостави на лицата, които не могат да бъдат разглеждани като бежанци по смисъла на Женевската конвенция. Тази закрила трябва да бъде разглеждана като допълнителна към статута на бежанец, а не като второстепенна, по-низша или от втора категория;

24. оценява усилията, направени от Европейската комисия за описване на необходимите за предоставяне на субсидиарна закрила условия, описание, което допълва и разширява разпоредбите на Женевската конвенция;

25. подчертава, че с този прочит на разпоредбите на Общността се дава възможност да се очертаят две форми на международна закрила (бежанци и ползващи се със субсидиарна закрила), с които се увеличава броят на лицата, които могат да поискат закрила;

26. настоява двата вида международна закрила, предоставени от една държава-членка, да са предмет на взаимно признаване от всички други държави-членки на Европейския съюз;

27. препоръчва да се предвиди възможността за прехвърляне на отговорностите между държавите-членки, когато лицето, ползващо международна закрила, промени мястото си на пребиваване от една в друга държава-членка, като по този начин се гарантира свободното (включително пряко контролирано и наблюдавано) движение на територията на Европейския съюз;

28. счита, че е необходимо ЕС да приеме инструменти (нормативни и оперативни), които дават възможност за намеса, когато не е възможно да се прибегне до експулсиране от територията на Общността;

Трансверсални въпроси

Адекватен отговор в случаи на уязвимост

29. следователно счита, че уязвимостта трябва да бъде определена въз основа на конкретните обстоятелства, свързани с въпросното лице или на преживяното от него, с изключение на някои категории лица, които се нуждаят от специални мерки за прием и закрила (непълнолетни без придружител, жени, придружавани или следващи съпрузите и семействата си или бежанки, лица с физически и умствени увреждания) и че в процедурата и в практиката на взимане на решение следва съответно да се взима под внимание тяхната специфична ситуация (например зачитане на правото на личен и семеен живот или събиране на семейства);

30. привлича вниманието върху факта, че особено що се отнася до жертвите на изтезания, мерките за подпомагане и възстановяване могат да се окажат неподходящи:

— когато не са допълнени с конкретни действия, целящи гарантирането на приема, закрилата и социално-икономическото интегриране;

— когато се осъществяват изключително от специални структури без никакъв контакт с националните и местни социални служби, нито с други програми и услуги, предназначени за търсещите убежище и за бежанци;

31. затова препоръчва в процеса на изграждане на обща система за убежище да се предвиди широка и структурирана дискусия за очертаване на общи стандарти за определяне на различните случаи на уязвимост;

32. предлага в инструментите, които Европейският съюз ще изработи в подкрепа на работата на различните заинтересовани от системата за убежище страни (насоки, ръководства, обучителни програми и др.), да бъдат включени специфични аспекти и показатели, за да се улесни идентифицирането на конкретните случаи на лица в ситуация на уязвимост и по този начин и тяхното управление;

33. счита, че засилването на правомощията на местните социални служби е от решаващо значение за идентифицирането и подпомагането на отделните лица в ситуации на уязвимост. В този смисъл Комитетът препоръчва Европейският съюз да се намеси чрез отпускане на средства в подкрепа на конкретни програми за развиване на капацитета или чрез насърчаване на програми за обучение и за повишаване на квалификацията в държавите-членки;

Интеграция

34. подчертава, че интегрирането е процес, чиято основна цел е придобиването на истинска самостоятелност от страна на бежанците. Процесът на интегриране протича едновременно на няколко различни нива на интеграция (професионална, социална и по отношение на жилищното настаняване) и на различни етапи (опознаване на местната обстановка, достъп до услуги, участие);

35. счита, че е от съществено значение при вземането под внимание на неприятните преживявания, които вероятно са понесли мигрантите от второ поколение в различни страни на Европа в рамките на политиката за интегриране, бежанците (в конкретния случай) да не се разглеждат постоянно като „чужденци“ или „гости“ и изхождайки от принципа на признаване и зачитане на ценностите, и на действащото законодателство на държавата по местоназначение, да не се предвижда откъсване от културата на произход;

36. счита, че за успешното интегриране на бежанците е необходимо те да чувстват, че участват в живота на квартала, града, държавата, Европейския съюз, където живеят. Участието в политическия живот по места, като се започне от активното и пасивното избирано право на местните избори, има не само символично, но и много голямо практическо значение;

37. счита, че развиването на това чувство за принадлежност се заражда в училищата и че програми за системен прием и интегриране на учениците и студентите бежанци могат да бъдат разработени системно във всички училищни и университетски системи на държавите-членки;

38. препоръчва:

— да се определят, с широкото участие на местните власти, общи насоки за предприемане на мерки, които да улесняват достъпа на търсещите убежище и на бежанците до социални и здравни услуги и до жилищно настаняване, като се разработят програми за участие в местната общност;

— да се определят точни и ясни стандарти за признаване на документите за завършено образование, професионалната преквалификация и удостоверяването на квалификацията;

— да се предвидят финансови средства за подкрепа на заетостта на бежанците и/или развиването на управленските им умения, включително като се насърчава сътрудничеството в рамките на вече съществуващи икономически дейности по места;

Осъществяване — съпътстващи мерки

39. предлага да бъдат регламентирани общи процедури за идентифициране на граждани от трети страни, търсещи международна закрила;

40. предлага да се изработят структурирани програми за обучение/повишаване на квалификацията, насочени към граничната охрана и полицията, НПО, органите, натоварени с разглеждането на молбите за убежище, местните здравни и социални служби, местните администрации и ръководителите на националните институции;

41. препоръчва да се организират срещи и обмен, като например „пленарна“ европейска конференция по въпросите на убежището, регионални конференции и осъществяване на програма за обмен на служители, подобна на „Еразъм“, предназначена за служителите, работещи в областта на убежището;

42. препоръчва по-активна координация между държавите-членки по определени въпроси, свързани с правото на убежище;

43. препоръчва да се приеме европейски регламент, който да регулира следните аспекти: взаимно признаване на предоставяната закрила; процедурите, свързани с трансфера и с унифициран статут за бежанците и лицата, ползващи субсидиарна закрила;

44. счита, че е от съществено значение да бъдат разширени и развити механизми за консултации с различните участници и ключови партньори за осъществяването на обща система за убежище: национални институции, местни администрации, полицията и НПО;

45. препоръчва планиране на финансиране и тръжни процедури с оглед засилване на правомощията на националните и местните участници, като се наблегне по-специално на психологическата и социалната сфера, регулирането и управлението на ситуацията на уязвимост;

Солидарност и разпределение на тежестите

Финансова солидарност

46. приема със задоволство общата програма „Солидарност и управление на миграционните потоци 2007-2013 г.“, представена от Европейската комисия; тази многогодишна програма, която съдържа четири стълба и съответно финансиране, осигурява интегриран подход към различните проблеми, създавани от миграцията. Изразява особено задоволство от новата визия на Европейския фонд за бежанците (ЕФБ) 2008-2013 г. и на Фонда за завръщане на бежанците, които действително отговарят на изискванията на местните власти по отношение на търсещите убежище и бежанците;

47. счита, че хармонизирането на процедурните правила, правилата за прием, за интегриране и за участие в местните общности упражнява възпиращ ефект от първостепенно значение по отношение на вторичните движения на лицата, които търсят или се ползват от международна закрила на територията на Европейския съюз;

48. подчертава, че основната трудност, която трябва да се преодолее, за да се осъществи това хармонизиране, е създаването на ефективна европейска система за убежище, основен инструмент за постигане на пълно споделяне на отговорностите и на правомощията между всички държави-членки на Европейския съюз;

49. припомня, че за постигането на тази цел са необходими значителни икономически и човешки ресурси, както и време; то обаче е необходимо, за да се въведе модел за намеса, с помощта на който да бъдат разрешавани проблемите, възникващи при управлението на смесените миграционни потоци в целия Европейски съюз;

50. подчертава, че за осъществяването на горепосочените мерки и тяхната ефективност в държавите-членки е особено важно ресурсите, предназначени за европейските политики за предоставяне на убежище, да предвиждат дял, който да се влиява на ниво Общност и квотни дялове, управлявани от отделните държави-членки;

51. ето защо препоръчва държавите, в които броят на молбите за убежище се увеличава или запазва, както и граничните държави, да могат да ползват средства, пропорционални на дейностите, които трябва да извършват. Осъществяването на обща система за убежище ще изисква значителни икономически ресурси и особено през първите пет години ще трябва да се дерогира правилото, което изисква финансирането от страна на Общността да допълва финансирането от страна на отделните държави;

52. призовава в тази връзка да се предвиди разумно и добре организирано планиране на европейските финансови ресурси, въз основа на възможностите за финансиране, които да се използват за оперативни действия, особено що се отнася до обучение, обмен на персонал и участие на местните партньори в европейския процес на консултации;

53. препоръчва също така да бъдат предвидени подходящи ресурси, за да се подпомогнат новите държави-членки и онези, които имат по-малко опит в управлението на миграционните потоци, като се отпускат допълнителни средства, за да се компенсират евентуалните структурни недостатъци на национално ниво. В подобен контекст би било безпредметно да се предвиждат програми за повторно установяване в рамките на Европейския съюз;

Разширяване на приложното поле на Директива 2003/109/ЕО до лицата, ползващи международна закрила

54. горещо приветства предложението за директива на Съвета за изменение на Директива 2003/109/ЕО и разширяване на приложното ѝ поле до лицата с признат статут на лица, нуждаещи се от международна закрила (бежанци или лица, ползващи се със субсидиарна закрила);

55. счита, че разширяването на обхвата на разпоредбите на Директива 2003/109/ЕО до лицата, ползващи се с определена

форма на международна закрила, е мярка от съществено значение за премахването на всички възможни рискове от дискриминация, както и инструмент, който допълва общностния процес на хармонизиране в областта на политиката за предоставяне на убежище;

56. счита, че е от съществено значение да се предвиди, че лицето, ползващо международна закрила, може да получи статут на дълготрайно пребиваващ в държавата-членка, която е признала правото на закрила, и има право да пребивава в друга държава-членка;

57. подчертава, че предоставянето на определена форма на международна закрила трябва да бъде разглеждано като неотменим елемент на всяка оценка на последиците от евентуално прекратяване на статута на дълготрайно пребиваващ;

58. по тази причина приема положително мерките в предложението за директива, които поставят ударение върху спазването на принципа за неотблъскване (принцип, който забранява принудителното репатриране на лице към държава, в която неговият живот или свобода биха били изложени на опасност), както и върху пълното му и цялостно прилагане на практика съгласно общностното и международното законодателство. Следва обаче да се отхвърлят всякакви допълнителни ограничения по отношение на експулсирането и депортирането;

59. счита, че, също съгласно принципа за неотблъскване, е от съществено значение да се следи властите на втората държава-членка да бъдат напълно информирани за факта, че дълготрайно пребиваващо лице, което иска да пребивава на нейната територия, вече е получило международна закрила в друга държава-членка. Тази разпоредба е от основно значение за гарантиране на постоянна закрила в случай че е нужно удължаване на срока на международната закрила;

60. счита, че е необходимо, когато компетентните за признаването и отнемането на статута на международна закрила национални власти са различни от онези, които са компетентни за признаването и отнемането на статута на дълготрайно пребиваващ, трябва непременно да се вземе надлежно под внимание „предишната ситуация по отношение на закрилата“;

61. приема със задоволство разпоредбите, с които се цели гарантиране на пълно и цялостно прилагане на условията, предвидени за упражняване на правото на пребиваване във втора държава-членка също и за лица, ползващи се с международна закрила със статут на дълготрайно пребиваващи;

62. препоръчва да се приеме на ниво Общност единна хармонизирана уредба, която разрешава на бежанците и на лицата, ползващи се със субсидиарна закрила, да пребивават във втора държава-членка (по професионални или семейни съображения) и най-вече прехвърляне на отговорността по отношение на предоставената международна закрила от една държава-членка на друга.

Брюксел, 9 април 2008 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

Становище на Комитета на регионите относно „Европейска пристанищна политика“

(2008/C 172/06)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- подчертава ключовото значение на пристанищата за икономическото и социално развитие, както и за конкурентоспособността и благоденствието в Европа, а не само в крайбрежните региони;
- отбелязва, че европейските пристанища се характеризират с голямо разнообразие и е убеден, че различните структури засилват конкуренцията, свързана с най-ефективните транспортни маршрути;
- подчертава, че е най-целесъобразно управлението на пристанищата да се извършва на регионално и местно ниво и поради това приветства намерението на Комисията да не прибегва до външна намеса за хармонизиране на различните структури на управление на пристанищата в ЕС;
- подчертава, че се конкурират не само отделни пристанища помежду си, но и цели транспортни вериги;
- счита, че обявените за 2008 г. насоки за държавните помощи са подходящ инструмент за уточняване на разпоредбите на Договора за ЕО по отношение на пристанищата, за да продължи и в бъдеще да се развива лоялна и ефективна конкуренция в пристанищния сектор;
- отбелязва, че все още не съществува истински вътрешен пазар за морски транспорт и приветства опростяването на административните процедури, напредъка при модернизирането на митническите процедури, както и обявената за 2008 г. инициатива на Комисията за създаване на Европейско пространство за морски транспорт без бариери;
- изисква да бъде продължено разработването и финансирането на проектите „чист кораб“ и „чисто пристанище“ и счита за необходимо усилията за намаляване на емисиите на парникови газове от корабите, например чрез свързването им с наземната електропреносна мрежа, да се засилят най-вече на международно ниво, за да не бъдат европейските пристанища в неблагоприятно положение спрямо световната конкуренция.

Докладчик: Rolf HARLINGHAUSEN, член на Комисията по европейски въпроси към парламента на федерална провинция Хамбург, (DE/ЕНП)

Отправен документ

Съобщение на Комисията относно европейската пристанищна политика

COM(2007) 616 окончателен

I. Политически препоръки

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Принципни съображения

1. благодарим на Комисията за Съобщението относно бъдещата европейска пристанищна политика, което бе резултат от машабен процес на обмисляне и консултации между м. май 2006 г. и м. юни 2007 г., при който различни аспекти на европейската пристанищна политика бяха разглеждани с участие на всички заинтересовани страни в рамките на шест тематични работни семинара;

2. разглежда Съобщението на Комисията като продължение на предходното Съобщение до Европейския парламент и Съвета относно „Подобряване на качеството на услугите в пристанищата: аспект от основно значение за европейския транспорт“ и предложението за Директива на Европейския парламент и на Съвета относно *достъпа до пазара на пристанищни услуги* (COM (2001) 35 окончателен), във връзка с което Комитетът на регионите изготви становище на 20 септември 2001 г. (CdR 161/2001 fin), както и на „Предложение за Директива на Европейския парламент и Съвета относно *достъпа до пазара на пристанищни услуги*“ (COM(2004) 654 окончателен), във връзка с което Комитетът на регионите изготви становище на 13 април 2005 г. (CdR 485/2004 fin);

3. вижда Съобщението в тясна връзка с други, свързани с въпроса теми, особено във връзка с европейската морска политика и с европейската политика в областта на транспорта, и препраща към своето становище по собствена инициатива от 12 октомври 2005 г. относно „Европейската морска политика — въпрос на устойчиво развитие за местните и регионални власти“ (CdR 84/2005 fin), към своето становище от 13 февруари 2007 г. относно „*Какъвто бъдещата морска политика на Европейския съюз*“ (CdR 258/2006 fin), както и към своето становище от 14 февруари 2007 г. относно „Средносрочен преглед на Бялата книга за транспорта, публикувана през 2001 г. от Европейската комисия“ (CdR 119/2006 fin);

4. подчертава, че бъдещата европейска морска политика трябва да бъде определена и прилагана въз основа на принципите на субсидиарност и пропорционалност;

Относно съобщението като цяло

5. подчертава ключовото значение на пристанищата за икономическото и социално развитие, както и за конкурентоспособността и благоденствието на Европа, а не само за крайбрежните региони. Пристанищата, морският транспорт и свързаната с тях логистика са едни от секторите в Европа, които отбелязват най-голям растеж. 90 % от търговията на Европейския съюз (ЕС) с трети страни се осъществява чрез пристанищата. Що се отнася до транспорта в рамките на ЕС, 40 % от стоките минават през

пристанищата. Освен това всяка година в рамките на ЕС с кораби биват превозвани повече от 200 милиона пътници;

6. е убеден, че една европейска пристанищна политика трябва да вземе предвид както тези аспекти, така и засилващата се глобализация и новата среда на разширения ЕС. При това за устойчивия и балансиран растеж, както и за успеха на европейските региони от голямо значение са също така опазването на климата и на околната среда, както и здравето на гражданите;

7. отбелязва, че европейските пристанища се характеризират с голямо разнообразие и е убеден, че различните структури засилват конкуренцията, свързана с най-ефективните транспортни маршрути;

8. поради това оценява положително факта, че след неуспеха в Европейския парламент на двете предложения за директива относно достъпа до пазара на пристанищни услуги, които бяха приети критично и от Комитета на регионите, Съобщението и обявените в него по-нататъшни мерки дават предимство най-вече на актове с незадължителна юридическа сила (*soft law*), а не на нови законодателни предложения, тъй като по този начин може по-добре да се вземат предвид различните структури;

9. изразява задоволство от факта, че Комисията е използвала случая да постави съобщението в цялостен контекст, който надхвърля ограничения най-вече до достъпа до пристанищни услуги подход в двете предложения за директива и в рамките на който се разглеждат голям брой теми;

10. приветства предложените мерки за изясняване на съответните разпоредби на Общността в тази област. При това мерките трябва да служат за по-нататъшно подобряване на ефективната конкуренция и на свободния достъп до пазара. Комитетът на регионите отбелязва в тази връзка, че вече в много райони на Съюза съществува силна и ефективна конкуренция между европейските пристанища и вътре в тях;

11. подчертава, че се конкурират не само отделни пристанища помежду си, но и цели транспортни вериги и че това трябва да се вземе под внимание при всички разпоредби относно пристанищния сектор, тъй като подобни разпоредби имат отражение върху цялата логистична верига, свързана с транспорта в прилежащия хинтерланд;

12. смята, че общностните мерки, които биха могли да оказват въздействие върху пътните потоци, като например политиката за трансевропейските транспортни мрежи или основните насоки за прилагането на екологичното законодателство на Общността към развитието на пристанищния сектор, трябва да се опират на изискванията за запазването на стабилен инвестиционен климат и благоприятна социална среда в пристанищата, устойчиво развитие на пристанищата, уеднаквено прилагане на разпоредбите на Договора и сътрудничество с властите на национално, регионално и местно равнище;

Относно ефективността на пристанищата и връзките с хинтерланда

13. одобрява като цяло анализа на Комисията за подобряването на ефективността на пристанищата, както и факта, че на увеличаването на ефективността се придава значително по голямо значение, отколкото на разширяването на инфраструктурата; призовава обаче за разработването на стратегии за насърчаване на интермодалността и мултимодалността, които да са съобразени с различните регионални особености и подчертава, че целта за по-рационално разпределение на трафика в Европа трябва да бъде постигната от пазара в една глобална политическа рамка;

14. посочва, въз основа на това, че в рамките на пристанищата, т.е. на връзката между открито море и хинтерланда, трябва да бъдат разглеждани и подстъпите към пристанището откъм морето (което включва и използване на ледоразбивачи, както и драгажни работи);

Относно увеличаване на капацитета, съобразено с околната среда

15. вижда необходимост от развитие на пристанищата, съобразено с околната среда, както и с интересите и нуждите на хората, живеещи в пристанищни градове;

16. поради това подкрепя намерението на Комисията да публикува насоки за прилагане и тълкуване на разпоредбите за опазване на околната среда при развитието на пристанищата. При това е абсолютно необходимо пристанищният сектор, както и местните и регионални власти, които вземат решения, свързани с развитието на пристанищата, отново да бъдат включени в широка процедура на консултации. Мерките за развитие на пристанищата и за опазване на околната среда трябва да бъдат координирани и балансирани помежду си;

17. приветства планираните мерки в областта на управлението на отпадъците и седиментите и подкрепя намерението на Комисията да гарантира прилагането на съответното законодателство на ЕС във всички държави-членки;

18. подкрепя намерението на Комисията да намали емисиите в пристанищата, но подчертава в тази връзка важната роля на Международната морска организация (ММО) и се застъпва за сключване на международни споразумения, вместо едностранни европейски мерки, които биха отслабили глобалната конкурентоспособност на ЕС; въпреки това смята, че ЕС трябва да действа самостоятелно, ако ММС не предложи навреме конкретни решения;

Относно модернизацията

19. отбелязва, че все още не съществува истински вътрешен пазар за морски транспорт и приветства опростяването на административните процедури, напредъка при модернизирането в областта на митниците, както и обявената за 2008 г. инициатива на Комисията за създаване на Европейско пространство за морски транспорт без бариери;

20. обръща обаче внимание върху практическите проблеми при прилагането на пространство за морски транспорт без бариери и препоръчва да се извърши подробен анализ на сегашната ситуация преди предприемането на нови мерки;

Относно равни условия — яснота за инвеститорите, операторите и потребителите

21. подчертава, че е най-целесъобразно управлението на пристанищата да се извършва на регионално и местно ниво и

поради това приветства намерението на Комисията да не прибегва до външна намеса за хармонизиране на различните структури на управление на пристанищата в ЕС;

22. счита, че обявените за 2008 г. насоки за държавните помощи са подходящ инструмент за уточняване на разпоредбите на Договора за ЕО по отношение на пристанищата, за да продължи и в бъдеще да се развива лоялна и ефективна конкуренция в пристанищния сектор;

23. приветства в тази връзка също и разширяването на обсега на действие на разпоредбите за прозрачността на Директива 2006/111/ЕО за всички пристанища, независимо от тяхната големина и годишен оборот;

24. отбелязва заявеното в съобщението, че при предоставянето на концесии за действаща правна норма трябва да се счита съответната съдебна практика на Съда на Европейските общности, а при предоставянето на концесии, които не попадат в обсега на действие на законодателството относно обществените поръчки, трябва да се проведе прозрачна процедура. Комитетът на регионите вижда в тази област все още нужда от изясняване на ролята на пристанищните власти и техните възможности да подкрепят в достатъчна степен регионалните интереси и развитието на пристанищата;

25. е загрижен, че негъвкавото приложение на предложените мерки би могло да доведе до правна несигурност или до намаляване на стимулите за инвестиции при вече съществуващите доставчици, което би могло да отслаби конкурентоспособността на Европа;

26. изхожда от принципа, че пристанищата ще запазят и в бъдеще възможността си да осъществяват и без конкурсна процедура необходимите мерки за модернизиране, разширяване и трансформиране в рамките на ефективното им развитие;

27. вижда допълнителна необходимост от изясняване на правата на работниците в случай на прехвърляне на предприятия, особено в случаите, когато не се прилага посочената Директива 2001/23/ЕО;

28. отбелязва факта, че техническо-мореплавателните услуги (пилотиране, теглене, швартовка) се класифицират като услуги от общ икономически интерес и поради това са в обсега на действие на разпоредбите на членове 86, 87 и 88 от Договора за създаване на Европейската общност. В съответствие с тези членове и с принципа на субсидиарност, държавите-членки трябва да определят услугите от общ икономически интерес при спазване на условията, посочени в Решението от 28 ноември 2005 г. Ако една държава-членка реши, че дадено предприятие носи отговорността за услуга от общ икономически интерес, то същото предприятие може да се възползва от компенсация за публична услуга, ако приходите, които получава от предоставянето на услугата от общ икономически интерес, са недостатъчни за покриването на разходите. Компенсацията не може да надхвърля реално направените разходи, в това число и разумна печалба. В тази връзка припомня, че разходите за техническо-мореплавателните услуги, необходими, за да се гарантира сигурността на плаването в пристанищните зони, представляват малка част от общите транспортни разходи и още сега отхвърля идеята да се насърчава намаляването на разходите за тези услуги, за да се увеличи привлекателността на морския транспорт;

29. вижда допълнителна необходимост от изясняване по отношение на пилотирането и свързаните с него въпроси на безопасността, за които отговарят местните и регионалните власти;

30. съгласява се като цяло с Комисията и нейния анализ на т.нар. „посреднически бюра“ за работници и подчертава тяхното значение за назначаването и обучението на пристанищни работници при зачитане на действащото законодателство на ЕС, най-вече по отношение на свободата на установяване и свободата на предлагане на услуги;

31. приветства определението на понятието „пристанищни такси“, както и ограничаването им върху общата инфраструктура и изисква в тази връзка диференцирано представяне на използването на пристанищните такси в обявените насоки за държавните помощи, за да бъде предотвратено кръстосано субсидиране, нарушаващо конкуренцията;

32. отбелязва, че при пристанищните такси вече съществувала значителна прозрачност и поради това счита за ненужно по-нататъшното регламентиране в тази област;

33. приветства намерението на Комисията да се занимае по-подробно с конкуренцията между европейските пристанища и пристанищата на трети страни и да подпомогне засегнатите пристанища, тъй като много от тези пристанища са ошетени не само поради периферното им географско положение, но и поради засилената конкуренция с трети страни;

34. изразява загриженост, че предвиденото в американския закон за безопасност на пристанищата (US Safe Port Act) (2006 г.) и в Резолюция № 1 на Камарата на представителите (House Resolution No. 1) (2007 г.) изискване за 100-процентова инспекция чрез сканиране на всички контейнери, предназначени за САЩ, трудно може да се реализира в европейските пристанища, а води и до извънредно високи разходи, и призовава Комисията да преговаря с американските власти за намиране на практически решения;

Относно установяването на структуриран диалог между пристанищата и градовете

35. подкрепя намерението на Комисията да подобри имиджа на пристанищата и интеграцията им в градовете. В много региони пристанищата имат голямо значение, надхвърлящо значението им на икономически фактор и фактор за заетост. Те често определят облика на града и заемат значително място в развитието на даден град или регион;

36. поради това изисква иновативен подход, който да обхване потенциала на пристанищните градове в областта на културата, туризма и свободното време, и предлага да бъдат награждавани научноизследователски проекти и проекти за регионално сътрудничество, които позволяват в по-голяма степен да се очертаят бъдещите развития;

37. приветства планираните мерки на Комисията, насочени към повишаване на информираността сред обществеността, но вижда в тази връзка проблеми с действащите изисквания за безопасност, свързани с предпазване от опасности и за защита срещу тероризма и престъпността;

38. вижда допълнителна необходимост от изясняване по отношение на предвидените многофункционални карти за достъп и тяхното значение;

Относно работните места в пристанищата

39. е на мнение, че европейската пристанищна политика следва да вземе под внимание и измерението на заетостта, за да гарантира и създаде квалифицирани работни места;

40. поради това приветства намерението на Комисията да насърчава социалния диалог на европейско ниво. Това следва да

стане в тясно сътрудничество със социалните партньори. Добрите и безопасни условия на труд, както и постоянното подобряване на първоначалното и продължаващото обучение на пристанищните работници, например чрез стандартизирано използване на симулатори, са решаващи фактори за положителното и устойчиво по-нататъшно развитие на пристанищата и на регионите, в които те се намират;

41. подчертава, че Европа може да устои на световната конкуренция, само ако е особено иновативна и качествено по-добра от други региони и подчертава основното значение на академичното образование и продължаващото професионално обучение за постигане на тази цел;

42. изразява своята загриженост от факта, че броят на трудовите злополуки в пристанищата и на корабите все още е висок. Комитетът на регионите посочва, че местните и регионалните власти играят важна роля при контрола и прилагането на разпоредбите, свързани с опазване на здравето и безопасността на труда в пристанищата.

II. Заключение и прероръки

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

43. изразява съжаление за забавянето при изграждането на инфраструктурата на трансевропейските мрежи (ТЕМ) и се застъпва за това Комисията да информира по-добре държавите-членки, както и регионите и градовете относно предвидените възможности за финансиране, да ги подпомага при разширяване на мощностите и на инфраструктурата за достъп до пристанищата откъм сушата (връзка с хинтерланда), за подстъпите към пристанището откъм морето (като напр. връзка между пристанищата и морските търговски пътища), както и за изграждане на логистични разпределителни мрежи;

44. счита за необходимо при бъдещото регламентиране на отпускането на финансови помощи за морските магистрали официално да се вземе предвид участието на регионите и се застъпва в тази връзка за цялостна опростена процедура, която в по-голяма степен да съответства на интересите на предприятията и по този начин да допринася за по-широко разпространение, както и възприемане на съображения с околната среда морски транспорт;

45. предлага в бъдеще инструментите на териториалното устройство и на интегрираното управление на крайбрежните зони да се използват в по-голяма степен при планирането на достъпа откъм сушата и откъм морето;

46. изисква бързо публикуване на насоките за държавните помощи след консултации с държавите-членки, регионите и заинтересованите страни;

47. изисква създаването на финансови стимули, чрез които да се гарантира, че островните региони и отдалечените крайбрежни райони разполагат с подходяща пристанищна инфраструктура и достатъчно морски транспорт, за да се насърчава тяхното устойчиво развитие и да се отслабят факторите, които оказват отрицателно въздействие върху предприемаческата дейност в тях и възможностите, които съществуват за равнопоставен достъп до големите европейски пазари;

48. подчертава необходимостта от борба срещу замърсяването на въздуха и изменението на климата, като в нея трябва да бъдат включени и пристанищата и морският транспорт, например чрез бързо преминаване към чисти корабни горива, както и чрез бързо прилагане на разпоредбите на ММО относно третирането на отпадните води от корабите;

49. изисква да бъде продължено разработването и финансирането на проектите „чист кораб“ и „чисто пристанище“ и счита за необходимо усилията за намаляване на емисиите на парникови газове от корабите, например чрез свързването им с наземната електропреносна мрежа, да се засилят най-вече на международно ниво, за да не бъдат европейските пристанища в неблагоприятно положение спрямо световната конкуренция и да бъдат подпомогани с цел да се подобри незабавно качеството на живот на населението в пристанищата;

50. счита за необходимо на обществеността да се разяснява по-добре от преди голямото значение на пристанищата и моретата за икономическия растеж и за създаването на работни места в Европа. Тази задача следва да се остави в голяма степен на държавите-членки, регионите и пристанищата;

51. очаква с голям интерес предвидените за 2008 г. мерки на Комисията за изготвяне на интегрирана морска политика на ЕС и начина, по който пристанищата ще бъдат включени в нея;

52. признава, че с оглед на принципа на субсидиарност и пропорционалност са необходими голям брой мерки на ниво ЕС, за да бъдат интегрирани всички аспекти на пристанищната политика; Комитетът на регионите обаче изразява опасение, че не всички мерки могат да се осъществят в рамките на предвидения график и в тази връзка не открива ясно подчертаване на приоритета на отделните мерки;

53. предлага при приемането на предвидените от Комисията мерки да се вземе предвид наличието на малки местни и регионални пристанища, чиято дейност няма преобладаващо комерсиален характер, но е от основно значение за населеното място, в което се намират, и които разполагат с много ограничени икономически и човешки ресурси за прилагането на директивите и

правилата, създавани от европейските институции. Предлага още новите нормативни инструменти на ЕС да се оценяват според тяхното въздействие върху капацитета и обема на дейността на тези пристанища, за да не бъде застрашена тяхната жизнеспособност;

54. поради това изисква преработване на списъка от мерки така, че той да бъде подреден според степента на приоритет на отделните цели, които трябва да бъдат постигнати чрез различните мерки, както и според вероятното разпределение на компетенциите съгласно принципа на субсидиарност и съответния график;

55. предлага своето сътрудничество и подкрепа за изготвянето на предложения за определяне на приоритети за посочените мерки и за бъдещата пристанищна политика и дава израз на своето желание редовно да бъде информиран за развитието в тази политическа област;

56. препоръчва създаването на структура, която позволява да се провеждат редовни консултации с всички заинтересовани страни, за да могат резултатите от тях да бъдат използвани в по-нататъшното развитие на европейската пристанищна политика, да се избягват конфликти и да се извършва обмен на добри практики, и посочва в тази връзка също и възможността за оказване на подкрепа и подпомагане на местни и регионални институции, за да се гарантира висока степен на одобрение за тази политика;

57. призовава Комисията до 31 декември 2009 г. да представи междинна оценка на европейската пристанищна политика, включително предложение за мерки за премахване на местата с недостатъчна пропускателна способност между пристанищата и хинтерланда.

Брюксел, 9 април 2008 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

Становище на Комитета на регионите относно „Интегрирана морска политика за Европейския съюз“

(2008/C 172/07)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- изразява съжаление, че не е обърнато внимание на някои съществени аспекти като морско образование и обучение, създаване на европейски фондове за крайбрежните зони и за опазване на морското дъно;
- изразява съжаление, че не е отразен въпросът за използването и опазването на морското дъно и счита, че тази политика следва също да включва общи стратегически разпоредби, свързани с депонирането на отпадъци в морето, както и изграждането на петролопровод и газопровод и полагането на кабели по морското дъно и тяхното използване;
- подновява искането си, формулирано в становището относно „Към бъдеща морска политика за Европейския съюз“, да се проучи възможността за преразглеждане на системата на Европейския съюз за финансиране в посока към опростена единна система, която да обединява всички — или повечето — морски въпроси в рамките на Европейски крайбрежен и островен фонд;
- отправя искане към Комисията да представи пътна карта на основните средносрочни и дългосрочни цели, които трябва да бъдат постигнати от Европейската морска политика до 2015 г. и 2020 г.;
- все още не вижда ясни връзки между Синята книга и Директивата за морска стратегия, поради което желае Комисията да поясни тези връзки и да разгледа по-задълбочено двата въпроса;
- отново призовава да се създаде европейска морска платформа, включваща местните и регионални власти и заинтересовани страни, като средство, което би могло да допринесе за обединяване на експертните знания и за обмен на добри практики.

Докладчик: Д-р Saima KALEV, кмет на Jõgeva (EE/СЕН-EA),

Отправен документ

Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Интегрирана морска политика за Европейския съюз“

COM(2007) 575 окончателен

Политически препоръки

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

1. приветства и одобрява Съобщението на Комисията „Интегрирана морска политика за Европейския съюз“. Комитетът изразява задоволство, че е направен опит да се намери цялостен подход по този съществен въпрос, който обхваща всички аспекти на връзката на човека с моретата и океаните. Това ще предостави съгласувана политическа рамка, позволяваща оптимално развитие на свързаните с морето дейности по устойчив начин;

2. признава участието на многобройни заинтересовани страни в процеса на консултации, но изразява опасения, че не е обърнато внимание на някои основни аспекти като морско образование и обучение, създаване на европейски фондове за крайбрежните зони и за опазване на морското дъно;

3. споделя схващането, че всички въпроси, свързани с океаните и моретата, са взаимосвързани и трябва да бъдат решавани по координиран начин. Ако искаме да постигнем желаните резултати, е важно да се осигури координирано подаване на информация за напредъка, постигнат чрез всяко едно действие (например посредством уебсайт). Всички задължителни действия/регламенти трябва да се основават на научни факти и оценки, които отчитат местните вариации в екосистемите и регионалните различия в използването на морските ресурси от хората;

4. е убеден, че в дългосрочен план морската политика на ЕС може да се превърне в много силна политика, тъй като над 50 % от територията на ЕС се заема от вода, заедно с всички нейни биологични, физически и геоложки ресурси;

5. обръща внимание на факта, че основен компонент на морската околна среда, а именно въпросът за използването и опазването на морското дъно, който спада към сферата на правомощията на отделните държави-членки, не е отразен в Съобщението за интегрираната морска политика. По мнение на Комитета в областта на тази политика попадат именно и общи стратегически разпоредби, свързани с депонирането на отпадъци в морето, както и изграждането на петролопровод и газопровод и полагането на кабели по морското дъно и тяхното използване;

6. подчертава, че морската политика надхвърля границите на отделните държави-членки и ефикасно управление на няколко нива;

7. подкрепя интегрираната, надхвърляща рамките на отделните сектори концепция, чието прилагане изисква сътрудничество и координиране на свързаните с морето мерки на отделните нива на вземане на решения. При това трябва да се

намери равновесие между конкурентоспособността, устойчивостта и опазването на околната среда;

8. е на мнение, че местните и регионални власти играят съществена роля при определянето и прилагането на политиката, както и при създаването на правни разпоредби, и имат да изпълняват ясна задача при интегрирането на секторно ориентираните политически мерки и информирането на гражданите за потенциала на моретата и за въздействието на човешката дейност върху морската среда;

9. посочва, че за успешното разработване и прилагане на интегрираната морска политика на ЕС е безусловно необходимо местните и регионални власти действително да допринасят за това и в бъдеще също да са готови да се ангажират в тази област;

10. споделя виждането на Комисията, че Комитетът на регионите може да придаде добавена стойност на този процес. Комитетът иска да допринесе за изготвянето на план, с който се гарантира, че местните и регионални власти са включени в този процес и дават своя ефективен принос;

11. търси начини, по които местните и регионални власти да бъдат подкрепени при изработването на стратегия за прилагане и при изпълнението на планираните мерки, като отчита специфичните особености както на държавите-членки и на конкретните морски региони, в които би имало нужда от засилено сътрудничество, включително островите, архипелазите и НОР, така и на международното измерение;

12. препоръчва да бъдат взети предвид различният капацитет на регионите, както и представените в процеса на консултации гледни точки;

13. споделя представеното в съобщението схващане, че всяка промяна, предизвикана от морската политика, се отразява най-вече на крайбрежните зони, които са свързани с вътрешни водни басейни и устия на реки;

14. полага непрекъснати усилия за разширяване на капацитета на местните и регионални власти, за да се гарантира задължителното наличие на финансови средства, като за тази цел бъде създаден Европейски фонд за крайбрежните зони и островите; подновява искането си, формулирано в становището относно „Към бъдеща морска политика на Европейския съюз“, да се проучи възможността за преразглеждане на системата за финансиране на Европейския съюз в посока към опростена единна система, която да обединява всички — или повечето — морски въпроси в рамките на Европейски крайбрежен и островен фонд. Финансовите средства трябва да бъдат използвани по начин, който е благоприятен за екологичното състояние на моретата;

15. продължава да отстоява изразената в становище CdR 84/2005 позиция, че е от решаващо значение да се насърчават иновациите и развитието на предприятията, особено с оглед на разработването на нови технологии, свързани с морето;

16. споделя схващането, че интегрираната морска политика ще допринесе за решаване на проблемите във връзка с глобализацията и конкурентоспособността, изменението на климата, заплахата за морската околна среда, безопасността на морския транспорт, както и сигурността на енергийните доставки и устойчивостта;

17. счита също така за необходимо, тази политика да се основава върху отлични резултати в областта на морските научни изследвания, технологии и иновации, върху Лисабонския дневен ред за заетост и Гьотеборгския дневен ред за устойчивост;

18. споделя виждането на Комисията по въпроса за добавената стойност, което Комитетът изрази в своето становище CdR 258/2006, а именно че един интегриран подход допринася да се избегнат разногласия, да се създаде взаимодействие и да се гарантира обективен обмен на информация с гражданите и със съседните региони;

19. признава усилията на Комисията да създаде чрез настоящото съобщение основа за вземане на решения и за надхвърлящи рамките на отделните сектори инструменти, необходими за интегрираната морска политика на ЕС, както и да представи най-важните мерки, които действащата Комисия възнамерява да въведе по време на мандата си. В тази връзка Комитетът приветства факта, че в своята Годишна политическа стратегия за 2009 г. (COM(2008) 72) Европейската комисия потвърждава, че морската политика представлява един от нейните политически приоритети; Комитетът обаче изразява съжаление за слабото финансиране на тази област през 2009 г., което включва преназначаване на 6 млн. евро от средствата, отпуснати в рамките на политиката в рибарството;

20. приветства факта, че що се отнася до тези мерки, Комисията ще се води от принципите на субсидиарност и запазване на конкурентоспособността, от подход, насочен към екосистемите, и от изискването за включване на заинтересованите страни;

21. по гореизложените причини отправя искане към Комисията да представи пътна карта на основните средносрочни и дългосрочни цели, които трябва да бъдат постигнати от Европейската морска политика до 2015 г. и 2020 г.;

22. е на мнение, че в случая на толкова важен документ като документа за интегрираната морска политика на ЕС, времевият хоризонт следва да бъде разширен значително и да надхвърли срока на сегашния мандат;

23. счита за извънредно важно сътрудничеството с регионалните и свързаните със сектора работни групи и организации, които в рамките на ЕС развиват дейност в регионите на Атлантическия океан, Северния ледовит океан, Средиземно море, Черно море, Балтийско море и Северно море, както и провеждането на консултации с тях и подкрепата за дейността им; отправя искане към Комисията да организира прилагането на интегрираната морска политика в *посочените по-горе райони*;

24. обръща внимание на факта, че правомощията, свързани с интегрирания подход са ясно разграничени и поради тази причина ЕС ще трябва да използва предвидените в Договора

правомощия за действия в съответните области като околна среда, транспорт, рибарство, регионална или индустриална политика при пълно зачитане на принципа на субсидиарността;

25. подкрепя призива на Комисията до държавите-членки, в тясно сътрудничество със заинтересованите страни и особено с крайбрежните региони да разработят национални интегрирани насоки за морската политика и с нетърпение очаква насоките на Комисията по този въпрос и по въпроса за консултатията със заинтересованите страни, насоки, в които ще бъдат признати специфичните правомощия на регионалните и местни власти в областта на интегрираната морска политика;

26. счита за важни решенията през 2008 г. да бъдат предложени редица насоки за изготвяне на тези интегрирани национални морски политики и от 2009 г. да се представят годишни доклади за мерките на държавите-членки в тази област;

27. препоръчва да се разработят допълнителни подкрепящи насоки и за местните и регионалните власти; отправя искане към Комисията да взема предвид като основни принципи в рамките на насоките за добро управление на национално и регионално ниво: предложения за основните морски цели, методология за начина, по който тези цели следва да бъдат постигнати чрез интегриран подход, препоръчителни срокове за постигането на целите;

28. е на мнение, че чрез предвидената координация не се гарантира интеграцията, че насоките могат да бъдат тълкувани по различен начин и че структурите за консултации още не представляват структури за намиране на решения;

29. предлага да се състави прегледно обобщение и изброяване на добрите практики;

30. препоръчва създаването на ясна система, с която да се гарантира, че регионите постоянно ще дават своя ефективен принос и че евентуални конфликти между регионите ще бъдат справедливо уреждани;

31. подчертава, че за да може това да стане, трябва да се изработят регионални стратегии за прилагане;

32. предлага да се ускорят процесите на вземане на решения по морски въпроси, основани на диалог с местните и регионални власти. КР посочва, че държавите-членки, както и местните и регионални власти, също трябва да бъдат включени пряко в изготвянето на стратегията за прилагане. Целите на стратегията следва да бъдат определени съвместно с тях, с което се потвърждава, че всички дейности насърчават интеграцията, надхвърляща рамките на отделните сектори. По същия начин биха могли също така да бъдат определени и задачите и да се разгледат въпросите, свързани с финансовите ресурси;

33. подкрепя насърчаването на по-доброто сътрудничество между бреговете охрана на държавите-членки, както и решението за предприемане на мерки за създаване на системи за наблюдение, които са в по-голяма степен оперативно съвместими, за да бъдат обединени съществуващите системи за наблюдение и проследяване на кораби, използвани за осигуряване на безопасност по море, опазване на морската околна среда, за избягване на замърсяването на моретата, контрол на риболова, контрол на външните граници, както и за други дейности по правоприлагането по море; към Комисията е отправено искане за започване на първи пилотен проект в тази област в Средиземноморския регион, който впоследствие да обхване цяла Европа;

34. приветства решението на Комисията да представи през 2008 г. пътна карта, за да улесни държавите-членки при морското пространствено планиране;

35. счита за необходимо, Комисията да предприеме през 2008 г. мерки за създаване на Европейска мрежа за наблюдение и данни за морската среда, както и да проучи потребността от многоизмерно картографиране на водите на държавите-членки, за да се улесни достъпът до качествени данни; към Комисията е отправено искане да започне първи пилотен проект в тази област в Северно море, който впоследствие да обхване цяла Европа;

Области на действие за интегрирана морска политика на ЕС

Оптимална устойчивост при използване на океаните и моретата

36. споделя схващането на Комисията, че за увеличаване на ефективността на морския транспорт в Европа и за осигуряване на неговата дългосрочна конкурентоспособност трябва заедно с останалите участници от транспортния сектор да бъде създадено Европейско пространство за морски транспорт без бариери;

37. подкрепя подготвянето на цялостна стратегия за морски транспорт за периода от 2008 г. до 2018 г., която следва да благоприятства развитието на морски магистрали и морски превози на къси разстояния и освен на мрежата на големите европейски пристанища, свързана с трансевропейските транспортни мрежи, да отдели специално внимание на малките и средните пристанища, като се има предвид, че те обслужват по ефективен начин отдалечените региони и островите и също допринасят за избягване на претоварването на големите пристанища и на пътищата;

38. отправя искане към Комисията и държавите-членки за насърчаване на сътрудничеството между европейските пристанища с цел подкрепа на: а) превоза с кораби на възможно най-голямо количество стоки в ЕС, включително внос, износ и транзит, като най-благоприятна за околната среда алтернатива, б) разходната ефективност и на екологичната ефективност на морската търговия със стоки, по-специално с оглед на очаквания по-нататъшен ръст на движението на стоки;

39. взема под внимание получения в хода на процеса на консултации отговор на въпроса, как тематичната стратегия за защитата и опазването на морската среда ⁽¹⁾ и предложението за Директива за морска стратегия ⁽²⁾ следва да бъдат интегрирани в бъдещата обща морска политика, доколкото Комисията ги посочва като части на интегрираната стратегия;

40. подчертава, че посочените стратегии представляват свързаната с политиката в областта околната среда основа на интегрираната морска политика, тъй като те благоприятстват подхода, насочен към екосистемите, чиято цел е екологичните, социалните и икономически въпроси да бъдат разглеждани равностойно. При това екологичният компонент е свързан и с определен срок (достигане на добро състояние на околната среда до 2020 г.);

41. в предложението за директива за морската стратегия се казва, че към регионите с критични морски условия се отправя искане по-бързо да подготвят и приложат мерки за постигане на задоволително състояние на околната среда. В такива региони е изключително важно Европейската комисия да координира съответните сектори, програми и стратегии и да осигури достатъчна финансова подкрепа. С оглед постигането на истинска интегрирана морска политика е важно да се включат и дейности, осъществявани на сушата, като земеделие, отвеждане на каналните води, превоз и производство на енергия. Такива региони могат да послужат като пилотни области за истинска и напълно интегрирана морска политика;

42. все още не вижда ясни връзки между Синята книга и Директивата за морска стратегия, поради което желае Комисията да поясни тези връзки, да разгледа по-задълбочено двата въпроса и по този начин да се избегне дублирането на посочените по-горе усилия;

43. отправя към Комисията искане да излезе с предложение за това как да се свържат отделните морски области от Натура 2000 в ЕС;

44. е на мнение, че интегрираното управление на крайбрежните зони се основава на добре обмислена концепция, която може да допринесе с редица ценни и изпитани методи за разработването на морска политика и предлага допълнително да се проучи опитът на регионите и общините в областта на интегрираното използване на крайбрежните зони, в частност съществуващи местни крайбрежни партньорства между местни власти и съответните заинтересовани страни за осигуряване на икономически ефективно интегрирано управление на крайбрежните зони отдолу-нагоре и да се установи по какъв начин могат да бъдат съгласувани помежду им интегрираното управление на крайбрежните зони и морската политика;

45. препоръчва, за насърчаване на сътрудничеството в техническата област и административното ръководство да се установят тесни връзки с местните и регионални власти, които прилагат мерките на държавите-членки в областта на политиката по водите. По този начин до 2015 г. следва да се постигне добро екологично състояние на повърхностните води на разстояние от брега до един километър навътре в морето ⁽³⁾;

46. препраща за повече подробности по своята позиция, свързана с европейската пристанищна политика, към становището си 237/2007 относно Съобщението на Комисията за европейската пристанищна политика COM(2007) 616;

47. присъединява се към предложението, да бъде предложена нова пристанищна политика, която да взема под внимание многото функции на пристанищата в по-широкия контекст на европейската логистика;

48. препоръчва средствата от структурните фондове да се използват с цел инвестиции в регионалните пристанищни структури и други свързани с пристанищата проекти;

49. подкрепя предложението за намаляване на нивата на емисиите от корабите в пристанищата, което засяга преди всичко премахването на съществуващите данъчни пречки за наземното електрооснабдяване и за разработване и осигуряване на подкрепа за общоевропейски или световни технически стандарти за наземен пренос на електричество към кораби;

⁽¹⁾ COM(2005) 504 окончателен.

⁽²⁾ COM(2005) 505 окончателен.

⁽³⁾ Директива 2000/60/ЕО.

50. счита също така за необходимо да се представят насоки за прилагане на съответните разпоредби на Общността за опазване на околната среда при изграждането на пристанища;

51. подчертава също необходимостта от гарантиране на бъдещото устойчиво снабдяване с енергия и отправя искане към Комисията и държавите-членки да оказват системна подкрепа на всички видове възобновяема морска енергия, като енергия на вятъра, вълните, приливите и океанските течения, по-специално чрез даване на приоритет и систематична подкрепа на научноизследователската и развойна дейност, а също и на финансови подходи като подходящи преференциални цени за съответната енергия. Освен това следва да се премахнат административните бариери пред развитието на възобновяемите морски енергии;

52. смята, че местните пристанищни тръстове с нестопанска цел трябва да бъдат защитени от упадък, тъй като свързаните с тях ползи в социалната област, почивното дело и туризма в съседните им общности излизат извън обхвата на първоначалните им икономически функции;

53. приветства положителното отношение на Комисията по отношение на подкрепата за образуването на надхвърлящи рамките на отделните сектори клъстери и регионални центрове за високи постижения в областта на морските въпроси и насърчаването на европейска мрежа на морските клъстери;

54. приканва във връзка с това да се изяснят структурите и формата на звената, които трябва да бъдат създадени, и да се посочи какъв политически принос следва да даде всяка от структурите и каква трябва да бъде ролята на Комисията и на Комитета на регионите;

55. подкрепя решението за ново преразглеждане в тясно сътрудничество със социалните партньори на изключенията в трудовото законодателство на ЕС, които се отнасят до морските сектори;

56. счита, че по отношение на подобряване на безопасността на морските професии голяма отговорност се пада на държавите-членки поради необходимостта от ратифициране на международни текстове като консолидираната Конвенция за морския труд на МОТ от февруари 2006 г. или Конвенцията за работа в риболова на МОТ, приета от МОТ през юни 2007 г.;

57. оценява решението за насърчаване на издаването на сертификат за морска подготовка;

58. препоръчва прилагането на мерки за подпомагане на доброто обучение на морските лица, за да може професионалното обучение да бъде международно признато и да съществуват възможности за подобряване на квалификацията, като по този начин се гарантира необходимото предлагане на професионалисти с изискваните квалификации;

59. е убеден, че крайбрежните региони първи поемат тежестта на изменението на климата, поради което препоръчва приоритетни действия, като например: намаляване на емисиите от корабите, развитие и разширяване на възобновяемите морски енергийни източници, прекратяване на упадъка на морското биоразнообразие и защита на бреговете и затова приветства решението на Комисията да въведе пилотни мерки, насочени към намаляване на въздействието на изменението на климата върху крайбрежните зони и адаптиране към него;

60. желае да получи разяснение, в каква степен Комисията вижда такава необходимост в региони, които не са разположени в крайбрежните зони;

61. присъединява се към позицията, че международните усилия за намаляване на причиненото от кораби замърсяване с нефт трябва да бъдат подкрепени;

62. подкрепя решението за активна подкрепа на международните усилия за намаляване на вредните за климата емисии на парникови газове от корабите;

63. отправя искане за изменение на Директивата относно данъчното облагане на енергийни продукти, така че в нея да се включи задължението на държавите-членки да не облагат подаваната на корабите електроенергия по-скъпо от мазута, тъй като системата, съществуваща понастоящем в директивата, насърчава замърсяването на въздуха, което в пристанищните градове се дължи на 80 % на корабите, които използват мазута като гориво;

64. приветства усилията на Комисията и държавите-членки за намаляване на нивата на SO₂ и NO_x и емисиите на фини частици от корабите в моретата на ЕС, и в частност в пристанищата. Тъй като в дългосрочен план това няма да бъде достатъчно, Комитетът на регионите призовава за по-нататъшно намаляване и поради това отправя искане към Комисията и държавите-членки най-късно до 2030 г. да намалят емисиите от кораби до допустимите за автомобили стойности;

65. призовава за включването на емисиите от кораби в европейската схема за търговия с емисии;

66. приветства решението на Комисията за представяне на предложения за ефикасно, безопасно и екологично разглобяване за скрап на бракуваните кораби, като тези предложения бъдат надлежно съобразени с текущата работа в тази област на международно ниво;

67. приветства енергичното застъпничество за прекратяване на изхвърлянето на улов и на унищожителните риболовни практики, като например дънните мрежи в открито море, в уязвими местообитания; особено важно е да се разгледа взаимодействието между държавите по отношение на свръхулова;

68. приветства твърдите мерки срещу незаконния, недеклариран и нерегулиран риболов в региони, в които чрез факти или проучвания се установи, че са необходими подобни действия;

69. отчита нуждата от популяризиране и насърчаване на методите на занаятчийско рибарство, които имат големи традиции в европейските морета и са по-селективни и щадящи околната среда;

70. иска мнението на Комисията за това, как по двата посочени по-горе въпроса да се прилага по-ефикасна интегрирана политика, отколкото досега;

71. заявява своята подкрепа за по-нататъшното развитие на безопасен за околната среда сектор на аквакултури в Европа;

Изграждане на база от знания и данни за морската политика

72. приветства намерението, през 2008 г. да бъде представена фундаментална европейска стратегия за мореплавателските и морските изследвания;

73. отправя към Комисията искане за разглеждане на понятието за мрежа от „европейски институти за океански изследвания“ в рамките на новата стратегия за научноизследователска дейност;

74. счита за необходимо, в рамките на Седмата рамкова програма за научни изследвания да се публикуват съвместни, надхвърлящи рамките на отделните сектори покани за представяне на предложения, за да се насърчи създаването на интегрирана концепция и да се допринесе за по-добро разбиране на морските въпроси, които могат да се разглеждат на всички нива, като въздействието на изменението на климата и на последиствията от това изменение — повишаването на морското равнище и промяната на метеорологичните условия, върху използваемостта на пристанищата и корабоплаването като цяло;

75. приветства подпомагането на научни изследвания за прогнозиране и ограничаване на въздействието на изменението на климата върху морските дейности, морската околна среда, крайбрежните зони и островите, както и за адаптиране към това въздействие и отправя към Комисията искане да работи с оглед на европейска стратегия за адаптиране към въздействието на изменението на климата върху крайбрежните региони, която да се основава на солидна преценка на растящите разходи, свързани с адаптирането към изменението на климата, и да допринася за това тези разходи да не се превръщат в бариера пред икономическия ръст на крайбрежните региони;

76. оценява решението да бъде насърчено създаването на европейско партньорство в областта на морската наука, за да може да се проведе съгласуван диалог между науката, индустрията и факторите в политиката;

77. поставя въпроса, как и в какъв обхват Комисията подкрепя това партньорство, в какво се изразява то, каква е връзката му с предложената от Комисията консултативна структура и по какво се отличава от нея;

78. подчертава значението на събраните на регионално ниво данни и оценката им в междурегионален аспект;

79. счита за необходимо да се направи сравнение на статистическите данни, за да се гарантира насърчаване на специфичната за отделните браншове конкурентоспособност и извършването на реформи (както беше посочено в становище на Комитета 258/2006 г., но не и в „Синята книга“);

80. желае да бъде уточнено, до каква степен регионите могат да оказват влияние върху пилотните проекти, проектите за научноизследователска и развойна дейност, както и върху представянето на предложения за образцови проекти; отново предлага да се създаде европейска морска платформа, включваща местните и регионални власти и заинтересовани страни, като средство, което би могло да допринесе за обединяване на експертните знания и за обмен на добри практики;

81. предлага да се състави постоянно изброяване на добрите практики за регионите във възможно най-кратък срок, при възможност въз основа на вече съществуващи европейски списъци на най-добри регионални морски практики, в частност примери за: определяне на общи морски цели, добро управление, секторни политики и тяхната интеграция, регионални морски планове за действие;

Осигуряване на оптимално качество на живот в крайбрежните региони

82. счита за съществено, в рамките на обявената инициатива за туризма да се насърчава устойчивия крайбрежен и морски туризъм;

83. иска да бъде уточнено, как според Комисията местните и регионални власти, както и крайбрежните региони могат да допринесат за гарантиране на по-добро качество на живот в крайбрежните зони, включително и какво взаимодействие би било възможно с политиките на ЕС в други области;

84. подкрепя спешното създаване от Комисията на база данни за всички регионални политически проекти, финансирани от ЕС, които попадат в обсега на морската политика, като основа за разпространението на добрите практики; тази база данни следва да създаде и прозрачност относно всички съществуващи възможности за финансиране със средства на Общността на проекти, свързани с морето и крайбрежните зони;

85. подкрепя предложението за стратегия на Общността за предотвратяване на бедствията, чрез която да бъдат показани опасностите за крайбрежните региони и в която между другото да се определят аварийни пристанища, в които да могат да акостират бедстващи петролни танкери и кораби, натоварени с други опасни товари. Мерките за морска безопасност трябва също така да отчитат специфичните аспекти на морската навигация при зимни условия;

86. оценява като съществено решението на Комисията, чрез мерки за подпомагане да работи за това, най-отдалечените региони и островите да могат за разгърнат своя потенциал. Решения на специфичните проблеми, пред които са изправени най-отдалечените крайбрежни и островни региони трябва да бъдат намерени чрез съвместни усилия, включващи морската политика и действия в областта на други политики на ниво ЕС;

Насърчаване на европейското лидерство в международните морски дейности

87. приветства решението да се действа за сътрудничество в рамките на политиката на разширяване и на Европейската политика на съседство, както и на Северното измерение;

88. приветства намерението да бъде предложена стратегия за външната проекция на морската политика на ЕС чрез структуриран диалог с най-важните партньори;

89. желае да се уточни, по какъв начин във външните отношения биха могли систематично и оптимално да се използват експертните знания, които в известен смисъл са регионализирани (например Хелзинкската комисия за опазване на Балтийско море — HELCOM);

Повишаване на информираността за морска Европа

90. счита, също както Европейската комисия, че е необходимо да започне изготвянето на европейски атлас на моретата;

91. подкрепя предложението, от 2008 г. ежегодно да се отбелязва Европейски ден на морето и регионите и техният опит да бъдат включени още от самото начало;

92. предлага, с помощта на образователната система, на средствата за масова информация, интернет и други информационни канали да се засили значително работата по повишаване на осведомеността на населението относно темите, свързани с морето;

93. вярва че морските национални паркове могат да бъдат начин за повишаване на информираността на обществото и за опазване на чувствителни морски райони;

94. предлага да се изработи цялостен пакет мерки за повишаване на информираността за морска Европа, като се отчита по-специално нашето морско наследство.

Брюксел, 9 април 2008 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

Становище на Комитета на регионите относно „Бяла книга — Заедно за здраве: Стратегически подход за ЕС 2008-2013 г.“

(2008/C 172/08)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- смята, че една обща перспектива в областта на политиката на здравеопазване не бива да води до мерки за хармонизиране и нарушения на принципа на субсидиарност;
- призовава Комисията да определи намаляването на неравенството в здравеопазването за приоритетна цел;
- посочва, че стратегията не засяга въпроса за лекарствените средства и затова се препоръчва да се извърши задълбочено проучване по този въпрос;
- е на мнение, че профилактичните изследвания за ракови заболявания са пример за конкретна дейност на здравеопазването и затова влизат в правомощията на отделните държави, поради което не следва да бъдат разглеждани в здравната стратегия. Въпреки това се приветства сътрудничеството и обмяната на най-добрите практики между държавите-членки на ЕС;
- смята, че включването на местните и регионални власти в новия механизъм на структурирано сътрудничество на ниво ЕС може да бъде оформено конкретно, като в новите комитети за здравна политика бъдат включени по няколко представители на регионалното и местното ниво, но отправя искане тези механизми на структурирано сътрудничество да бъдат обсъждани и занапред и това да се извършва по открит и прозрачен начин;
- смята, че Комисията би трябвало да изготви преглед на съответните формални и неформални мрежи за сътрудничество и организации в областта на здравеопазването, които отговарят на горепосочените критерии и да събере тези участници, за да обсъди с тях целесъобразни и ефективни форми за сътрудничество.

Докладчик: Г-н Karsten UNO PETERSEN (ДК/ПЕС), член на регионалния съвет на регион Южна Дания (ДК/ПЕС)

Отправен документ

„Бяла книга — Заедно за здраве: Стратегически подход за ЕС 2008-2013 г.“

COM(2007) 630 окончателен

Политически препоръки

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

1. приветства Бялата книга на Комисията, с която се представя здравната стратегия на ЕС до 2013 г., при условие че бъде спазен член 152 от Договора, в който здравеопазването се определя като част от правомощията на отделните държави и не се нарушава принципът на субсидиарност в тази област;

2. се присъединява към мнението, че здравето е основно право на човека; то трябва да бъде насърчавано чрез работещи политически стратегии и мерки в държавите-членки, на ниво ЕС и в световен мащаб; Комисията следва да продължи да отдава приоритетно значение на областта на общественото здравеопазване, в рамките на която Съюзът разполага с правомощия и където може да се постигне голяма полза за здравето;

3. признава и приветства нарастващия интерес по отношение на здравните въпроси на ниво ЕС. Този интерес получи ново потвърждение на 19 октомври 2007 г. в Лисабон чрез Договора за изменение, в рамките на който бе отправен призив за придаване на по-голяма политическа тежест на въпросите на здравето. Все пак Комитетът на регионите обръща внимание на това, че една обща перспектива в областта на политиката на здравеопазване не бива да води до мерки за хармонизиране и нарушения на принципа на субсидиарност;

4. признава новите потребности, които предполагат подход с по-силна стратегическа насоченост на ниво Общност. Такъв подход се оправдава от застаряването на населението, новите заплахи за здравето (пандемии, биологически инциденти, биотероризъм и предизвикателства, свързани с изменението на климата) и новите технологии, но подчертава, че трябва да се положат грижи, за да се гарантира, че ЕС няма да надвиши ограничените правомощия, свързани със здравната политика, предоставени му съгласно член 152 от Договора за създаване на ЕС;

5. подкрепя ценностите и принципите в основата на Бялата книга, по-специално солидарност, участие на гражданите в разработването на политики, намаляване на неравенството в здравеопазването, насърчаване на инвестиции в тази област, интегриране на здравния аспект във всички политики и укрепване гласа на ЕС в политиката по отношение на здравето в световен мащаб;

6. застава зад формулираните в Бялата книга три всеобхватни цели: насърчаване на доброто здраве в застаряваща Европа, защита на гражданите от заплахи за здравето и подпомагане на динамични здравни системи и нови технологии и се присъединява към предложените конкретни мерки във връзка с тях;

7. посочва, че откритостта във връзка с ролята на регионалните и местни участници, техните интереси и опит е предпоставка за осъществяване на ценностите, принципите и целите на Бялата книга;

8. призовава Комисията да определи намаляването на неравенството в здравеопазването за приоритетна цел и да насочи

вниманието си към здравните различия между отделните обществени групи; държави-членки, които срещат трудности в разработването на мерки в областта на общественото здраве и в усилията да подобрят здравословното състояние на населението, следва да бъдат подкрепени, така че наличните в рамките на ЕС различия и деформации в сферата на здравеопазването да могат да бъдат изгладени;

9. приветства система от здравни показатели при условие, че се защитат правомощията на отделните държави в сферата на здравеопазването;

10. посочва, че стратегията не засяга въпроса за лекарствените средства, въпреки че ако разпоредбите в тази област се разработват като част от икономическата политика и не се разглеждат във връзка с областта на здравеопазването, за пациентите и гражданите възникват дълготрайни последици; затова се препоръчва да се извърши задълбочено проучване по въпроса с лекарствените средства; изходно положение на това проучване би трябвало да бъде фактът, че в много държави-членки на ЕС тази област спада към сферата на здравеопазването и задължителното здравно осигуряване;

11. е на мнение, че профилактичните изследвания за ракови заболявания са част от здравеопазването и затова влизат в правомощията на отделните държави, поради което не следва да бъдат разглеждани в здравната стратегия;

Прилагане на стратегията

12. обръща внимание на факта, че местните и регионални власти ще бъдат пряко засегнати от новата здравна стратегия на ЕС, тъй като в много държави-членки те отговарят за здравеопазването, респ. за здравната профилактика;

13. припомня, че регионите и участниците в здравната сфера на местно ниво често отговарят за планирането, ръководството, функционирането и развитието на здравеопазването и носят икономическата отговорност за него. В качеството им на най-близко до гражданите ниво на управление те са съществен фактор в областта на здравеопазването и разполагат със съответните специализирани познания;

14. приветства отразеното в Бялата книга признание на факта, че местните и регионални власти не могат да бъдат подминати при предоставянето на здравни услуги и поради това очаква, че с оглед на тяхната отговорност в тази област местните и регионални власти ще бъдат включени напълно и изцяло в осъществяването на стратегията. Стратегията ще може да се разгърне напълно, ако бъде подкрепена от местните и регионални власти на възможно най-ранен етап. По този начин ще бъдат създадени и по-добри възможности за поемане на собствена отговорност при осъществяването на стратегията на регионално, респ. местно ниво;

15. изразява задоволство, че в Бялата книга се разглежда възможността за регионално и местно участие в рамките на нов механизъм за структурирано сътрудничество на ниво ЕС и че Комисията ще действа с оглед на междусекторния подход и в съответствие с другите органи в областта на здравното дело, но отправя искане подобен механизъм за структурирано сътрудничество да бъде допълнително обсъден и че той трябва да отговаря на изискванията за откритост и прозрачност и в никакъв случай да не надхвърля сътрудничеството съгласно второто изречение от параграф 2 на член 152 от Договора за създаване на ЕО;

16. в тази връзка посочва колко е важно институциите и мрежите, които представляват местните и регионални власти в здравната сфера, да бъдат включвани още на ранен етап в обсъждането на бъдещи здравни инициативи на ЕС;

17. подкрепя предложението на Комисията за нов механизъм за структурирано сътрудничество на ниво ЕС, който да консултира Комисията и да насърчава координацията между държавите-членки, при условие че — както предвижда и Комисията — бъде осигурено пълноценно представяне и участие на регионалното и местно ниво на ранен етап. Това важи също така и за включването и участието на местните и регионални власти в рамките на планираната нова структура, в която държавите-членки се предполага да заместят някои съществуващи комитети;

18. съветва, включването на местните и регионални власти в новия механизъм на структурирано сътрудничество на ниво ЕС да бъде оформено конкретно, като в новите комитети за здравна политика бъдат включени по няколко представители на регионалното и местно ниво, а не само и единствено на структури на национално ниво; по този начин би се осигурила възможно най-широка консултативна компетентност по въпросите на здравеопазването, а регионалното ниво би придобило повече възможности за участие в здравни инициативи на ниво ЕС;

19. препоръчва представителите на регионалното и местното ниво да бъдат избирани от Комитета на регионите за определен период от време. Така регионалните и местни представители в новите органи в областта на здравеопазването в ЕС ще могат впоследствие да информират КР;

20. също е на мнение, че предложението на Комисията за насърчване на сътрудничеството с участниците на ниво ЕС може да придаде добавена стойност на мерките на държавите-членки; както и че за по-нататъшното развитие на партньорството с тези участници чрез Комисията и за по-нататъшното функциониране на (и/или за създаването на нови) здравни форуми и мрежи от съществено значение е по-широкото включване на местни и регионални представители;

21. с оглед на това призовава за сътрудничество, на първо място с КР — единственият договорно предвиден консултативен орган, който представлява местните и регионални власти, а също така и с различните мрежи и организации, които обединяват специализираните познания на местните и регионални власти в областта на здравеопазването на ниво ЕС. Важно е при избора на подобни мрежи Комисията да гарантира широко регионално и местно покритие, да се осигури еднакъв достъп на всички регионални и местни власти и да не се допуска въвеждането на ограничителни елементи, като напр. голям членски внос;

22. препоръчва на Комисията, от една страна, да изготви преглед на съответните формални и неформални мрежи за сътрудничество и организации в областта на здравеопазването, които отговарят на горепосочените критерии, а от друга, да събере тези участници, за да обсъди с тях целесъобразни и ефективни форми за сътрудничество;

23. препоръчва, позовавайки се на инициативата за прозрачност на Комисията, начин на работа, който осигурява прозрачност и в рамките на който Комисията да съобщава публично с кои партньори в областта на здравеопазването си сътрудничи и кои партньори следва да бъдат привлечени в ранните етапи на форумите, комисиите и органите, чието създаване предлага;

24. наред с това призовава държавите-членки да определят процедурите за ранно включване на техните региони или местни власти в обсъждането на здравната политика на ниво ЕС;

Финансови инструменти

25. споделя виждането, че мерките, предвидени в стратегията до края на текущата финансова рамка (2013 г.), следва да бъдат осъществени чрез финансиране от наличните финансови инструменти. Това не следва да се отразява върху бюджета, не на последно място и с оглед на задълженията на регионите и на местните партньори;

26. приветства факта, че Комисията признава връзката между въпросите на здравето и Лисабонския дневен ред за растеж и заетост и в тази връзка призовава, в бъдеще в политиката на сближаване и общата селскостопанска политика да бъде отделяно по-голямо внимание на общественото здраве;

Препоръки към председателството на ЕС

27. приканва председателството на ЕС да включи съдържанието на параграфи 7, 8, 15, 16, 19, 20, както и 22-24 на настоящото становище в заключенията на Съвета относно здравната стратегия на ЕС. Става дума за следните позиции:

27.1 посочва, че откритостта във връзка с ролята на регионалните и местни участници е предпоставка за осъществяване на ценностите, принципите и целите на Бялата книга (параграф 7);

27.2 призовава Комисията да определи намаляването на неравенството в здравеопазването за приоритетна цел; вниманието следва да се насочи към здравните различия между отделните обществени групи; държави-членки, които срещат трудности в разработването на мерки в областта на общественото здраве, следва да бъдат подкрепени (параграф 8);

27.3 подкрепя предложението на Комисията за нов механизъм за структурирано сътрудничество на ниво ЕС, при условие че се осигури достатъчно широко участие и представяне на местното и регионалното ниво на ранен етап; това важи също така и за включването и участието на местните и регионални власти в рамките на планираната нова структура, но отправя искане подобен механизъм за структурирано сътрудничество да бъде допълнително обсъден и че той трябва да отговаря на изискванията за откритост и прозрачност и в никакъв случай да не надхвърля сътрудничеството съгласно второто изречение от параграф 2 на член 152 от Договора за създаване на ЕО (параграф 15);

27.4 съветва включването на местните и регионални власти в новия механизъм на структурирано сътрудничество на ниво ЕС да бъде оформено конкретно, като в новите комитети/органи за здравна политика бъдат включени по няколко представители на регионалното и местно ниво, а не само и единствено на структури на национално ниво (параграф 16);

27.5 с оглед на това призовава за сътрудничество, на първо място с КР — единственият договорно предвиден консултативен орган, който представлява местните и регионални власти, а също така и с различните мрежи и организации, които обединяват специализираните познания на местните и регионални власти в областта на здравеопазването на ниво ЕС (параграф 19);

27.6 препоръчва на Комисията да изготви преглед на съответните формални и неформални мрежи за сътрудничество и организации в областта на здравеопазването, които отговарят на горепосочените критерии и да събере тези участници, за да

обсъди с тях целесъобразни и ефективни форми за сътрудничество (параграф 20);

27.7 призовава държавите-членки да определят процедурите за ранно включване на техните региони или местни власти в обсъждането на здравната политика на ниво ЕС (параграф 22);

27.8 се присъединява към становището, че мерките, предвидени в стратегията до края на валидната финансова рамка (2013 г.), следва да получат съфинансиране чрез наличните финансови инструменти. Това не следва да се отразява върху бюджета, не на последно място и с оглед на задълженията на регионите и на местните партньори (параграф 23);

27.9 призовава в бъдеще на здравните аспекти в политиката на сближаване и общата селскостопанска политика да бъде отделяно по-голямо внимание (параграф 24).

Брюксел, 9 април 2008 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

Становище на Комитета на регионите относно „Стратегията за разширяването и основните предизвикателства за 2007-2008 г. — Страни кандидатки“

(2008/C 172/09)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- подчертава необходимостта Европейският съюз да продължи политиката на отворени врати по отношение на разширяването, за да може да служи като основа за насърчаването на демократичните реформи и на икономическото развитие и извън сегашните граници на ЕС;
- припомня, че спазването на политическите критерии от Копенхаген и изискванията на процеса на стабилизиране и асоцииране представлява основно изискване, наложено на държавите-членки, като се подчертава особено принципът на собствените заслуги, заемащ централно място и по време на предходните разширявания;
- подчертава, че не би следвало да се прекъсва европейската динамика на Турция и че Европейският съюз следва да спазва поетите по време на вземането на решението за започване на преговорите ангажменти. КР все пак изразява съгласие с Комисията, че при преговорите с Турция става въпрос за процес с отворен край, чийто изход не може да се определи предварително;
- приветства добрия напредък, постигнат от Хърватия за изпълнение на политическите критерии от Копенхаген, на икономическите критерии, както и на прилагането на достиженията на общностното право и на Споразумението за стабилизиране и асоцииране;
- е на мнение, че Бившата югославска република Македония е осъществила значителен напредък по отношение на спазването на политическите критерии от Копенхаген, както и на икономическите критерии, и подчертава напредъка, постигнат в края на 2007 г. Поради тази причина призовава Съвета да вземе решение за започване на преговори с Бившата югославска република Македония.

Докладчик: г-н Alin Adrian NICA (RO/АЛДЕ), кмет на Dudeștii Noi, Румъния

Отправен текст

Съобщение на Комисията до Европейския парламент и до Съвета — Документ за стратегията на разширяването и основните предизвикателства за периода 2007-2008 г. — Страни кандидатки

COM(2007) 663 окончателен

Политически препоръки

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Общи препоръки

1. подчертава отново убеждението си, че разширяването на Европейския съюз, един от най-ефективните инструменти за политическо влияние, представлява важна крачка за гарантирането на мира и стабилността на континента и предоставя на гражданите на страните кандидатки допълнителна възможност да се възползват не само от благосъстоянието, създадено от общото икономическо пространство, но и от общите ценности на ЕС, най-вече свобода, демокрация и солидарност;
2. подчертава необходимостта Европейският съюз да продължи политиката на отворени врати по отношение на разширяването, за да може да служи като основа за насърчаването на демократичните реформи и на икономическото развитие и извън сегашните граници на ЕС;
3. припомня, че спазването на политическите критерии от Копенхаген и изискванията на процеса на стабилизиране и асоцииране представлява основно изискване, наложено на държавите-членки, като се подчертава особено принципът на собствените заслуги, заемащ централно място и по време на предходните разширявания;
4. отбелязва, че успешната интеграция зависи преди всичко от начина, по който страната кандидатка подготвя присъединяването си, от стабилността на реформите и стриктното им прилагане;
5. припомня, че проследяването на напредъка и адаптирането на законодателството гарантират успешната интеграция;
6. привлича вниманието върху факта, че местните и регионални власти трябва да играят активна роля в процеса на интеграция, тъй като се касае за структурен и демократичен процес, който не може да бъде осъществен единствено на централно равнище без активното участие на всички нива на управление и без цялостното спазване на принципите на субсидиарност и на близост;
7. е на мнение, че когато централната администрация предлага законодателни мерки в областта на компетентност на местните и териториални власти, допитването до сдруженията на местните и регионални власти е от първостепенно значение;
8. подчертава, че устойчивото развитие на дадена страна зависи до голяма степен от съблюдаването и прилагането на практика на основния принцип на децентрализацията във всички форми; децентрализирано вземане на решения, административна и финансова децентрализация;
9. посочва, че войната в средата на 90-те години е оставила дълбок отпечатък върху колективното съзнание на балканските народи, поради което е необходимо сътрудничеството на всички заинтересовани страни на местно, регионално и национално ниво

в този регион за съвместно решаване на проблемите, които са били източник на конфликт в миналото;

10. отбелязва, че е важно да се подкрепят чрез предприемачески инициативи и политики инициативите и усилията за сътрудничество (по-специално Европейската година на межкултурния диалог — 2008 г.) и обменът на опит и добри практики (като например най-добрият опит при прилагането на принципите на Европейската харта за местно самоуправление) между местните и регионални власти на държавите-членки и страните кандидатки; в този смисъл КР трябва да изиграе основна роля в насърчаването на семинарите за обучение, насочени към обмен на добри практики и изводи, до които са достигнали местните и регионални власти в ЕС. Тази подкрепа би следвало на първо място да бъде на основата на опита на новите държави-членки, присъединили се към Европейския съюз през 2004 г. и през 2007 г., още повече че част от тях са съседни на три нови страни-кандидатки за членство в Европейския съюз;

Турция

11. подчертава, че е в интерес на всички да бъде оказана подкрепа на Турция през целия дълъг и труден процес на провежданите от нея реформи. Основен принцип на процеса на присъединяване е, че темпът на преговорите зависи от напредъка на тези реформи. Външната подкрепа, оказана от ЕС чрез програми за финансиране, също дава своя принос. Поради тази причина както Турция, така и Европейският съюз следва да проявят търпение и постоянство в този процес;

12. подчертава, че не би следвало да се прекъсва европейската динамика на Турция и че Европейският съюз следва да спазва поетите по време на вземането на решението за започване на преговорите ангажменти. Комитетът все пак изразява съгласие с Комисията, че при преговорите с Турция става въпрос за процес с отворен край, чийто изход не може да се определи предварително. Съблюдаването на условията за присъединяване, наложени от Европейския съюз, следва да бъде единственият критерий, който да се взема предвид при вземането на решението относно присъединяването на Турция към ЕС. Важно е и Турция да се ангажира в насърчаването и развитието на отношенията на добросъседство в съответствие с изискванията, представени в рамките на преговорите. Въпреки това, от Турция се очаква да сложи край на всякакво икономическо изключване и затваряне на граници и да се въздържа от заплахи или военни операции по отношение на съседни страни;

13. приветства добрата организация на парламентарните избори и изразява надежда, че новото правителство ще ускори провеждането на необходимите реформи с оглед изпълнение на критериите за присъединяване, като осъществява значителен напредък в чувствителни области. Същевременно изразява безпокойството си във връзка с неколкостранната намеса на турските въоръжени сили в политическия процес и подчертава, че следва да се направят допълнителни усилия за осигуряването на пълен и ефективен политически контрол върху армията;

14. приветства предприетите напоследък мерки, насочени към изменение на конституцията и смята, че ако предложените изменения бъдат приети, те ще насърчат напредъка в областта на спазването на политическите критерии от Копенхаген; напомня, че член 301 от Наказателния кодекс, в който се криминализира обидата към турската национална идентичност и Турция, трябва да бъде променен в посока на осигуряване на цялостна свобода на изразяване;

15. подчертава факта, че местните и регионални власти, които прилагат основната част на законодателството на Общността, следва да играят съществена и решаваща роля, както в процеса на вътрешна демократизация, така и в европейската интеграция и препоръчва във връзка с това Европейската комисия да подчертае мястото на местните и регионални власти в процеса на преговорите с турското правителство;

16. препоръчва преразглеждането на турското общинско законодателство в тази област, с цел укрепване на публичната администрация на местно равнище и повишаване на ефективността ѝ;

17. предлага да се проведе проучване за идентифициране на повече модели на регионално развитие на турските местни и регионални органи на основата на примера на държавите-членки на Европейския съюз, тъй като тези модели биха дали възможност за изготвянето и прилагането на регионални политики и стратегии, за определяне на приоритети в областта на местното и регионално развитие и за осъществяване на програми, които имат подкрепата на европейските предприєдинителни фондове, както и на структурните фондове;

18. подчертава необходимостта от създаване на съвместен консултативен комитет, обединяващ представители на Комитета на регионите и на турските местни и регионални власти; поради тази причина настоятелно призовава турското правителство да отправи искане за създаване на съвместен консултативен комитет; приканва Европейската комисия да припомни значението на създаването на този комитет в рамките на преговорите ѝ с Турция;

19. привлича вниманието към необходимостта от продължаването на конкретните усилия на Турция по пътя на финансовата децентрализация на местната публична администрация, за да бъде засилена финансовата самостоятелност на местните и регионални власти, като същевременно бъде намалена зависимостта им от националния бюджет;

20. подчертава, че разширяването на административните компетенции на местните и регионални власти следва да се извършва едновременно с предоставянето на достатъчни финансови средства за упражняването на тези нови отговорности;

21. отбелязва, че понастоящем Турция провежда реформа на публичния сектор, с цел повишаване на ефективността и подобряването на административния капацитет на публичните институции, за да могат те да управляват по ефективен начин националните и общностни финансови средства;

22. привлича вниманието върху продължаващата в Турция дискриминация по отношение на достъпа на жените до публичната администрация в областта на управлението и правосъдието, независимо от частичното хармонизиране на правната рамка в тази област с европейското законодателство; подчертава също така дискриминацията спрямо жените по отношение на достъпа до образование. Много жени, нямат възможност да продължат образованието си след завършване на началното училище поради тежестта на религиозните традиции;

23. привлича вниманието върху дискриминациите, на които са подложени етническите малцинства в Турция, по-специално кюрдското малцинство;

24. подчертава трудностите, с които се сблъскват религиозните немюсюлмански общности в Турция, поради това че не са юридически лица. Тези общности срещат трудности по отношение на благотворителните дейности, на правото на религиозна свобода, избора на техните ръководители и обучението на духовните лица. Отбелязва освен това повтарящите се нападения и атентати срещу представители на немюсюлмански религиозни общности и вярващи, които не изповядват ислямската религия. Държавата следва да гарантира, че те няма да се повтарят, като за целта възложи на собствените си органи контрола върху екстремистките групи и борбата с поддривните им действия.

Хърватия

25. приветства добрия напредък, постигнат от Хърватия за изпълнение на политическите критерии от Копенхаген, на икономическите критерии, както и на прилагането на достиженията на общностното право и на Споразумението за стабилизиране и асоцииране; примерът с Хърватия показва, особено за съседните държави, какви предимства може да донесе здравето икономическо и политическо обвързване със структурите и ценностите на Европейския съюз; приветства факта, че е осъществен решителен напредък по време на преговорите за присъединяване през 2007 г. и приканва новосъздаденото хърватско правителство да удвои усилията за изпълнение на условията за започване на преговори по главите, които все още не са затворени;

26. приветства предприетите от Хърватия мерки за децентрализиране на публичната администрация на местно ниво и насърчава продължаването на усилията ѝ в тази област; е на мнение, че в рамките на тези мерки е подходящо да се постави ударението върху принципа на субсидиарност, за да се доближи вземането на решения най-близко до гражданите;

27. смята, че постоянното участие на Хърватия в регионални инициативи, което допринесе за по-нататъшното подобряване на отношенията ѝ със съседите, трябва да се насърчава и укрепва и подчертава значението на засилването на трансграничното сътрудничество между местните и регионални власти в хърватските пограничните региони и тези на съседните страни — Босна и Херцеговина, Сърбия, Словения и Черна гора;

28. приветства пълното сътрудничество между Хърватия и Международния наказателен трибунал за военните престъпления в бивша Югославия и подчертава необходимостта от укрепване на усилията по отношение на преследването на военните престъпления и по-специално програмите за защита на свидетелите;

29. приветства факта, че министър-председателите на Хърватия и Словения са постигнали неофициално принципно споразумение, според което решението на граничния спор трябва да бъде възложено на трети арбитър. Хърватското и словенското правителство се призовават да се възползват от всички възможности за осъществяване на това Споразумение; Комитетът приветства решението на хърватския парламент Зоната за екологична защита и защита на риболова да не се въвежда, докато не бъде постигнато общо решение в духа на ЕС, което да удовлетворява всички страни;

30. е убеден, че е постигнат напредък в подобряването на прилагането на Конституционния закон за националните малцинства, както и че положението на ромското малцинство в Хърватия се подобрява; независимо от това е на мнение, че следва да се осъществи напредък в областта на социалното включване на бежанците и на етническите малцинства и по-специално на ромското население, като се улесни достъпът им до публичните услуги и висшето образование;

31. подчертава, че е от съществено значение да разполага със средства за специфични действия за гарантиране на добро управление, като се отделя специално внимание на борбата с корупцията. В тази връзка изрично приветства продължаването на мандата на Службата за борба с корупцията и организираната престъпност (USKOK), както и нарасналия брой на разследваните от хърватското правосъдие случаи на корупция. Отправя се призив към хърватското правителство да положи по-големи усилия и в рамките на националната програма за борба с корупцията 2006-2008 г.;

32. приветства постигнатия напредък в строителството и възстановяването на жилища и инфраструктура, както и жилищната програма за решаване на проблема с лицата, имали право на ползване в миналото, и призовава за продължаването и ускоряването ѝ;

33. приветства постигнатия напоследък напредък в областта на регионалната политика и на координирането на структурните инструменти, но подчертава, че се налагат и други мерки за повишаване на ефективността и подобряване на административния капацитет на публичните институции, с оглед ефективного управление на средствата на Общността;

34. отбелязва обаче, че осъщественият напредък в областта на реформата на местната публична администрация е скромнен, въпреки че нееднаквото прилагане на правната рамка в областта на публичната администрация доведе до нейната неефективност;

Бивша югославска република Македония

35. е на мнение, че Бившата югославска република Македония е осъществила значителен напредък по отношение на спазването на политическите критерии от Копенхаген, както и на икономическите критерии, и подчертава напредъка, постигнат в края на 2007 г. Поради тази причина призовава Съвета да вземе решение относно започването на преговорите с Бившата Югославска Република Македония;

36. приветства спазването от страната на редица разпоредби на Споразумението за стабилизиране и асоцииране;

37. отбелязва, че прилагането на Охридското рамково споразумение е предизвикало дълбоки промени в обществото на Бившата югославска република Македония с пълното признаване занаят на многоетническия му и многокултурен характер, което представлява ключов аспект от политическите критерии за присъединяване към Европейския съюз; припомня отново необходимостта от пълното спазване на принципа Бадинтер и че

всички заинтересовани страни би следвало да изразяват взаимно уважение и да си сътрудничат в рамките на демократичните институции, с които страната вече разполага с цената на големи усилия; независимо от това КР изразява съжаление по повод ограничената интеграция на етническите малцинства;

38. приканва Бившата югославска република Македония да почерпи от европейския опит в областта на публичната администрация и образованието, който отчита етническото и езиково многообразие; призовава за предстоящото сключване на споразумения, които позволяват организирането на съвместното съществуване при справедливи и хармонични условия на две етнически мнозинства с различните етнически малцинства; призовава във връзка с това към ефективното прилагане на конституционните разпоредби, насочени към гарантирането на равнопоставено представяне на етническите малцинства в публичната администрация;

39. изразява съжаление, че корупцията продължава да бъде широко разпространено явление, което все така поставя сериозни проблеми, и препоръчва на публичните власти да предприемат мерки за отстраняването на това бедствие;

40. оценява усилията за децентрализация на публичната администрация на местно ниво и намерението да се подобри ефективността ѝ чрез обединяването на няколко общини поради съображения за целесъобразност и развитие. Припомня при това неотложността на ускоряването на процеса на финансова децентрализация, с цел увеличаване на правомощията на местните и регионални органи;

41. изразява разочарованието си във връзка с отсъствието на напредък по въпроса за името на страната; изразява задоволство от подновяването на преговорите под егидата на специалния пратеник на Организацията на обединените нации, г-н Matthew NIMETZ, и приканва Бившата югославска република Македония да направи по-големи усилия, за да съдейства за решаване на този въпрос в рамките на Резолуции 817/93 и 845/93 на Съвета за сигурност на ООН и да съдейства по този начин за установяването на отношения на добросъседство и развитие на регионалното сътрудничество;

42. приветства усилията, насочени към гарантирането на достъпа на гражданите до информация с публичен характер с цел подобряване на прозрачността на администрацията, но подчертава, че тя не е подготвена или няма намерение да улесни достъпа до информация;

43. приветства решението на Бюрото на КР от 4 март 2008 г. за създаването на съвместен консултативен комитет на КР и Бившата югославска република Македония в отговор на официалното искане на Бившата югославска република Македония; приканва към предприемането на необходимите административни стъпки, за да се даде възможност за провеждането на първото заседание на консултативния комитет през първото шестмесечие на 2008 г.

Брюксел, 9 април 2008 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

Становище на Комитета на регионите „Посрещане на предизвикателствата, свързани с недостига на вода и суши в Европейския съюз“

(2008/C 172/10)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- отбелязва загрижеността на регионите и местните власти, които както в Средиземноморието, така и в Централна Европа и по Атлантическото крайбрежие, констатира проблеми със засушаването, години на необичайна суша, изчерпани водохранилища и язовири, трудности с подземните водоеми, проблеми със засоляването на крайбрежните водоносни пластове, снижаване нивото на подземните води, изменения в хидроложките условия поради недостатъчно добре планираната човешка намеса, промени в обичайния режим на валежите и напрежения свързани с водите, причинени от природни бедствия или от човешката дейност, последиците от които вече са установени от Комисията в хода на подготовителните работи;
- обявява се за последователно планиране на водните ресурси в държавите-членки и в регионите, при което средствата на Общността да се инвестират в инфраструктура с цел съхранението на водите, запазване на планинските и на влажните зони и възстановяване на горските масиви, пестене и ефикасно използване на водните ресурси, преразпределение на водата между различните начини на употреба, както и справяне с последиците от тежка суша или недостиг на вода чрез допълнителни ресурси за доставка на вода;
- приветства Съобщението на Комисията относно „проверката на състоянието“ на Общата селскостопанска политика що се отнася до включването на управлението на водите като ново предизвикателство пред Общата селскостопанска политика. Комитетът подкрепя предложенията на Комисията да се проучи дали въпросите за управлението на водите могат да бъдат включени в по-голяма степен в програмите за развитие на селските райони. КР препоръчва да се вземе под внимание и да се изследва ролята на обработваемите земи за създаване на влажни маси в атмосферата и за привличане на дъждове и като средство срещу опустиняването, предизвикано от изменението на климата.

Докладчик: Francisco CAMPS ORTIZ, Министър-председател на регионалното правителство на Валенсия (ES/ЕНП)

Отправен документ

„Съобщение на Комисията до Европейския парламент и Съвета — Посрещане на предизвикателствата, свързани с недостига на вода и сушите в Европейския съюз“

COM(2007) 414 окончателен

Политически препоръки

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

1. приветства съобщението на Комисията относно недостига на вода и сушата в Европа тъй като счита, че се вписва изцяло в Директива 2000/60/ЕО (Рамковата директива за водите), която трябва да бъде общата база за всяка политика в областта на водите в Европейския съюз;

2. споделя разграничението на Комисията между „суша“ и „недостиг на вода“ дефинирано по следния начин: „Докато „суша“ означава временно намаление на разполагаемата вода, дължащо се например на недостатъчни валежи, „недостигът на вода“ представлява превишение на търсенето на вода над използваемите при устойчиви условия водни ресурси“;

3. подчертава, че недостигът на вода и сушите са явления, които засягат части от територията на ЕС, и към тях трябва да се подходи в съответствие с местните и регионалните дадености;

4. призовава държавите-членки, регионите и общините в Европа да работят за съхранение на водните ресурси, пестене на вода, намаляване на загубите и увеличаване на рециклирането на водата. Тези мерки са първостепенен приоритет, по-важни от други възможности за борба с недостига на вода и сушата; същевременно настоява да бъдат предприети подходящи структурни мерки за устойчиво справяне с проблемите на недостига на вода и сушата;

5. подчертава, че основният приоритет в борбата срещу недостига на вода и сушата е да се върви към икономика, която използва водата ефективно, пестеливо и устойчиво. Пестенето на вода означава пестене на енергия. Също като енергията, водата е необходима за всички човешки, икономически и социални дейности;

6. подчертава ролята на местните и регионални власти за прилагане на Рамковата директива за водите, планиране използването на земята и на водните ресурси, развитие на различни икономически сектори, опазване на околната среда и гарантиране на достатъчно водоснабдяване на гражданите с вода с високо качество;

7. отбелязва, че мнението на регионите за различните мерки, предложени от Комисията, е от изключителна важност, особено що се отнася до гарантиране достъпа на гражданите до качествено водоснабдяване; защита на водните обекти, надземни или подземни; рационално планиране на използването на водните ресурси; превенция и разрешаване на проблемите при недостиг; в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен план; определяне на крайната цена на водата; разпределяне и преразпределяне на водата между начини на ползване; пестене на вода,

рециклиране на вода и йерархичност на възможните решения във всички икономически сектори; гъвкавост и мобилност на потоците между вътрешни или външни експлоатационни системи; доразвиване на инфраструктурата за водоснабдяване и подобряване на почвите; разработване на планове за управление на сушите; запълбочаване на познанието и информацията; привличане на икономическите сектори, общественото внимание и участието на гражданите;

8. отбелязва, че в областта на водните ресурси се прилагат най-вече принципът на субсидиарност и управлението на различни нива, защото в рамките на своите правомощия Европейският съюз, държавата, регионът и местните власти трябва да предприемат действия за справяне със сушата и недостига на вода чрез механизми за лоялно и солидарно сътрудничество между регионите;

9. посочва, че въпреки че климатичните условия, както и недостигът на вода и сушите, се различават в различните райони на територията на Европейския съюз, решенията, които ще бъдат приети следва да имат като допирна точка спазване на принципите на европейската политика за съхранение на водите. Поради това би следвало да се даде предимство на местни и регионални решения в съответствие с принципа на субсидиарност;

10. настоява за солидарност на територията на всяка засегната държава-членка, прилагане на принципа на субсидиарност и по-значима роля на регионите и общините за разрешаване на проблема с този жизненоважен ресурс и неговото опазване;

11. отбелязва, че приоритетът на държавите-членки и на местните и регионалните власти трябва да бъде постигането на целите, поставени от съществуващата Рамкова директива за водите. Поради това, приканва Комисията да изисква стриктно прилагането на Рамковата директива за водите;

Относно последиците от сушата и недостига на вода

12. отбелязва загрижеността на регионите и местните власти, които както в Средиземноморието, така и в Централна Европа и по Атлантическото крайбрежие, констатират проблеми със засушаването, години на необичайна суша, изчерпани водоохранилища и язовири, трудности с подземните водоноси, проблеми със засоляването на крайбрежните водоносни пластове, снижаване нивото на подземните води, изменения в хидроложките условия поради недостатъчно добре планираната човешка намеса, промени в обичайния режим на валежите и напрежения свързани с водите, причинени от природни бедствия или от човешката дейност, последиците от които вече са установени от Комисията в хода на подготовителните работи;

13. приветства ангажимента на Комисията да продължи да се бори за преодоляване на предизвикателствата, свързани с недостига на вода и сушата на международно ниво, в частност чрез Конвенцията на ООН за борба с опустиняването и Рамковата конвенция на ООН по изменението на климата;

14. посочва обобщителния документ от четвъртия доклад на междуправителствената експертна група на ООН по изменението на климата, представен във Валенсия на 17 ноември 2007 г., който доста авторитетно предвижда, че в много полупустинни райони от речния басейн на Средиземно море водните ресурси ще намалят вследствие на това явление;

15. отбелязва, че регионите и общините, тъй като са най-близо до крайния потребител, се сблъскват първи с последиците от сушата и недостига на вода и много често средствата им не достигат. Те са и онези, които разполагат с познания за това кои мерки са свързани със съответната област, и които могат да приложат тези мерки в сътрудничество с други региони и общини и с подкрепа от правителствата на отделните държави-членки и европейските институции;

Относно планирането и рационалното използване на водата

Цена на водата

16. отбелязва, че ценообразуването на водата и на използваните води е особено чувствителен и наложителен въпрос за администрациите, които трябва да осигурят съвместимост между подходящите стимули, така че потребителите да използват водните ресурси по ефикасен начин, и въздействието на тарифите върху финансовото състояние на тези потребители, като се имат предвид природните, климатичните и географските различия, различното състояние на инфраструктурата и разнообразната организация на обществените услуги във всяка област;

17. отбелязва, че принципите на възстановяване на разходите и „потребителят плаща“, посочени в Рамковата директива за водите, не изключват отчитане на социалните, екологични и икономически последици от възстановяването, както и на географските и климатични условия на засегнатата област или области, така че прилагането на тези принципи следва да се повери на властите, които са най-близо до гражданите;

18. препоръчва да се разгледа и принципът „замърсителът плаща“ при ценообразуването на водата като втори стълб на едно цялостно управление на този ресурс. Посоченият принцип би накарал всички потребители да се стремят към по-ефективно потребление, ако позволява преразпределение на приходите според различните потребности и вложените усилия;

19. признава необходимостта от повсеместно прилагане на механизми за отчитане на водоползването с цел поощряване на пестеливото, ефикасно и рационално използване на водата;

20. отправя искане към Комисията да вземе предвид позициите, опасенията и опита на регионалните и местни власти при своите проучвания на ценообразуването на водата, особено по въпроси като последиците от стриктното ценообразуване, при което този ресурс остава на разположение единствено на сектора на услугите и потребителския сектор; правната рамка по отношение на водоснабдяването, преработката и пречистването; социалното и икономическото въздействие от ценообразуването на водата и изчисляване на разходите за опазване на околната среда на този ресурс;

Планиране на водите

21. приема, че териториалното планиране, насочено към съхранение и устойчивост, което влиза в правомощията на местните и регионални власти, е ключов елемент за правилното управление на водите, както и стриктното прилагане на Директивата за стратегическа екологична оценка и идентифициране на речни басейни, които са изправени пред състояние на интензивна употреба или недостиг на вода;

22. предлага Европейският съюз да подкрепи регионите в сътрудничеството и солидарността по въпросите на водните ресурси;

23. подчертава, че за ефективното потребление на вода е целесъобразно този ресурс да може да се преразпределя между различни начини на ползване според обстоятелствата. Държавите-членки и регионите следва да разработят необходимите инфраструктури и законодателни и управленски механизми, които да позволят това, съобразно социалната, икономическа и екологична устойчивост;

24. приветства Съобщението на Комисията относно „проверката на състоянието“ на Общата селскостопанска политика, що се отнася до включването на управлението на водите като ново предизвикателство пред Общата селскостопанска политика. Комитетът подкрепя предложенията на Комисията да се проучи дали въпросите за управлението на водите могат в по-голяма степен да бъдат включени в програмите за развитие на селските райони. КР препоръчва да се вземе под внимание и да се изследва ролята на обработваемите земи за създаване на влажни маси в атмосферата и за привличане на дъждове и като средство срещу опустиняването, предизвикано от изменението на климата;

25. приема, че планирането на водните ресурси е инструментът, чрез който да се оценяват разполагаемите водни ресурси за устойчиво териториално развитие;

26. настоява да бъдат възприети мерките за защита на планинските зони, на влажните зони и на зелените масиви, за да се ограничат последиците от сушите и наводненията, причинени от изменението на климата, като за целта е необходимо природосъобразно, устойчиво и пестеливо използване на водата, без която не можем;

27. приема с Рамковата директива за водите, че районите на речните басейни са основните сфери за управление на търсенето и за планиране използването на водите в сътрудничество с компетентните местни власти, но въпреки това този основен принцип не трябва да ни кара да смятаме някои проблеми за нерешими, само защото излизат извън границите на даден регион или речен басейн;

28. обявява се за последователно планиране на водните ресурси в държавите-членки и в регионите, при което средствата на Общността да се инвестират в инфраструктура с цел съхранението на водите, запазване на планинските и на влажните зони и възстановяване на горските масиви, пестене и ефикасно използване на водните ресурси, преразпределение на водата между различните начини на употреба, както и справяне с последиците от тежка суша или недостиг на вода чрез допълнителни ресурси за доставка на вода (трансфер, водохранилища, обезсоляване) при условията, определени в параграфи 37 и следващи;

29. отчита специфичното планиране на водните ресурси на островите и териториите в аналогично положение, на които разполагаемите водни ресурси са ограничени и основното водоснабдяване може да се осигури чрез обезсоляване на морска вода. В тези случаи Комитетът препоръчва като най-важна мярка ефективното използване на водата и в следствие оптимизация на енергийната ефективност и използване на възобновяеми енергийни източници, както и гарантиране на достъпа до водоснабдяване чрез системи за складиране на вода, осигуряващи подходящи резерви, паралелно с развитие и възстановяване на традиционните инфраструктури за събиране и складиране на дъждовна вода;

30. Интегрираното управление на водите би следвало да вземе предвид стратегическия въпрос за подпочвените води като резервни ресурси, които да бъдат включени в планове за управление на суши и спешните планове за водоснабдяване;

31. настоява за трансгранично сътрудничество и сътрудничество между държавите за обмен на добри практики и за координацията на политики, тъй като в Южна Европа е добре известен недостигът на вода, който се задълбочава с изменението на климата, а в Северна Европа зачестилите наводнения и недостиг на вода представляват нови предизвикателства;

Относно планове за управление на риска от суши

32. приема развитието на специални планове за суши като подходяща стъпка за преминаване от управление на кризи към управление на риска от суши и счита, че Рамковата директива за водите предоставя достатъчно гъвкавост за развитието на специални планове за управление на суши в засегнатите речни басейни;

33. потвърждава насоките, посочени в предходни становища относно обмена на информация и изготвянето на специален протокол за суши или, на национално ниво, създаване на специални планове за управление. Признава основната роля на регионалните и местни власти за изготвяне на стратегии за адаптация с интегриран подход, като ги насърчава да действат съвместно с останалите заинтересовани страни, включително и ползвателите. В условията на изменение на климата планове и инструментите следва да бъдат гъвкави, а обменът на знания и опит следва да се улесни. Трябва да се подчертае, че нито една община или регион не може да изпълни тези задачи самостоятелно. Подкрепата под формата на средства, знания и фактически материал е от решаващо значение за успеха. Подкрепа може да се предоставя чрез добри примери от други общини и региони, но въпреки това държавите-членки и ЕС би трябвало да изразяват готовност за подпомагане на тяхното прилагане;

34. настоява за задълбочаване на насоките в становищата за природните бедствия и изменението на климата, особено що се отнася до регионите в качеството им на „изпълнители“ на политиките за адаптация към това изменение и към предизвикателства като миграционни движения, адаптация на законодателства, промени в начина на мислене на ползвателите и укрепване на сътрудничеството между регионите, групирани например според речните басейни. Отбелязва, по-специално, че европейската карта

на суши и недостига на вода и свързаните с тях природни бедствия ще се променя с измененията на климата;

35. Предлага, освен използването на фондовете на Общността за инвестиране във водни инфраструктури, да бъде създадена специална европейска програма за водите. Тази програма би могла да набира средства от съществуващите инструменти в бюджета на Общността. Тя ще се стреми да подкрепя по осезаем и последователен начин мерки за достъп до най-новите технологии, прилагане на добри практики, мерки за комуникация и по-добро управление, като спомага за създаването на „култура на пестене на вода“;

Относно използването на общностните фондове

36. настоява за прилагането на Фонда за солидарност на ЕС при бедствени ситуации на суша, както и за включването на бедствените суши в работните планове на Механизма за гражданска защита, включително в специалните протоколи, и в координация с Постоянната обсерватория чрез механизъм за ранно предупреждение;

Относно разглеждането на нова инфраструктура за доставяне на вода

37. приема допълнителните инфраструктури за водоснабдяване (прехвърляне на водни ресурси, водохранилища, обезсоляване) като възможно средство за предотвратяване на сериозни засушавания, но те не могат да заместят отговорното управление на водните ресурси;

38. препоръчва допълнителните доставки на вода като мярка, която да бъде приета след осъществяването на всички превантивни мерки, като се отчита йерархията на водите и като част от последователен план. Използването на различните инфраструктури трябва да гарантира равновесието и устойчивостта на екологичното, социалното и икономическото развитие;

39. препоръчва повторната употреба на пречистените отпадни води чрез подходяща инфраструктура за регулация и доставка да се счита за мярка за управление на търсенето; подчертава, че е нужно да се вземат всички необходими мерки за това водата, получена след третиране на отпадните води, да не се използва за пиене, а за строго определени цели, съвместими с хигиенните изисквания и с изискванията за опазване на околната среда;

40. счита, че планирането на водните ресурси на национално, регионално или местно ниво, в съответствие с разпоредбите на Рамковата директива за водите, следва да включва оценката на структурния недостиг на вода и на ресурсите, които тези региони могат да използват по устойчив начин, като вземе предвид бъдещите възможности в областта на планирането и ограниченията, свързани с околната среда;

41. смята, че прехвърлянето на излишъците на водни ресурси и друг обмен на вода между системите на територията на всяка една държава-членка са положителни като мярка на солидарност в областта на водните ресурси, само когато могат да гарантират подобряване състоянието на околната среда, качеството на водните маси, възстановяването на водните басейни и природните ресурси;

42. счита, че в условията на изменение на климата енергийната ефективност и устойчивостта са определящ фактор при избора на допълнителни външни водни ресурси в районите на планиране (прехвърляне на водни ресурси или обезсоляване). Обезсоляването е енергоемък процес и следователно има силно въздействие върху околната среда и следва да се разглежда като възможност при обстоятелства, при които ползите са по-големи от това въздействие;

43. счита, че при взимането на решение относно надеждността на външния ресурс и неговите характеристики трябва да се вземат под внимание последиците за околната среда, енергийната ефективност и себестойността на необходимата допълнителна инфраструктура за включване на външните потоци към района на планиране;

44. заключава, че социалният консенсус за изграждане на допълнителни инфраструктури за снабдяване с вода (водопроводи, инсталации за обезсоляване) се благоприятства от информацията и спазването на природните и икономическите условия. Използването на водите във водните басейни, получатели на допълнителни водни ресурси трябва да се осъществява с особена последователност и отговорност;

45. ще следи внимателно изследванията на Европейската комисия в областта на инфраструктурата за допълнително предлагане на водни ресурси, особено що се отнася до трансфера на водни ресурси, язовири и обезсоляване;

Относно използването на технологии и практики, позволяващи рационално използване на водните ресурси

46. подкрепя насърчаването на научните изследвания за приспособяване на икономическите дейности, механизмите за вземане на решения и ефикасното използване на водните ресурси към предизвикателствата на недостига на вода и сушилите. В този смисъл подходящи решения могат да бъдат: да се създадат стимули за производителите на санитарна техника да произвеждат по-ефективни и по-водоспестяващи продукти, да се санкционира необоснованото разхищаване, да се налагат санкции за незаконните сондажи и водохващания, да се налагат такси и/или данъчни облекчения, да се насърчава ефикасното използване на водните ресурси във всички области, да се насърчава използването на чисти технологии в промишлеността, да се установят ясни и устойчиви правила за прехвърляне на права за водоползване между ползвателите и за определяне на съответните компенсации, да се разработят доброволни споразумения;

Относно културата на пестене на вода в Европа

47. настоява регионалните и местни власти да осъществяват медийни кампании за повишаване на обществената информираност и общественото съзнание относно ценността на водните ресурси и да включат в образователните програми значението на отговорното отношение към водата. Необходимо е да се обърне специално внимание на повишаването на информираността на туристите и лицата, които пътуват от един регион в друг;

48. счита, че личното участие на гражданите в прилагането на Рамковата директива за водите и в определянето на политиката за водните ресурси е добра възможност за повишаване на информираността и отговорността на населението за отговорно

ползване на този ресурс, по-специално при изработването на плановете за суши, поради което настоява властите да насърчават това участие;

49. предлага развитие на пазарни механизми, които подчертават значението на критериите за пестене на вода в жизнения цикъл на продуктите и се базират на системите за сертификация и качество подобни на COYOCO (системата на Общността за управление и одитиране по околната среда) за производствения процес, екодизайн и етикетироване на продуктите „water friendly“ или „водно ефективен“, така че гражданите и купувачите, обществени или частни, да са наясно с последиците от техните покупки за водните ресурси и да променят поведението си на потребители;

50. приема необходимостта да се насърчи екологичната ефективност на инфраструктурата и оборудването чрез съответните системи за окачествяване и сертификация. Регионалните и местни власти биха могли да насърчават пестенето и рециклирането на водата в сградите и в градската инфраструктура. Регионите биха могли, чрез инвестиции и приемането на нормативни актове в допълнение на Директивата за сградите (Директива 2002/91/ЕО на Европейския парламент и Съвета от 16 декември 2002 г. относно енергийните характеристики на сградите), да насърчат събирането на дъждовни води и водите от охладителните системи на сградите, както и използването на допълнителни мрежи в града и в сгради, които позволяват използването на неподходяща за питейни нужди вода за почистване, напояване и саниране. От туристическите обекти, включително игрища за голф, както и от селскостопанските предприятия трябва да се изисква да рециклират и да употребяват повторно водата, която използват;

51. подчертава основната роля на регионите и местните власти за осъществяване на партньорства с гражданското общество и стопанските субекти под формата на доброволни споразумения, преференции и такси за пестене на вода и подобряване на водната ефективност;

52. отбелязва, че водните ресурси са областта, в която се инвестират най-много пари и усилия за децентрализирано сътрудничество с трети страни, така че регионите и общините са тези, които създават най-гъвкавите, най-гъстите и най-близки до гражданите мрежи за сътрудничество. Призовава към сътрудничество и обмен на информация и опит между регионите за постигане, с помощта на Европейския съюз и неговите държави-членки, на Целите на хилядолетието за развитие, определени от Обединените нации;

53. настоява за обмен на добри практики и дебат между регионите относно водните ресурси, така че регионите да могат да достигнат съществуващите познания и опит в областта на доброто управление на водните ресурси;

Относно използването на европейската информационна система

54. признава платформата ЕИСВ (Европейска информационна система за водите) и управлението на показатели като достоверно средство за изучаване на размера, влиянието и развитието на сушиите в Европа;

55. подчертава ролята на публичните власти в събирането на данни, в насърчаването на основните изследвания и проследяването на информацията и приветства развитието на общи методологии и, ако е необходимо, на съвместими и сравними системи от показатели, както и обмен на опит и знания; също така Комитетът дава приоритет на засилване капацитета и координацията на администрациите, за да могат те да разполагат с пълни данни за цялата си територия; също така подкрепя създаването на Европейска обсерватория за сушите и опустиняването, за проследяване развитието на недостига на вода и предсказване на сушите в контекста на изменението на климата.

Относно изследванията и технологичния прогрес

56. споделя интереса от разпространение и използване на резултатите от научните изследвания за недостига на вода и

сушите, както и засилването и насърчаването на изследователските дейности и технологичния прогрес в рамките на VII Рамкова програма на Европейския съюз;

57. подчертава значението на регионите като движеща сила на иновациите в областта на водните ресурси, предвид факта, че водната ефективност ще бъде все по-значим фактор в конкуренцията, предлага като стратегически елемент да се насърчава сътрудничеството между регионите, обменът на информация и стратегическото партньорство с технологичните платформи;

58. в заключение отбелязва, че в контекста на изменението на климата, направените предложения за справяне с предизвикателствата от недостига на вода и сушите могат да дадат резултати в кратки срокове.

Брюксел, 10 април 2008 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

Становище на Комитета на регионите относно „Европейски пазари на електроенергия и природен газ: Трети законодателен пакет“

(2008/C 172/11)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- отбелязва, че е целесъобразно потребителят да бъде поставен в центъра на всички разисквания относно либерализацията на енергийния пазар;
- поради това изразява подкрепата си за допълнителни мерки относно отделянето на преносните дейности;
- приветства факта, че новият законодателен пакет предлага доизграждане на вътрешния пазар на електроенергия и газ чрез допълнителни законодателни мерки, имащи за цел да гарантират недискриминационен достъп до преносните системи на новите участници на пазара и по този начин да насърчат конкуренцията, да установят по-добра координация между регулаторите и ОПС, да насърчат инвестициите в производството на електроенергия и в мрежите, и да подобрят прозрачността на пазара;
- призовава Комисията да избягва концентрацията на пазарите и да насърчава чрез подходящи мерки наличието на различни публични и частни оператори; би трябвало държавите-членки, които желаят, да могат да вземат решение да не прилагат правилата за правното отделяне на операторите на разпределителни системи за интегрираните предприятия, които снабдяват по-малко от 100 000 клиенти или малки изолирани мрежи;
- призовава за насърчаване на местното и регионалното производство на енергия от възобновяеми източници, които се съобразени с екологичните условия на съответната територия, като същевременно се намаляват разходите за пренос на енергия и емисиите в целия ЕС. Поради това е нужно да се насърчава изработването на конкретни енергийни планове на регионално ниво, които да са надлежно координирани и интегрирани в националните и общностни рамки.

Докладчик: г-н Michel LEBRUN (BE/ЕНП), депутат от Парламента на Валония (BE/ЕНП)

Отправни документи

Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2003/54/ЕО относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия

COM(2007) 528 окончателен — 2007/0195 (COD)

Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2003/55/ЕО относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ

COM(2007) 529 окончателен — 2007/0196 (COD)

Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаването на Агенция за сътрудничество между енергийните регулатори

COM(2007) 530 окончателен — 2007/0197 (COD)

Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕО) № 1228/2003 относно условията за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия

COM(2007) 531 окончателен — 2007/0198 (COD)

Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕО) № 1775/2005 относно условия за достъп до газопреносни мрежи

COM(2007) 532 окончателен — 2007/0199 (COD)

Политически препоръки

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Общи препоръки

1. припомня, че местните и регионални власти имат значителен принос за успеха на европейските инициативи и играят важна роля в областта на европейската енергийна политика;

2. подчертава, че енергията е от основно значение както за гражданите, така и за конкурентоспособността на предприятията. Местните и регионални власти, които са близо до гражданите, биха искали потребителите да могат да ползват газ и електричество без прекъсвания, на конкурентни цени и с добро ниво на обслужване;

3. отбелязва, че е целесъобразно потребителят да бъде поставен в центъра на всички разисквания относно либерализацията на енергийния пазар;

4. констатира, че в много държави-членки очакваните резултати от либерализацията на енергийния пазар все още не са постигнати и че в рамките на ЕС не съществува истински вътрешен пазар на електроенергия и природен газ;

5. изразява съгласие с анализа на Комисията относно констатираното неправилно функциониране на пазара на електроенергия и газ: висока концентрация на пазара, висока степен на вертикална интеграция на енергийните дружества, разпокъсаност на пазарите, липса на прозрачност, например що се отнася до ценообразуването, липса на координация между операторите на преносни системи (ОПС);

6. приветства факта, че новият законодателен пакет предлага доизграждане на вътрешния пазар на електроенергия и газ чрез допълнителни законодателни мерки, имащи за цел да гарантират недискриминационен достъп до преносните системи на новите

участници на пазара и по този начин да насърчат конкуренцията, да установят по-добра координация между регулаторите и ОПС, да насърчат инвестициите в производството на електроенергия и в мрежите, и да подобрят прозрачността на пазара;

7. приветства включването в законодателния пакет на развитието на регионални пазари, тъй като вижда в тях значителна стъпка към изграждането на единния пазар на ЕС за електроенергия и газ;

8. изразява задоволство от факта, че Европейската комисия поставя като цели на европейската енергийна политика конкурентоспособността, но също така сигурността на доставките и устойчивостта, но същевременно подчертава, че трите цели не са непременно съвместими, което изисква балансирана комбинация между тях;

9. признава, че предложеният трети законодателен пакет има най-вече за цел да подобри функционирането на европейските пазари на електроенергия и газ, но също така би желал този пакет да подкрепи други цели на европейските политики като подобряването на енергийната ефективност и смекчаването на изменението на климата. Ето защо възобновяемите енергийни източници би трябвало да станат най-препоръчителната алтернатива;

10. припомня, че в предходно становище КР препоръча интернализирането на разходите, свързани с околната среда, в потребителската цена (CdR 216/2005). За подобна инициатива е нужно да се приеме специфично законодателство на ниво ЕС, а законодателният пакет не предвижда подобна мярка. Затова КР призовава Комисията да предложи такава система. В същото време при изготвянето ѝ е целесъобразно да се следи нейното въвеждане да не доведе до несъразмерно повишаване на цените на електроенергията, като се има предвид, че това ще се отрази върху конкурентоспособността на ЕС и осъществяването на целите на Лисабонската стратегия;

11. смята, че въпреки положителната, като цяло, оценка на въздействието на третия законодателен пакет в областта на енергетиката от страна на Европейската комисия, е нужно да се обърща внимание на социалните, икономическите и екологични последици от предложените мерки, по-специално на регионално и местно ниво;

Вътрешен пазар на електроенергия и газ

Относно конкуренцията

12. припомня, че либерализацията на пазара на електроенергия и газ трябваше да сложи край на монопола на енергийните предприятия в държавите-членки и да насърчи конкуренцията. Всъщност, конкуренцията е налице само ако на ниво предлагане се конкурират наистина повече от един производител и повече от един доставчик;

13. констатира, че към момента, що се отнася до производството на електроенергия, националните пазари се намират в ситуация на фактически монопол или олигопол. Що се отнася до природния газ, освен че броят на потенциалните производители е ограничен, за производителите извън Европейския съюз не се прилагат правилата на ЕС, въпреки че те осигуряват по-голямата част от доставките;

14. призовава Комисията да избягва концентрацията на пазарите и да насърчава чрез подходящи мерки наличието на различни публични и частни оператори. В тази връзка местните и регионални енергийни предприятия играят ключова роля. По тази причина би трябвало държавите-членки, които желаят, да могат да вземат решение да не прилагат правилата за правното отделяне на операторите на разпределителни системи за интегрираните предприятия, които снабдяват по-малко от 100 000 клиенти или малки изолирани мрежи;

15. новите участници да могат да инвестират в нови мощности за производство на електроенергия и за внос на газ, за да се създадат условия на равнопоставеност, насърчаващи появата на конкурентен пазар;

16. отбелязва, че един конкурентен пазар позволява също така на местните и регионалните производители на електроенергия от възобновяеми източници да имат равнопоставен достъп до потребителите;

Относно изискванията за отделяне

17. констатира, че правното и функционално отделяне на преносните дейности, чието приложение стана задължително от 1 юли 2004 г., не е достатъчно, за да гарантира доброто функциониране на пазара, тъй като не премахва конфликта на интереси, произтичащ от вертикалната интеграция;

18. споделя мнението, според което има тенденция вертикално интегрираното предприятие да разглежда мрежата като стратегически актив в услуга на търговския интерес на интегрираното дружество, вместо да обслужва интересите на ползвателите на мрежите. Интегрираното предприятие също така често ограничава инвестициите в нови мрежи, за да не могат тези инвестиции да подпомогнат развитието на конкурентите му на неговия национален пазар;

19. поради това изразява подкрепата си за допълнителни мерки относно отделянето на преносните дейности;

20. отбелязва, че отделянето на собствеността, препоръчвано от Европейската комисия, не се подкрепя единодушно от всички държави-членки, въпреки че това е начин да се гарантира равнопоставен достъп до мрежата за всички доставчици и безпристрастността на инвестиционната политика в преносните мрежи;

21. ето защо смята, че държавите-членки, които желаят, следва да имат правото да изберат опцията, основаваща се на „независим оператор на система“ (НОС), макар че тази опция може да доведе до нежелани последици за акционерите (загуба на контрол, приватизация и др.). Ето защо държавите-членки би трябвало да имат възможността да изберат и опция за „ефективно и ефикасно отделяне“, основаваща се от една страна на действителната независимост на операторите на преносните мрежи, и от друга — на ясни разпоредби, регулиращи инвестициите в мрежите;

22. желае правното и функционалното отделяне на разпределителните дейности, чието приложение е задължително едва от 1 юли 2007 г., да се прилага не само на думи, но и на практика. За да се противодейства колкото се може по-ефикасно на концентрацията на пазарите, е необходимо също така създаването на стратегия за подкрепа на малките и средни енергийни предприятия, които работят в областта на енергетиката. Затова Комитетът изразява удовлетворението си от факта, че изключението, което съществува понастоящем по отношение на малките оператори на разпределителни системи (с по-малко от 100 000 клиенти), се запазва;

23. смята, че следва да се насърчават местните и регионалните власти да се включат като активни акционери в операторите на преносни и разпределителни мрежи, които са ключовите актьори на пазара на енергия;

Относно енергийните регулатори

24. набляга на необходимостта от независими, но също така компетентни и ефикасни регулаторни органи на един пазар, в който участват монополни и/или господстващи оператори;

25. приветства укрепването и хармонизацията на ролята на националните регулатори. Важно е регулаторите да не се съсредоточават само върху регулираните дейности, но и да следят за доброто функциониране на пазара като цяло посредством ex-ante правомощия за преценка;

26. отбелязва, че регулаторите често имат прекалено краткосрочни цели, ограничаващи се до намаляването на всяка цена на мрежовите тарифи на електроенергията и природния газ, без да взимат предвид дългосрочните цели: оптималното развитие на мрежата и подобряването, или най-малкото поддържането на качеството на мрежата и на услугите. Ето защо трябва да се гарантира, че регулаторните органи ще възприемат интегриран подход към своята задача, който не бива да е свързан единствено с регулиране на цените;

27. подчертава нуждата регулаторите да имат необходимата компетентност, за да се стремят да създават стимули за осъществяване на нужните инвестиции в мрежите, включително и тези, които са необходими за енергията от възобновяеми източници;

28. призовава методологията за сравнение на тарифите и цените за достъп до преносната и разпределителната мрежа, определена от регулаторите, да включва не само количествени аспекти (разходи), но също така и качествени аспекти (напр. критерии за надеждност по отношение на качеството на мрежите), което да позволява запазването на настоящото качество на мрежите;

Относно инвестициите за гарантиране сигурността на енергийните доставки

29. констатира не само, че сигурността на енергийните доставки е застрашена поради ниското ниво на инвестиции в нови електрически централи, но и че за нейното гарантиране от първостепенно значение е изграждането на нови преносни и разпределителни мрежи, разширяването и подобряването на съществуващите мрежи, както и изграждането на междусистемни електропроводи. Това ще изисква значителни инвестиции и разрешаването на значителни трудности, свързани с проектирането и изпълнението;

30. припомня важността на стабилната и привлекателна среда за инвестиции;

31. подчертава голямото значение на диверсифицирането на енергийните източници за гарантиране на сигурността на енергийните доставки;

32. призовава за насърчаване на местното и регионалното производство на енергия от възобновяеми източници, които се съобразяват с екологичните условия на съответната територия, като същевременно се намаляват разходите за пренос на енергия и емисиите в целия ЕС. Поради това е нужно да се насърчава изработването на конкретни енергийни планове на регионално ниво, които трябва да бъдат надлежно съгласувани и интегрирани на национално и общностно ниво;

33. приканва Комисията да вземе всички необходими мерки, насърчаващи производителите, но също така и операторите на мрежи, да инвестират съответно в създаването на производствени мощности и в инфраструктури за мрежите, с цел осигуряване на достъп до пазара при справедливи условия на местното производство на енергия от възобновяеми източници;

34. въпреки това обръща вниманието на Комисията върху факта, че по принцип към момента мрежите не са проектирани така, че да поемат значителен дял енергия от възобновяеми източници, което ще породи нужда от инвестиции и следователно от допълнителни финансови средства за приспособяване на мрежите към развитието на производството на енергия от възобновяеми източници. Необходимо е също да се обмислят решения на проблема със съхраняването на енергията, за което ще е нужно значително количество допълнителни инвестиции;

35. настоява да се отбележи, че политиките за рационално използване на енергията и за енергийна ефективност представляват най-добрият начин за намаляване на сегашното напрежение между търсенето и предлагането на енергия;

Относно защитата на потребителите

36. припомня, че задълженията за обществена услуга следва да бъдат необходимо допълнение на конкуренцията и да запазят централно място в процеса на отваряне на пазара;

37. препоръчва свободата на избор на потребителите на енергия да бъде придружена от солидни гаранции по отношение на правата на потребителите. От тази гледна точка би било желателно разпоредбите на бъдещата „Европейска харта за правата на потребителите на енергия“ да имат юридическа сила;

38. приветства създаването на форум на „пазара на дребно“, по подобие на Мадридския и на Флорентинския форум;

39. призовава Комисията да наблюдава по-внимателно пазара на дребно, за да направи оценка на въздействието на либерализацията върху домакинствата, с цел повишаване на доверието на потребителите в енергийния пазар и намаляване на риска от манипулиране на пазара;

40. подчертава важността на по-прозрачното фактуриране на електроенергията и природния газ, с цел да се насърчат потребителите да променят поведението си чрез спестяване на енергия и повишаване на енергийната ефективност;

41. настоява за въвеждане на безпристрастни и независими от доставчиците компютъризирани системи, които позволяват автоматичното управление на смяната на доставчик;

42. обръща вниманието на Комисията върху необходимостта повсеместното въвеждане на интелигентни електромери да бъде съпътствано от две предварителни условия: да бъде разумно от финансова гледна точка и пропорционално на енергоспестяванията, които могат да бъдат постигнати от различните видове клиенти;

43. препоръчва за в бъдеще да се увеличи защитата на уязвимите потребители с цел борба срещу явлениято енергийна бедност;

Агенция за сътрудничество между енергийните регулатори

44. признава, че що се отнася до трансграничните въпроси, съществуват пропуски в регулирането и необходимост от подобряване на връзките в някои части на пазара;

45. въпреки това се обявява за укрепването на ERGEG (Европейската група на регулаторите в секторите на електроенергията и природния газ), а не за заменянето ѝ с нова агенция. Всъщност вместо да се създава нова структура с произтичащите от това разходи и бюрократична тежест, е възможно да се използват съществуващите бази, да се укрепят ERGEG, да ѝ се дадат правомощия за разрешаване на трансграничните проблеми и да ѝ се възложат други задачи, с които би била натоварена агенцията, която се предлага да бъде създадена. Ако това не доведе до увеличаване на конкуренцията в достатъчна степен, създаването на агенция би било оправдано;

Трансграничен обмен

46. приветства факта, че третият законодателен пакет укрепва сътрудничеството между ОПС, създавайки Европейска мрежа на ОПС. По този начин се насърчава трансграничният обмен на електроенергия и на природен газ, който е една от предпоставките за напълно работещ вътрешен пазар. Високият преносен капацитет е основна техническа предпоставка както за сигурността на енергийните доставки, така и за наличието на действителна конкуренция на общия енергиен пазар. Засега това е валидно преди всичко за източноевропейските държави-членки на ЕС, които по принцип се стремят, да се освободят от енергийната си зависимост от своите източни съседи;

47. смята, че е нужно постепенно ориентиране към регионални оператори на преносни системи;

48. отбелязва, че предложенията на Европейската комисия относно Европейската мрежа на ОПС на природен газ и на електроенергия дават на ОПС почти регулаторен статут, докато ролята на агенцията изглежда се ограничава до статута на консултативен орган. Някои правила като тези относно прозрачността и обмена са по-скоро от компетенцията на регулаторните органи;

49. приема положително задължението, наложено на европейската мрежа на ОПС на електроенергия, на всеки две години да публикува десетгодишен план за инвестиции в мрежите за целия ЕС;

50. би желал новите участници на пазара, и най-вече местните и регионални дружества, опериращи на пазара на

електроенергия, да могат да разполагат със същото ниво на информация за пазарите като традиционните участници;

Газопреносни мрежи

51. смята, че ограничената наличност на съоръжения за съхранение на природен газ, които често се контролират от традиционните участници, нарушава сериозно конкуренцията в сектора на природния газ и непряко в сектора на производството на електроенергия. Ето защо подкрепя предложенията за подобряване на достъпа до хранилищата, както и достъпа до терминалите за втечнен природен газ;

52. подкрепя въвеждането на режим, наречен „входно-изходен“, в който капацитетът за съхраняване се предоставя на дадена зона/регион, а не на определен газопровод, което води до насърчаване на развитието на конкуренцията.

Брюксел, 10 април 2008 г.

Председател
на Комитета на Регионите
Luc VAN DEN BRANDE

Становище на Комитета на регионите относно „Стратегия в областта на разширяването и основни предизвикателства 2007-2008 г. потенциални страни кандидатки“

(2008/C 172/12)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- счита, че е необходимо по-ясно послание до потенциалните страни кандидатки относно начина на тяхното присъединяване към ЕС. Индивидуалното присъединяване би могло да подтикне и мотивира страните да ускорят цялостния процес. Успехът на определена страна при изпълнението на изискванията от ЕС критерии следва да е определящ фактор за скоростта на нейния напредък по пътя към присъединяване;
- отбелязва, че е нужно допълнително изграждане на капацитета на местните власти и техните сдружения в потенциалните страни кандидатки, тъй като понастоящем местните и регионални власти не са включени в достатъчна степен в процесите на присъединяване към ЕС;
- приветства парафирането на Споразумението за стабилизиране и асоцииране (ССА) с ЕС и призовава властите на Босна и Херцеговина да сътрудничат в посока на изпълнение на ангажиментите, поети в споразумението;
- приветства парафирането на Споразумението за стабилизиране и асоцииране (ССА) с ЕС и призовава Сърбия да продължи да работи в посока на изпълнение на своите ангажименти към Международния наказателен съд за бивша Югославия, тъй като те остават условие за по-нататъшна европейска интеграция;
- приветства подписването на Споразумението за стабилизиране и асоцииране с ЕС и насърчава правителството на Черна гора да продължи усилията си за изпълняване на задълженията ѝ, предвидени в споразумението, в съответствие с основните насоки на проекта за План за действие за прилагането на ССА.

Докладчик: съветник Martin HEATLEY (UK/ЕНП), член на Съвета на графство Warwickshire

Отправен документ

Съобщение на Комисията до Съвета и Европейския парламент: Стратегия в областта на разширяването и основни предизвикателства 2007-2008 г.

COM(2007) 663 окончателен

Политически препоръки

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

А. Общи препоръки

Общ напредък и график

1. счита, че е необходимо по-ясно послание до потенциалните страни кандидатки относно начина на тяхното присъединяване към ЕС. Индивидуалното присъединяване би могло да подтикне и мотивира страните да ускорят цялостния процес. Успехът на определена страна при изпълнението на изискванията от ЕС критерии следва да е определящ фактор за скоростта на нейния напредък по пътя към присъединяване;

2. счита, че трябва да се намери деликатно равновесие между поддържането на ентусиазма и стабилността в потенциалните страни кандидатки, и внимателната и правилна подготовка за процеса на присъединяване;

3. счита, че тъй като разширяването е важно както за ЕС, така и за страните кандидатки и потенциалните страни кандидатки с оглед на възможностите за икономически растеж, е от съществено значение да се гарантират жизненоважни транспортни оси и оси за енергийни доставки, както и да се вземат предвид други стратегически съображения, без да се забравят общите ценности на ЕС, като свобода, демокрация и солидарност; по-специално перспективата за присъединяване е от решаващо значение за гарантиране на мира и стабилността в Западните Балкани. Въпреки това изразява загриженост по повод на „умората от разширяването“, проявяваща се в някои държави-членки и счита, че трябва да се насърчава по-голямото обществено осъзнаване на възможностите и предизвикателствата на по-нататъшното разширяване;

4. приветства значителните подобрения по отношение на цялостния икономически растеж, общата макроикономическа стабилност и повишаването на жизнения стандарт в потенциалните страни кандидатки, но счита, че трябва да се положат повече усилия за укрепване на върховенството на закона и модернизацията на социалните структури. Тези подобрения на макроикономическо равнище би трябвало да бъдат насочени към повишаване на качеството на живот на гражданите на тези страни. Призовава по-конкретно за прилагането на върховенството на закона, по-специално чрез реформа на съдебната власт и счита, че борбата с корупцията и организираната престъпност, включително и трафика на хора, следва да бъдат основни приоритети във всички потенциални страни кандидатки;

5. призовава всички потенциални страни кандидатки да поддържат и непрекъснато да подобряват добросъседските отношения, тъй като те са основен елемент от процеса на напредък по пътя към присъединяване към Европейския съюз.

Освен това подчертава, че е необходимо страните от Западните Балкани да увеличат усилията си, за да намерят взаимно приемливи решения на неуредените си проблеми със съседни страни;

Комуникация

6. подчертава, че добрата комуникация е от основно значение за успешното продължаване на стратегията за разширяване. Необходимо е да се дава по-добра информация за ползите и предизвикателствата на сегашния процес на разширяване, както и да се осигури разбиране и приемане на факта, че става въпрос за постепенен и добре управляван процес. Всички нива на управление на потенциалните страни кандидатки следва да бъдат подкрепяни в усилията за по-добро информироване на обществеността в тези страни за европейските ценности и ползите от напредъка в посока на членство в ЕС, както и за условията за присъединяване. В този контекст следва да се осигури публикуване на съобщенията на Комисията относно разширяването на езиците, използвани в потенциалните страни кандидатки, включително и на езиците на малцинствата;

7. препоръчва новият финансов инструмент на ЕС — инструментът за предприемаческа помощ (ИПП) — да се използва за подобряване на информираността относно европейската интеграция и за насърчване на трансграничното сътрудничество, за засилване на капацитета на представителните сдружения на местните и регионални власти в Западните Балкани и за тяхното включване в процеса на присъединяване;

8. препоръчва да се подобри „вертикалната“ комуникация между централните правителствени служби, отговарящи за европейската интеграция в съответните страни, и местните и регионални власти и техните сдружения;

Изграждане на капацитет и трансгранично сътрудничество

9. счита, че мерките за подкрепа, които свързват хората на местно и регионално ниво и насърчват сътрудничеството между ЕС и потенциалните страни кандидатки, са ценен инструмент за културно и политическо разбирателство, който може да разсеява съмненията относно интеграционния капацитет. Комитетът припомня важната роля на побратимяването и сътрудничеството в рамките на партньорствата между градовете след историческите събития през 90-те години;

10. призовава за засилени мерки за насърчване на междурегионалното сътрудничество и сътрудничеството между общините между държавите-членки на ЕС и потенциалните страни кандидатки като допълнение към съществуващите трансгранични механизми, например за насърчване на включването на потенциалните страни кандидатки в различни ЕГТС ⁽¹⁾;

⁽¹⁾ ЕГТС — Европейска група за териториално сътрудничество.

11. подчертава, че изграждането на административен капацитет, не на последно място на местно и регионално ниво, е решаващо за успешното изпълнение на копенхагенските критерии. Местните и регионалните власти в съответните страни не са достатъчно информирани и като цяло все още нямат капацитет за усвояване на финансовите помощи на ЕС. В тази връзка КР изпълнява важна роля за насърчаване на семинарите за обучение с цел обмен на добри практики и изводи, извлечени от местните и регионалните власти в ЕС;

12. приветства споразумението за облекчаване на визовия режим, подписано между ЕС и потенциалните страни кандидатки като важна стъпка за улесняване на контактите между гражданите, не само между народите на страните от Западните Балкани, но и между народите на ЕС и потенциалните страни кандидатки;

13. отбелязва, че е нужно допълнително изграждане на капацитета на местните власти и техните сдружения в потенциалните страни кандидатки, тъй като понастоящем местните и регионални власти не са включени в достатъчна степен в процесите на присъединяване към ЕС;

14. приветства проекти, свързващи местните власти на държави-членки на ЕС и потенциалните страни кандидатки, като например проекта за обмен в Сърбия, който включваше една трета от общините и целеше да им представи европейски практики в областта на управлението на проекти, както и да подпомогне установяването на връзки между ЕС и местните власти в Сърбия;

15. насърчава изграждането на капацитета на централните, местни и регионални власти в потенциалните страни кандидатки за привеждането на тяхната политика в областта на околната среда в съответствие с препоръките на ЕС;

16. демокрацията в потенциалните страни кандидатки е млада и уязвима. Необходими са решителни и настойчиви действия за развитието и укрепването на институциите и правилата на функциониране на представителната демокрация. Това важи в особено голяма степен за местното и регионалното равнище, с оглед на първостепенното им значение за поддържането на стабилно и открито демократично общество и отворено управление;

Гражданското общество и общественият живот

17. счита, че гражданският сектор е извънредно важен елемент от изграждането на демократично общество. Необходимо е по-нататъшно развиване и изграждане на капацитет в този сектор, за да се подпомогне важната роля, която той играе за увеличаване на прозрачността и насърчаване на демокрацията. Гражданският сектор може да играе важна роля, като информира обществеността за ЕС и улеснява включването на гражданите в процесите на присъединяване;

18. призовава за по-нататъшно подобряване на защитата на правата на жените, децата и възрастните хора. Следва да се предприемат по-нататъшни стъпки за подобряване на равните възможности, гарантиране на по-добра заетост и насърчаване на

по-активното участие на жените в политическия живот. Необходимо е да се засили защитата на жените, децата и възрастните хора срещу всякакви форми на насилие, включително и трафика на хора;

19. насърчава по-нататъшното подобряване на статута на хората с увреждания. Особено важен елемент е подобряването на възможностите за заетост за хората с увреждания, тъй като тя е основна стъпка към пълната им интеграция в обществото;

20. насърчава по-нататъшното подобряване на защитата на правата на малцинствата и създаването на условия за разцвета и развитието на техните култури. Във всеки случай са необходими решителни действия в посока подобряване на отношението спрямо етническите групи и в подкрепа на толерантността и помирението;

Б. Конкретни забележки за отделните страни

Албания

21. постиженията в областта на по-добрата администрация следва да бъдат приветствани, особено развитието по отношение на подобренията, свързани с гражданския регистър, картите за самоличност и въвеждането на биометрични паспорти; изразява надежда, че това ще допринесе за подобряване на изборния процес, тъй като последните местни избори не съответстваха на международните ангажменти и стандарти;

22. приветства по-стратегическия подход на правителството в борбата срещу корупцията. Въпреки това, корупцията все още е широко разпространено явление и изключително сериозен проблем в Албания. Освен това, въпреки някои подобрения, съдебната система продължава да е слаба и съществува значителна нужда от по-нататъшни реформи, по-специално по отношение на нейната независимост, прозрачност и ефективност. Ето защо е от решаващо значение въвеждането и решителното изпълнение на планираната стратегия за борба с корупцията за периода 2007-2013 г. в съответствие с препоръките на Съвета на Европа/групата GRECO;

23. отбелязва извънредно положителния климат в отношенията между религиите, тъй като те са ценен пример в региона, но призовава за по-нататъшни подобрения в областта на правата на човека и свободата на изразяване;

24. призовава албанските власти да продължат да работят в посока на подобряване на статута на малцинствата в съответствие с най-добрите европейски практики и Рамковата конвенция за защита на националните малцинства на Съвета на Европа. Настойчиво препоръчва в албанския парламент да бъдат включени представители на малцинствата и да се гарантира, че преподаването на малцинствените езици ще бъде разширено, като обхване всички лица, принадлежащи към етническите малцинства в страната;

25. признава усилията на Албания за поддържане и по-нататъшно развиване на добросъседските отношения с държавите-членки и другите потенциални страни кандидатки;

26. счита, че е необходимо допълнително укрепване на административния капацитет за успешното прилагане на Споразумението за стабилизиране и асоцииране (ССА). Административните органи на местните власти и Албанското сдружение на общините се нуждаят от допълнително изграждане на капацитет, за да могат да усвояват фондовете на ИПП;

Босна и Херцеговина

27. приветства парафирането на Споразумението за стабилизиране и асоцииране (ССА) с ЕС и призовава властите на Босна и Херцеговина да сътрудничат в посока на изпълнение на ангажиментите, поети в споразумението;

28. приветства декларацията относно реформата на полицията в Босна и Херцеговина и призовава всички, които са я подписали, да работят в посока на реформа на полицията в съответствие с принципите на ЕС. Реформата на полицията продължава да е необходима за подписването на Споразумението за стабилизиране и асоцииране (ССА);

29. приветства решимостта на структурите на местната власт в Босна и Херцеговина да възприемат най-добрите европейски практики за подобряване на предоставянето на услуги и приветства готовността на сдруженията на местните власти от двете общности да работят заедно за подобряване на качеството на местните услуги за гражданите;

30. приветства продължаването на реформите на местната власт и отбелязва, че законодателството на двете общности в областта на местното самоуправление е съвместимо с Европейската харта за местно самоуправление;

31. счита, че за успешното прилагане на Споразумението за стабилизиране и асоцииране е необходимо допълнително укрепване на административния капацитет. Административните органи на местните власти и сдруженията на местните власти и на двете общности се нуждаят от допълнително изграждане на капацитет, за да могат да усвояват и в пълна степен да се възползват от фондове, свързани с ИПП;

32. приветства напредъка, постигнат по отношение на завръщането на бежанците и вътрешно разселените бежанци и насърчава съответните организации и агенции да продължат да работят за подобряване на условията за трайно завръщане;

33. приветства подобреното сътрудничество с Международния наказателен съд за бивша Югославия, което като цяло изглежда на задоволително ниво, но за подписването на Споразумението за стабилизиране и асоцииране се изисква пълно сътрудничество;

Сърбия

34. призовава Сърбия да продължи по своя път на сближаване с ЕС и да се стреми към мирно съвместно съществуване с всичките си съседи;

35. приветства парафирането на Споразумението за стабилизиране и асоцииране (ССА) с ЕС и призовава Сърбия да продължи да работи в посока на изпълнение на своите ангажименти към Международния наказателен съд за бивша Югославия, тъй като те остават условие за по-нататъшна европейска интеграция;

36. признава напредъка, постигнат в областта на реформата на публичната администрация, която е в съответствие с европейските стандарти, и отбелязва, че Сърбия е показала добър административен капацитет в контекста на преговорите по Споразумението за стабилизиране и асоцииране;

37. приветства инициативата, стартирана от Министерството на правосъдието, за задълбочен анализ на съдебната система, тъй като прилагането на правната рамка, предвидена от новата конституция, все още предстои. Необходими са допълнителни усилия за гарантиране на независимостта, отговорността и ефективността на съдебната система;

38. приветства факта, че националната стратегия срещу корупцията продължава да се изпълнява, но отбелязва, че корупцията все още е широко разпространена и представлява сериозен проблем в Сърбия;

39. приветства напредъка в областта на зачитането и защитата на правата на малцинствата и насърчава правителството да концентрира своите усилия върху подобряването на правата на етническите групи, по-специално в областта на образованието, социалната закрила, здравеопазването, жилищната политика и заетостта;

40. призовава парламента на Сърбия да ратифицира Европейската харта за местно самоуправление;

41. счита, че за успешното прилагане на Споразумението за стабилизиране и асоцииране е необходимо допълнително укрепване на административния капацитет. Административните органи на местните власти и Постоянната конференция на градовете и общините се нуждаят от допълнително изграждане на капацитет, за да могат да усвояват и в пълна степен да се възползват от фондовете на ИПП;

Косово (според Резолюция 1244 на Съвета за сигурност на ООН)

42. Декларацията за независимост на Косово от 17 февруари вече е факт; приветства решението за започване на мисия на ЕПСО в областта на върховенството на закона и стабилността — EULEX Косово. Поддържането на върховенството на закона и стабилността е в интерес на всички; етническите групи трябва да могат да съществуват съвместно в мир;

43. приветства въвеждането на Стратегията и Плана за действие за реформа на публичната администрация за периода 2006-2011 г., тъй като публичната администрация е слаба и неефективна и реформите все още са на ранен етап;

44. счита, че макар и да е постигнат известен напредък на ниво местно управление, неговият административен капацитет продължава да е ограничен;

45. приветства създаването на Агенция за борба с корупцията в Косово, но счита, че липсва ясна политическа воля за борба срещу корупцията, която продължава да бъде сериозен проблем. Необходимо е допълнително изграждане на капацитет на служителите на агенцията, както и продължаване на работата по разработване на законодателната рамка и мерките по прилагането ѝ;

46. изразява съжаление, че е постигнат недостатъчен напредък в областта на гражданските и политическите права и свободи и призовава властите на Косово да предприемат ново разследване за над две хилядите изчезнали лица като важна стъпка към помирение;

47. приветства факта, че изборите в Косово през м. ноември 2007 г. преминаха в мирна обстановка; призовава косовските и сръбските власти да продължат да работят за мирно уреждане на сегашната политическа ситуация и изразява твърдото си убеждение, че в Косово не може да има място за насилие и че мултиетническо Косово може да бъде изградено само със сътрудничеството на всички негови общности;

Черна гора

48. приветства подписването на Споразумението за стабилизиране и асоцииране с ЕС и насърчава правителството на Черна гора да продължи усилията си за изпълняване на задълженията й, предвидени в споразумението, в съответствие с основните насоки на проекта за План за действие за прилагането на ССА;

49. приветства приемането на новата конституция;

50. признава добрите резултати, постигнати от Черна гора от обявяването на нейната независимост досега, при установяването на добри двустранни отношения със страни, които ще се

присъединят в бъдеще и съседните държави-членки, както и значителния напредък при присъединяването към регионални инициативи и към Съвета на Европа;

51. приветства мерките, въведени от правителството за борба с организираната престъпност и корупцията, но отбелязва, че тези въпроси все още се разглеждат като сериозен проблем, и призовава правителството да продължи да подобрява мерките за борба с корупцията и да увеличи своите усилия за борба срещу изпирането на пари. Следва да се постави особен акцент върху продължаването на реформите на съдебната система;

52. отбелязва продължаващата реформа на публичната администрация и препоръчва допълнително изграждане на капацитет, особено в области като прозрачност, отговорност, обществени поръчки, както и управление на публичните активи и процедури за издаване на лицензи;

53. счита, че за успешното прилагане на Споразумението за стабилизиране и асоцииране е необходимо допълнително укрепване на административния капацитет. Административните органи на местните власти и черногорското сдружение на местните власти се нуждаят от допълнително изграждане на капацитет, за да могат да усвояват и в пълна степен да се възползват от фондовете на ИПП.

Брюксел, 10 април 2008 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

Становище на Комитета на регионите „Пълноценното участие на младите хора в обществото“

(2008/C 172/13)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- изразява съжаление, че в съобщението си Комисията, макар и да отбелязва необходимостта от сътрудничество между политическите среди и заинтересованите страни на европейско, национално, а също така регионално и местно равнище в разработването на стратегия за младежта, не разглежда по-подробно ролята на регионалното и местното измерение в политиката за младежта;
- подчертава, че политиката за младежта се прилага най-вече на местно и регионално ниво. Местните и регионални стратегии допринасят съществено за осъществяването на качествени мерки за по-добро образование и обучение, по-добра социална и професионална интеграция и активно участие на младите хора в обществения живот;
- споделя мнението на Комисията, че задачата да се развият основни умения с оглед състоянието на пазара на труда следва да принадлежи на националните, респ. регионалните системи за образование и обучение. Не бива обаче да се забравя значението на солидното общо и изграждащо личността основно образование, по-специално във връзка с участието на личността в обществения живот;
- в противовес на Комисията смята, че приоритетът при децата в предучилищна възраст трябва да бъде не толкова придобиването на ключови умения, колкото развиването на личността като цяло;
- вижда в действащата в редица страни двойна система за обучение, която съчетава обучението в училище и на работното място, образцова форма за обучение с оглед на интегрирането на възможно най-голям брой млади хора на пазара на труда и изразява съжаление, че в редица страни професионалното обучение не се счита за достатъчно привлекателно и не се радва на добър прием.

Докладчик: г-н Gebhard HALDER (AT/ЕНП), председател на Ландтага на федерална провинция Vorarlberg

Отправен документ

Съобщение на Комисията до Съвета, Европейския парламент, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Подпомагане на пълноценното участие на младите хора в образованието, трудовата дейност и обществото

COM(2007) 498 окончателен

Политически препоръки

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Общи бележки към съобщението на Комисията

1. заявява, че младите хора представляват потенциала за развитието на обществото. Бъдещето на Европейския съюз, неговите държави-членки и местните и регионални власти зависи все повече от това дали ще успеем да създадем общество, което полага грижи за децата и младите хора;

2. изтъква, че младите хора са също така решаващ фактор за икономическия капацитет на европейските региони и общини и за тяхната способност да издържат на глобалната конкуренция. Освен това, ангажираността на гражданите на ЕС е съществен елемент за социалното сближаване и за по-нататъшното мирно и демократично развитие на Европа и трябва да се изгражда още при младите хора;

3. се позовава на своето становище относно демографското бъдеще на Европа ⁽¹⁾, според което се раждат по-малко деца, отколкото е необходимо за възпроизводството на населението. Това води до широкообхватни промени в големината и възрастовата структура на населението на Европа и показва необходимостта от устойчива и съобразена с различните поколения политика;

4. поради това признава, че приетият на пролетния Европейски съвет от 2005 г. Европейски пакт за младежта ⁽²⁾, Съобщението на Комисията относно европейските политики по отношение на младежта ⁽³⁾ и тук разглежданото съобщение на Комисията засягат проблеми от съществено значение;

5. подкрепя предложения от Комисията подход с реално въздействие върху всички взаимосвързани сектори. Важно е интересите на младите хора да се отчитат всеобхватно във всички политики и чрез това да се постигне по-силно съсредоточаване върху специалните потребности на младите хора;

6. посочва, че правомощията да предприемат съответните мерки по разглежданите в Съобщението области — общото образование и професионалното обучение, младежта и заетостта, принадлежат на държавите-членки, респективно на регионално и местно ниво. В тези области европейското равнище има единствено координиращи и подкрепящи функции;

7. с оглед на това приканва Комисията да подложи на проверка съответствието на предвижданите мерки спрямо основополагащите принципи на субсидиарност и пропорционалност, чието значение съгласно Договора за реформа нараства;

8. заявява, че Комисията не е представила оценка на въздействието във връзка със съобщението и изразява съжаление, че не е била разгледана свързаната с прилагането допълнителна административна и финансова тежест за регионалното, респ. местното измерение;

Значение за регионалното и местно ниво

9. изразява съжаление, че в съобщението си Комисията, макар и да отбелязва необходимостта от сътрудничество между политическите среди и заинтересовани страни на европейско, национално, а също така регионално и местно равнище в разработването на стратегия за младежта, не разглежда по-подробно ролята на регионалното и местното измерение в политиката за младежта;

10. подчертава, че политиката за младежта се прилага най-вече на местно и регионално ниво. Местните и регионални стратегии допринасят съществено за осъществяването на качествени мерки за по-добро образование и обучение, по-добра социална и професионална интеграция и активно участие на младите хора в общественния живот. Именно на регионално и местно равнище е възможно да се съсредоточи по-силно вниманието върху специфичните потребности на младите хора и по този начин да се предприемат по-целенасочени действия;

11. приканва Комисията да зачита националното, регионалното и местното разнообразие в областта на образованието, политиката за младежта и заетостта. В изготвянето и прилагането на координиращи, подкрепящи и допълващи мерки следва да участват не само националното, но също и регионалното и местно ниво;

По-добро и повече образование за всички млади хора

12. подчертава, че европейските системи за общо образование и професионално обучение са основни фактори в развитието на дългосрочния конкурентен потенциал на ЕС и поради това приветства съдържанието на работната програма „Образование и обучение 2010 г.“ ⁽⁴⁾; същевременно посочва, че трябва да се взема предвид отговорността на държавите-членки, респ. на регионалните и местните власти, във връзка с определянето на формата и съдържанието на образователните системи, както и многообразието на техните култури и езици;

⁽¹⁾ Становище на Комитета на регионите относно демографското бъдеще на Европа, CdR 341/2006 rev 3.

⁽²⁾ Приложение 1 към Заключенията на председателството на Европейския съвет, Брюксел, 22 и 23 март 2005 г. (7619/05).

⁽³⁾ Съобщение на Комисията до Съвета относно европейската политика за младежта „В отговор на тревогите на младите хора в Европа — прилагане на Европейския пакт за младежта и насърчаване на активно гражданство“ COM(2005) 206 окончателен.

⁽⁴⁾ Подробна работна програма за прилагане на целите на системите за образование и обучение в Европа, ОВ C 142 от 14.6.2002 г., стр. 1.

13. споделя мнението на Комисията, че задачата да се развият основни умения с оглед състоянието на пазара на труда следва да принадлежи на националните, респ. регионалните системи за образование и обучение. Не бива обаче да се забравя значението на солидното общо и изграждащо личността основно образование, по-специално във връзка с участието на личността в общественния живот;

14. в противовес на Комисията смята, че приоритетът при децата в предучилищна възраст трябва да бъде не толкова придобиването на ключови умения, колкото развиването на личността като цяло. Признава, че посредством игри, свързани с техниката или природата, могат се открият заложби и да се насърчава интерес дори и у децата в много ранна възраст, което може да бъде от голямо значение за бъдещата им професионална ориентация;

15. отбелязва значението на насърчаването на езиковото обучение в рамките на образованието в ранна детска възраст. Това е от особена важност за децата на имигрантите. По този начин се поставя и основа за по-късно усвояване на други езици;

16. вижда в действащата в редица страни двойна система за обучение, която съчетава обучението в училище и на работното място, образцова форма за обучение с оглед на интегрирането на възможно най-голям брой млади хора на пазара на труда и изразява съжаление, че в редица страни професионалното обучение не се счита за достатъчно привлекателно и не се радва на всеобщ прием. Тази система на обучение обаче, както и всички останали форми на висше или университетско образование, трябва да се справи с проблема с нарастването на изискванията за квалификация, които понастоящем съществуват за редица работни места. Също така е необходимо да се увеличи привлекателността на тази образователна система, по-специално чрез подобряване на възможностите, които предоставя двойната система за обучение за достъп в университет;

17. поради това смята, че образователното ниво трябва да бъде повишено като цяло. Съществен фактор за това е наличието на високо квалифицирани и мотивирани учители и преподаватели, които да имат не само специализирани и дидактически умения, а и умения за социална интеграция⁽⁵⁾. Освен това учебните планове трябва да отразяват изискванията на пазара на труда;

18. приветства факта, че Комисията приканва държавите-членки да прилагат Европейската квалификационна рамка и в тази връзка настоява да се вземе предвид националното и регионалното многообразие в областта на образованието. По-специално, следва да бъдат намерени решения за включването на професионално ориентирани образователни модули;

19. изтъква значението на програмите на ЕС за учене през целия живот и „Младежта в действие“. Тези програми, които извеждат на преден план трансграничната мобилност и свързаните с нея формално и неформално учене, са ценно допълнение към националните и регионалните, респ. местни политики в областта на образованието;

20. приканва Комисията да разгледа по-подробно въпроса за младите хора в неравностойно положение в съобщението и/или в представените от нея мерки (напр. в програмите на ЕС). Модели, като напр. интеграционното професионално образование, могат

да бъдат полезни за предоставяне на шанс на тези млади хора да развият индивидуалните си способности и да се интегрират на пазара на труда. Те откриват възможност за младите хора в неравностойно положение да завършат обучението си в по-дълъг срок или да получат частична квалификация. В тази връзка са от значение засилената социална подкрепа и наставничество, насочени към младите хора, дейности, които могат да се извършват единствено на регионално и местно ниво. Тези модели могат да допринесат и за намаляване на все така високия брой учаци, отпадащи от училище;

Младежта и заетостта: предизвикателство за Европа

21. констатира, че преходът от училището към професионалния живот става все по-труден за младите хора;

22. едновременно с това редица европейски региони вече са изправени пред парадоксалната ситуация, в която въпреки значителната безработица⁽⁶⁾ сред младите хора, има недостиг на работна ръка, предимно квалифицирана, който в бъдеще ще нараства;

23. подчертава, че професионалната и социалната интеграция на младите хора от необлагодетелстваните градски и селски райони е особено трудна и в тази връзка изтъква значението на европейските, националните, а също и на регионалните и местни политики за конвергенцията и подобряването на регионалната конкурентоспособност, не на последно място и за създаването на предпоставки квалифицираните млади хора от тези региони да останат в тях;

24. споделя напълно мнението на Комисията, че в националните програми за реформа за растеж и заетост следва да се отдели специално внимание на младежката заетост и призовава за оптимално съгласуване на тези програми за реформи с предвидените в рамките на работната програма „Образование и обучение 2010 г.“ мерки;

25. отправя искане общностната процедура на партньорски проверки за държавите-членки в рамките на Лисабонската стратегия да бъде разширена, за да обхване и местните и регионалните власти и други заинтересовани страни, които да извлекат полза от партньорския обмен в рамките на целия ЕС и да проучат предприеманите от местните и регионални власти инициативи за справяне с проблема за младите хора, които не упражняват трудова дейност, не учат или следват и не посещават курсове за професионална квалификация;

26. вижда постоянното нарастване на непостоянните трудово-правни отношения с ниска степен на сигурност на работните места като основен проблем за младите хора, тъй като това често води до дългосрочна невъзможност за намиране на подходяща стабилна работа и доходи, което не им дава възможност за самостоятелен живот;

27. затова приканва институциите на ЕС, държавите-членки, респ. регионалните и местни власти, да се стремят към постигане на добро равновесие между интересите на работодатели и работници и между гъвкавостта и сигурността при прилагането на подхода на гъвкавост и сигурност. Също така не бива да се затруднява социалната интеграция на младите хора;

⁽⁵⁾ Вж. също съобщението на Комисията относно „Подобряване на качеството на подготовката на учителите“, COM(2007) 392 окончателен и Заключенията на Съвета и на представителите на правителствата на държавите-членки относно „Подобряване на качеството на подготовката на учителите“, ОВ C 300 от 12.12.2007 г., стр. 6.

⁽⁶⁾ Според съобщението младежката безработица е средно 17,4 %.

28. е на мнение, че Комисията не отделя достатъчно място на заетостта на младежите в неравностойно положение. Освен превантивните мерки, които засягат преди всичко насоченото към пазара на труда обучение на младите хора, за интеграцията на младите хора на пазара на труда, особено на тези в неравностойно положение, са необходими активни — включително и социални — индивидуализирани мерки за подпомагане. Освен това е важно, както се посочва и в Европейската стратегия за заетостта, всички млади хора без изключение да бъдат включени — и то възможно най-скоро — в трудовия процес. В този случай може да се наложи създаването на мрежи за подпомагане на търсещите работа млади хора в неравностойно положение и осъществяването на специфични за тази възрастова група и финансирани от държавата програми за квалификация и заетост⁽⁷⁾;

29. посочва, че структурните фондове на ЕС, особено Европейският социален фонд, дават възможност за финансиране на подобни проекти и подкрепя настояването на Комисията в нейното съобщение за по-засилено насочване на ЕСФ към сферата на младежката заетост, в зависимост от регионалните дадености (наличие на висока младежка безработица);

30. вижда като съществена задача на национално, регионално и местно равнище подобряването на шансовете за трудова заетост и насърчаване на готовността на младите хора да започнат работа. Следва да се полагат повече усилия, наред с другото, за осигуряване на персонални консултации и информация за избора на образование и професия и по този начин да се повиши информираността на младите хора за професионален избор, ориентиран към бъдещето. Това може също така да допринесе за балансирано съотношение между половете в определени професионални групи;

31. подкрепя предложената от Комисията качествена рамка за стажове с препоръчителен характер, тъй като стажантите, които все по-често работят извън границите на съответната държава, в някои случаи биват използвани като „евтина работна ръка“. Стажовите, които отговарят на изискванията, обаче представляват ценна възможност за младите хора да натрупат първоначален професионален опит, който може да се окаже съществен и решаващ фактор при предстоящия избор на професия или в бъдещото професионално развитие. Младите хора, които се обучават, трябва да бъдат насърчавани да правят стажове и в тази връзка е целесъобразно да се увеличи броят на предлаганите места;

32. посочва, че наред с началното обучение все по-голямо значение придобива допълнителната професионална квалификация. Техническите познания и изискванията в процеса на работа умения се променят бързо. Предизвикателството се състои в това да се подобри привлекателността и отварянето по отношение на непрекъснатото повишаване на квалификацията и да се разшири предлаганият набор от инструменти за допълнително повишаване на квалификацията. За младите хора, които не са преминали през адекватно основно обучение, е важно да могат да компенсират липсващите им знания и умения (т.нар. „втори шанс“) ⁽⁸⁾;

⁽⁷⁾ Целесъобразно е да се създават известен брой постове с по-ниски изисквания за млади хора, които имат трудности при достъпа до институции и обучение, за да се им се позволи да придобият „трудова опит“. Временното (и частично) поемане на разходите за трудови възнаграждения може да стимулира предприятията да наемат начинаещи в професията. Проучванията показват, че ако се вземе предвид отражението в социално-икономически план на големия брой дългосрочно безработни млади хора, това може да доведе до значителен положителен ефект върху националната икономика.

⁽⁸⁾ Тези дейности в подкрепа на обучението, които се насърчават и от ЕСФ, са съществена предпоставка за навлизане на пазара на труда. Тук могат да се споменат например „курсове за ограмотвяване“ и „наваксване на задължителното образователно ниво“.

Пълноценно използване на потенциала на всички

33. припомня, че точно децата и младите хора от бедни семейства са в много отношения неравнопоставени и понякога маргинализирани. Това се отнася както до възможностите за образование и намиране на работа, така и за здравословното им състояние. Освен това, бедността често бива „предавана по наследство“: бедността и социалното изключване при възрастните са последица от неравностойното им положение като деца и юноши;

34. поради това призовава борбата с бедността и социалното изключване да бъде приоритет. Това е предимно национална, регионална и местна задача и изисква тясно координирани действия в рамките на икономическата, трудовата, образователната и социалната политика, както и подход с реално въздействие върху всички взаимосвързани аспекти, отнасящи се до политиката за младежта;

35. е на мнение, че изходната база следва да бъде намаляването на риска от бедност при семействата с деца. Социално-икономическите фактори, като сегрегация и трайна безработица и ниска степен на образование на родителите, заслужават особено внимание, за да се избегне попадането в капана на постоянната бедност;

36. припомня, че отговорността за издръжката на сираци и деца от проблемни семейства, както и за тяхното училищно образование, се носи предимно от местните и регионални власти и че те са тези, които създават предварителните условия, позволяващи на тези деца да водят самостоятелен живот;

37. посочва, че владенето на езика на страната на пребиваване е предпоставка за бърза интеграция, по-добър успех в училище и по-големи възможности на пазара на труда и в този смисъл е съществен фактор в борбата с бедността;

Активни млади граждани

38. изтъква, че участието на младите хора в обществения живот формира характер у децата и юношите, изгражда самочувствие, укрепва демокрацията и насърчава активното гражданство;

39. подчертава специалното значение на процесите на участие на местно и регионално ниво. Участието на млади хора е особено реално и трайно там, където те могат да имат дял в оформянето на тяхната жизнена среда и да усетят непосредствено и пряко резултатите от собствената дейност;

40. особено важно е да се създадат възможности децата и младите хора да бъдат приобщени към механизмите на общинското и регионалното самоуправление, като бъдат запознати със задачите, функциите и отговорностите на заемащите изборни длъжности в местните и регионални власти, както и със средствата, с които те разполагат, за подобряване на условията за живот и труд на местното население;

41. приветства обмяната на мнения на европейско равнище с оглед укрепването на местните и регионални инициативи за участие и призовава националните, европейските, регионалните и местни власти да разработват многосекторна политика за младежта в тясно сътрудничество с младите хора;

42. оценява положително предложението на Европейската комисия за редовно изготвяне на доклад за младите хора в ЕС. Подобна инициатива би допринесла да се анализират условията за живот на младите хора, да се определи това, което ги вълнува и по този начин да се предложи основа за многосекторни политики за младите хора на всички нива: национално, регионално, местно и ЕС. Следва да се подходи така, че това да не доведе до нови задължения за докладване от страна на държавите-членки и регионите или общините. В многобройните доклади, съдържащи и информация за условията за живот на младите хора, които трябва да бъдат представяни понастоящем, са включени много от необходимите данни;

43. изтъква, че доброволческите дейности на младите хора са съществена възможност те да се включат активно в обществото, от една страна, а от друга — да могат да натрупат първоначален професионален опит с оглед на по-доброто им професионално ориентиране;

44. посочва, че доброволческите дейности позволяват също така да се натрупат знания и способности, които могат да се

окажат важни за по-късната професионална дейност. Предпоставка за увеличаване на привлекателността на такива дейности за младите хора е признаването на придобитата в рамките на това неформално учене квалификация;

45. в тази връзка приветства въведения от Комисията в рамките на програмата на ЕС „Младежта в действие“ „Youthpass“, който представлява индивидуален сертификат за качеството на сътрудничеството на младите хора по време на дейностите по програмата и подкрепя предвиденото от Комисията допълнение на единната рамка на Общността за прозрачност на професионалните квалификации и умения (Европас) ⁽⁹⁾ с придобитите неформално квалификации;

46. настоява всички нива да обръщат засилено внимание на това все по-голям брой млади хора в неравностойно положение да имат възможност да се включват в обществени и доброволчески дейности.

Брюксел, 10 април 2008 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

⁽⁹⁾ Вж.: Решение № 2241/2004/ЕО.